החברה לשירותי איכות הסביבה

לחולל נפלאות בקיימות

דוח ESG לשנים 2021-2022

פתח דבר 03

פרופיל הדוח 07

פרופיל ארגוני 13

יצירת ערך סביבתי 20

יצירת ערך חברתי 43

יצירת ערך כלכלי וממשל תאגידי 61

יעדים וחזון לעתיד 79

אינדקס GRI 82

דבר מנכ"ל החברה - בועז הירש

בדרך למקום ירוק, נקי ובטוח יותר מבחינה סביבתית עבור בני האדם, החי והצומח

החברה לשירותי איכות הסביבה הינה חברה ממשלתית אשר הוקמה בשנת 1990 כחלק מהתשתית הלאומית של מדינת ישראל עבור טיפול בפסולת המסוכנת הנוצרת במדינה, במטרה לשמור ולהגן על איכות הסביבה ולמנוע נזק סביבתי.

באוקטובר 2015, התווספה פעילות משמעותית לאחריות החברה, בעקבות החלטת קבינט הדיור כי החברה הממשלתית לשירותי איכות הסביבה, בתיאום עם רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) ורשות החברות הממשלתיות, תשמש כזרוע ביצוע לשיקום קרקעות המפונות על ידי צה"ל ותע"ש. יעדי הפרויקט הינם שיקום הקרקעות והסביבה באופן בטוח למשתכנים העתידיים בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה. מאז הרחיבה הממשלה את תחום הפעילות של זרוע הביצוע גם לשיקום מטמנות ולאחרונה גם לטיפול באסבסט. הרחבות אלו מראות כי זרוע הביצוע הוכיחה כי היא מאפשרת לממשלה לממש פתרון איכותי ואמין בשיקום קרקעות במגוון זיהומים ותחומים.

כידוע, בעשרות השנים האחרונות מתקיים תהליך מואץ של פיתוח כלכלי, בעיקר בתחומי התעשייה והחקלאות, אשר הגביר באופן משמעותי את קצב ניצול משאבי הטבע וכהשפעה מכך - את הפגיעה באיכות הסביבה. עקב זאת, המאזן האקולוגי העדין של כדור הארץ הופר ואנו ניצבים כעת בפני משבר גלובלי עצום ממדים – משבר האקלים, הצפוי להחריף במידה ולא יינקטו צעדים דרסטיים ברמה עולמית.

משבר זה לא פוסח גם על ישראל, החווה את תוצאות מצב החירום האקלימי. כמו כן, ישראל חווה גם קצב גידול אוכלוסייה מהגבוהים בקרב המדינות המפותחות, בעוד שטחה קטן וצפוף, דבר המגביר את קצב ניצול המשאבים הטבעיים ואת ההשלכות השליליות על איכות הסביבה.

ברקע המשבר, קיימת חשיבות לפעילות החברה לשירותי איכות הסביבה, השואפת לקדם את נושא איכות הסביבה במדינת ישראל, תוך מתן פתרונות אקולוגיים מתקדמים. החברה מקדמת מהלכים אלו באמצעות פיתוח ויישום טכנולוגיות מתקדמות לשמירה על איכות הסביבה. זאת תוך שילוב מתמיד בים התהליכים העסקיים והסביבתיים.

לשם כך החברה הציבה לעצמה לעמוד **בשלוש משימות לאומיות**:

א. להמשיך ולטפל באיכות הגבוהה ביותר בפסולת מסוכנת, תוך הגדלת היצע פתרונות מתקדמים במטרה לתת מענה למגוון פסולות רחב יותר.

ב. לשמש כזרוע ביצוע של ממשלת ישראל לשיקום קרקעות מזוהמות, תוך עמידה בסטנדרטים האיכותיים הגבוהים ביותר.

ג. להרחיב את השותפות עם המדינה כזרוע ביצוע ממשלתית המספקת פתרונות לקשת רחבה של אתגרים סביבתיים.

ברקע המשבר, קיימת חשיבות לפעילות החברה לשירותי איכות הסביבה, השואפת לקדם את נושא איכות הסביבה במדינת ישראל, תוך מתן פתרונות אקולוגיים מתקדמים

לשם עמידה בשלוש משימותיה, מציבה החברה רף גבוה של סטנדרטים מקצועיים לטיפול, מחזור והשבה של פסולת, ובוחנת באופן מתמיד כניסה לתחומים חדשים במטרה להגן על האוכלוסייה והסביבה מפני זיהומים ומפגעים מסוגים שונים. בנוסף, מבצעת החברה מחקרים ופיתוחים שונים לצורך איתור פתרונות חדשים ומתקדמים לטיפול בפסולת מסוכנת. לצורך כך, פתחה החברה מעבדה לחדשנות סביבתית. מעבדה זו הינה מתקן מחקר המצויד בציוד מתקדם ומהווה פלטפורמה לשיתופי פעולה בתחום המו"פ הסביבתי עם גופים וחברות.

החברה לשירותי איכות הסביבה, כחברה שליבת העיסוק שלה היא שירותים בתחום האקולוגיה ואיכות הסביבה, אימצה את גישת הקיימות (Sustainability) ומקדמת פיתוח בר קיימא, כאשר בפעילותה שלובים שיקולים סביבתיים וחברתיים. כחלק ממחויבות זו, החברה פועלת כי עד סוף שנה זו קרוב ל-40% מצריכת החשמל שלה תסופק ממערך פוטו וולטאי אשר יוקם בשטחה.

בשנת 2020 אימצה החברה תוכנית אסטרטגית שאפתנית, במסגרתה הוחלט על הקצאה מהותית של משאבים לצרכי מו"פ וחדשנות ושינוי מבנה ארגוני התומך ביישום מטרה זאת. כחלק מיישום מטרה זו החלה החברה בייזום ופיתוח שותפויות בתחום המו"פ עם חברות וגופים שונים, זאת על-מנת לייצר פתרונות אקולוגיים מתקדמים ברמה עולמית לטיפול מתקדם בפסולת וכניסה לעולם המחזור.

החברה חרטה על דגלה את הערכים: שיח וענווה, הובלה ויוזמה, תעוזה, יושרה, תשוקה ושיתוף. ערכים אלה מנחים את צורת ההתנהלות בתוך החברה ומחוצה לה, והם נגזרים מתוך חזון החברה לחולל נפלאות בתחום הקיימות ומיושמים הלכה למעשה.

האחריות החברתית-סביבתית של החברה טבועה גם בעובדיה, ואלו מקדמים את מטרות החברה במקצועיות ומסירות, מתוך תחושה של שליחות וחיבור ערכי לחזון החברה.

מעבר לפעילות העסקית/תפעולית, עוסקת החברה בחיזוק הקשר עם הקהילה ומוביליה מתוך תפיסה של אחריות סביבתית חברתית המשלבת שקיפות, תחושת שליחות ומחויבות לשיפור איכות הסביבה בישראל. החברה לוקחת חלק בפורום ציבורי שעוסק בהגנה על הסביבה, ומשתפת פעולה עם ארגונים ירוקים מרכזיים, העוסקים ומקדמים נושאים סביבתיים שונים.

אתם מוזמנים להכיר את עשייתה ופעילותה של החברה לשירותי איכות הסביבה, ולקרוא את דוח האחריות התאגידית המבטא את החשיבות הרבה שרואה החברה בחיזוק אמון בעלי העניין ואת המחויבות העליונה שלה כלפי הקהילה, כלפי עובדיה וכלפי הסביבה.

קריאה מהנה,

בועז הירש, מנכ"ל
החברה לשירותי איכות הסביבה

החברה חרטה על דגלה את הערכים: שיח וענווה, הובלה ויוזמה, תעוזה, יושרה, תשוקה ושיתוף. ערכים אלה מנחים את צורת ההתנהלות בתוך החברה ומחוצה לה, והם נגזרים מתוך חזון החברה לחולל נפלאות בתחום הקיימות ומיושמים הלכה למעשה

דבר ראש אגף אקולוגיה, בטיחות, איכות וממונה פיתוח בר קיימא

כמדי שנתיים אנו שמחים להציג בפניכם את הדוח החברתי-סביבתי של החברה לשירותי איכות הסביבה, בו מפורטת הפעילות והעשייה בתחומי האחריות התאגידית. החברה פועלת להשגת שיפור מתמיד בביצועיה בתחומי האחריות התאגידית, בכדי לתת את השירות הטוב והיעיל ביותר למחזיקי העניין שלה, ולטובת הגנת הסביבה בישראל.

כחברה ישראלית ממשלתית עסקית, הנדרשת ומבקשת למצוא פתרונות סביבתיים לפסולת אשר נוצרת במדינה, אנו עומדים מול אתגרים גדולים. בין היתר, עוסקת החברה בימים אלו בטיפול במפגעים סביבתיים היסטוריים כמו גם בשיקום קרקעות מזוהמות במסגרת פעילותה כזרוע הביצוע לשיקום קרקעות המדינה. החברה פועלת רבות גם לטובת פיתוח והטמעה של טכנולוגיות טיפול ומחזור חדשות בתחום הפסולת המסוכנת, ייצור אנרגיה מתחדשת, ומקיימת שיח פתוח ושקוף עם מחזיקי העניין שלה.

אנו מאמינים שדוח זה משקף נאמנה את הפעילות שאנו מבצעים לצורך מימוש האחריות המונחת על כתפנו. כשבחרנו לאמץ את הביטוי: "לוקחים אחריות על הסביבה", ידענו שלא נסתפק בהכרזות אלא שנשקיע עבודה מרובה, ונציג בשקיפות את תוצאותיה.

נשמח אם תכתבו לנו, תחוו את דעתכם על הדברים המוצגים בדוח, תציעו רעיונות לשיפור וערוצים נוספים לדיאלוג. אנו מצדנו, מתחייבים להמשיך לקחת אחריות על הסביבה.

יוסי יוגב

ראש אגף אקולוגיה, בטיחות, איכות וממונה פיתוח בר קיימא

כחברה ישראלית ממשלתית עסקית, הנדרשת ומבקשת למצוא פתרונות סביבתיים לפסולת אשר נוצרת במדינה, אנו עומדים מול אתגרים גדולים. בין היתר, עוסקת החברה בימים אלו בטיפול במפגעים סביבתיים היסטוריים כמו גם בשיקום קרקעות מזוהמות במסגרת פעילותה כזרוע הביצוע לשיקום קרקעות המדינה

לפני שמתחילים, קודם כל תודה

בראש ובראשונה תודה לעובדי החברה, המגיעים מדי יום לעבודה, ועובדים במסירות ובנאמנות בכל ימות השנה, ללא לאות ומתוך תחושת שליחות.

תודה למנהלי החברה שהשכילו להבין ולהפנים את חשיבות הדיווח והשקיפות, הפועלים ומעודדים את כולנו לשפר ולשדרג את פעילותנו באופן מתמיד.

תודה למחזיקי העניין שעזרו לנו בזיהוי ודירוג הנושאים המהותיים לדיווח בתחום האחריות תאגידית ופיתוח בר קיימא.

תודה לחברי דירקטוריון החברה, על תמיכתם ועבודתם המסורה לקידום החברה, מטרותיה ויעדיה.

ותודה מיוחדת לכם, הקוראים, על ההתעניינות והקדשת הזמן לקריאת הדוח.

פרופיל הדוח

על הדוח לאחריות תאגידית

דוח זה הינו דוח האחריות התאגידית השביעי של החברה לשירותי איכות סביבה ומתייחס לשנים 2021-2022. הדוח מספק מבט מקיף על החברה תוך התמקדות בהיבטים סביבתיים, כלכליים, וחברתיים, ומתפרסם בתדירות של אחת לשנתיים. הדוח סוקר את פעילות החברה בנושאים המהותיים, כפי ששיקפו אותם מחזיקי העניין שלה בתהליך זיהוי ההשפעות המהותיות כמפורט בהמשך, לרבות יעדים, תהליכים, ביצועים רב- שנתיים. הדוח משקף את האופן בו החברה מנהלת נושאים אלה תוך חתירה לשיפור מתמיד.

בדוח נכללת התייחסות לכלל הפעילויות של החברה בישראל. דוח האחריות התאגידית של החברה מהווה מסגרת לדיווח וליצירת דיאלוג שוטף בין החברה לבין מחזיקי העניין שלה, הכוללים, בין היתר את לקוחות חברה, עובדי החברה בכל אתריה, הקהילה באזור הפארק האקו-תעשייתי נאות חובב, זרוע הביצוע, ספקי חומרי הגלם, הארגונים הירוקים, הסביבה ומשאבי הטבע עליהם החברה משפיעה ומושפעת. דוח זה, נעשה תוך הקפדה על שקיפות והצגת מכלול הפרטים, מבקש לבטא את השאיפה לחיזוק האמון של מחזיקי העניין בחברה ולקדם את הדיאלוג עמם.

בדומה לדוחות הקודמים שפרסמה החברה, גם דוח זה נכתב בהתאם לתקן הדיווח של ה-GRI (Global Reporting Initiative) והוא תואם לסטנדרט השקיפות המתקדם ביותר In accordance with the GRI Standards - אשר הינו התקן המעודכן של ה-GRI. דוח עבר תהליך בקרה אודות תוכן האינדקס במסגרת תהליך Materiality Disclosure Service של ארגון ה-GRI (מידע נוסף אודות התהליך הנמצא באינדקס בעמוד 82).

כתיבת הדוח ואיסוף הנתונים בוצעו על-ידי כלל הגורמים הפנימיים המקצועיים הרלוונטיים בחברה ובסיוע יועצים חיצוניים מומחים ובהתאם לתקן הנזכר לעיל. במקרים בהם מתבסס המידע המוצג בדוח על שיטות חישוב מסוימות, הן מוצגות במפורש. לדוח לא נעשתה בקרת נאותות חיצונית מצד גורם שלישי. אנו מאמינים כי פרסום הדוח מהווה אמצעי בקרה יעיל להערכת ביצועי החברה ומדידה מתמשכת לעמידה בציפיות מחזיקי העניין. על כן, החברה מעניקה חשיבות רבה למשובים המתקבלים על הדוח, לטובת שיפור תמידי בתחום הכלכלי, הסביבתי והחברתי.

הדוח נכתב בליווי היחידה לאחריות תאגידית וקיימות ב- BDO consulting.

דוח זה, נעשה תוך הקפדה על שקיפות והצגת מכלול הפרטים, מבקש לבטא את השאיפה לחיזוק האמון של מחזיקי העניין בחברה ולקדם את הדיאלוג עמם

תגובות, שאלות ופרטים נוספים לגבי הדוח ניתן לפנות ל:

יוסי יוגב

ראש אגף אקולוגיה, בטיחות ואיכות וממונה פיתוח בר-קיימא, החברה לשירותי איכות סביבה | yossi.yogev@escil.co.il

זיהוי נושאים מהותיים

במסגרת הנחיית רשות החברות הממשלתיות, החברה לשירותי איכות הסביבה מקפידה על פיתוח והטמעת מדיניות ואסטרטגיה לפיתוח בר קיימא (פב"ק). מידי שנה, החברה מגישה לרשות החברות הממשלתיות תכנית ליישום אסטרטגיה זו. עולמות התוכן של פב"ק עוסקים בהשפעות המרכזיות והמהותיות של החברה על מחזיקי העניין בנושאים כלכליים, סביבתיים וחברתיים. תהליכים אלו, כפי שזוהו בחברה לשירותי איכות הסביבה, מתבססים על מדיניות קיימת, תהליכים ופעילות של החברה בתחומים השונים. המדיניות מהווה מתווה להגדרת הפעילות של החברה, ומשמשת כבסיס לתהליכים אסטרטגיים של החברה בתחומי פעילותה השונים בהקשר זה.

בתהליך כתיבת התכנית האסטרטגית לפב"ק, ובהתאם לדרישות סטנדרט דיווח בר-קיימא של ה-GRI זיהתה החברה את הנושאים המהותיים בפעילותה בכל אחד מהתחומים: הכלכלי, הסביבתי והחברתי. כחלק מהתהליך, החברה מקיימת דיאלוג עם בעלי העניין, ובשנת 2021 פנתה למחזיקי עניין שונים המשפיעים ו/או מושפעים מהנושאים שזוהו כמהותיים: לקוחות מרכזיים, עובדים, וספקים. במסגרת כך, מחזיקי העניין דירגו את הנושאים המהותיים יותר עבורם בהיבטי סביבה, חברה, כלכלה וממשל תאגידי.

לקראת הכנת הדוח הנוכחי לשנת 2021-2022, בוצע ניתוח מהותיות אשר כלל בחינה של הנושאים המהותיים הנסקרים בחברות ייחוס מובילות בעולם, בגופי דירוג מרכזיים ובתקני דיווח בין-לאומיים בתחום, בעקבות הממצאים שעלו בוצע תיקוף ועדכון של הנושאים המהותיים לדוח זה. החברה בחרה לדווח באופן נרחב מעבר לנושאים המהותיים שזוהו, ומדווחת גם על נושאים שקיבלו חשיבות משנית.

רשימת הנושאים המהותיים:

נושא	השפעות עיקריות	
	בתוך הארגון	מחוץ לארגון
1. טיפול בפסולת מסוכנת	✔	✔
2. ציות סביבתי ועמידה בדרישות החוק	✔	✔
3. בטיחות ובריאות עובדים	✔	
4. סביבת עבודה נאותה	✔	
5. טביעת רגל פחמנית	✔	✔
6. פליטות לאוויר ושפכים	✔	✔
7. הכשרה ופיתוח עובדים	✔	
8. קשרי לקוחות	✔	✔
9. ממשל תאגידי, אתיקה עסקית ומניעת שחיתות	✔	✔
10. ניהול סיכונים	✔	✔
11. שרשרת אספקה אחראית	✔	✔

הסבר על הנושאים המהותיים שנבחרו:

1. **טיפול בפסולת מסוכנת –** תחום זה הוא ליבת הפעילות העסקית של החברה, הכולל ניהול תחום פסולת חומרים המסוכנים, טיפול ופינוי של פסולת, תוך ציות לרגולציה הקיימת בנושא.
2. **ציות סביבתי ועמידה בדרישות החוק -** עמידה בכל דרישות הרגולציה הסביבתית מבחינת מדיניות ופעילות החברה, כולל קידום ויצירת מדיניות סביבתית, מנגנוני בקרה ואכיפה פנימית אשר תכליתם, הבטחת עמידה בדרישות הדין.
3. **בטיחות ובריאות עובדים –** החברה דואגת לסביבת עבודה בטוחה עבור עובדיה והמבקרים באתריה. החברה מודעת לחשיבות שמירת בריאות העובדים ונוקטת בכל האמצעים למניעת חשיפה לגורמים מזיקים בעמדות העבודה.

4. **סביבת עבודה נאותה -** החברה מקפידה על כיבוד זכויות העובדים והמנהלים, יחסים נאותים עם ארגון העובדים וחופש התאגדות לעובדים. בנוסף, החברה מעניקה תגמול הוגן לעובדים, ודואגת לסביבת עבודה נאותה ונטולת כל סוג של הטרדה ו\או התעמרות.
5. **טביעת רגל פחמנית (פליטות גזי חממה והתייעלות אנרגטית)-** החברה מודדת ופועלת לצמצום טביעת הרגל הפחמנית כנגזרת הביצועים הסביבתיים שלה, תוך שאיפה להפחתת הפליטות הישירות והעקיפות. נושא זה כולל שימוש במקורות של אנרגיה מתחדשת ומהלכי התייעלות אנרגטית.
6. **פליטות לאוויר ושפכים -** תהליכי הטיפול בפסולת מלווים בפליטות לאוויר. החברה פועלת לניטור, בדיקה ועמידה בכל התקנים הנדרשים והוראות הרגולציה בתחום זה על מנת למנוע חריגות בפעילותה. בתחום הטיפול בשפכים פועלת החברה ע"פ מדיניות אפס שפכים (ZLD-Zero Liquid Discharge) ומטפלת בכלל השפכים במעגל סגור בשטח המפעל.
7. **הכשרה ופיתוח עובדים –** החברה רואה בעובדיה נכס אנושי חיוני וגורם מרכזי בהצלחתה ולכן משקיעה בהדרכת והכשרת העובדים, פיתוח עובדים ברמה המקצועית, הניהולית והאישית והכנה לעולם העבודה העתידי, גם בהיבטים שאינם קשורים באופן ישיר לדרישות התפקיד. בנוסף, מתן הערכה ומשוב לעובדים, אפשרות לניוד פנים-ארגוני ועוד.
8. **קשרי לקוחות –** החברה לשירותי איכות סביבה רואה באיכות השירותים המסופקים ללקוחותיה ובשביעות רצונם ערך יסוד. החברה פועלת לקידום שירות מקצועי ואדיב, שמירה על אנושיות, הוגנות ושקיפות בתקשורת מול הלקוחות. מתן שירות מותאם לצורכי הלקוחות, שמירה על פרטיות הלקוח, קיום תהליך סדור לניהול פניות ותלונות וקיום סקרי לקוחות.

9. **ממשל תאגידי, אתיקה עסקית ומניעת שחיתות –** כחברה ממשלתית ועסקית, פועלת החברה בשגרת עבודה עפ"י כל כללי הממשל התאגידי התקין, בהתאם להוראות הרגולציה ורשות החברות הממשלתיות ומקפידה על כלל ההיבטים הכרוכים בהתנהלות בתחום זה. כמו כן, תחת נושא זה ישנה התייחסות לערכי הארגון, העקרונות, הסטנדרטים ונורמות ההתנהגות הקיימות בנושא מניעת שחיתות, הונאה, ניגוד עניינים והתנהגות שאינה תחרותית. החברה מפעילה מנגנונים פנימיים וחיצוניים לקבלת פניות, ייעוץ וביקורת בנושאים אתיים.

10. **ניהול סיכונים –** החברה לשירותי איכות הסביבה פועלת לאיזון בין חתירה ליציבות כלכלית, מהלכים לאיתנות והמשכיות עסקית וצמיחת החברה, זאת תוך קידום אחריות תאגידית, קיימות וחדשנות. פעילות החברה מאופיינת בין השאר בסיכוני שוק, סיכונים כלכליים, סביבתיים, בטיחותיים ורגולטוריים הייחודיים לה, הנובעים מתחום פעילותה הייחודי בישראל, ומנהלת את התהליכים הנגזרים מתחום ניהול הסיכונים בצורה שוטפת בפעילותה, כחלק ממערך קבלת ההחלטות. בנוסף, החברה בוחנת את אפקטיביות תהליך ניהול הסיכונים, לרבות זיהוי, הערכה וניהול סיכונים סביבתיים, חברתיים וכלכליים. ביצוע תכניות הפחתה שנתיות שמטרתן רידוד הסיכונים והקטנת השפעתם. תחום זה מנוהל בשיתוף עם מנכ"ל החברה, דירקטוריון החברה והנהלת החברה במטרה לתמוך ביישום חזון, ייעוד ומטרות החברה.

11. **שרשרת אספקה אחראית –** התנהלות אחראית והוגנת מול ספקים לאורך כלל שרשרת האספקה בהיבטים סביבתיים וחברתיים. לרבות שמירה על זכויות עובדי קבלן, עמידה בהסכמים, התנהלות אתית מול ספקים ועוד. בנוסף, שילוב שיקולים חברתיים-סביבתיים בתהליכי הרכש לרבות קידום רכש כחול-לבן, רכש מעסקים חברתיים, עסקים בבעלות נשים, רכש "ירוק" ועוד.

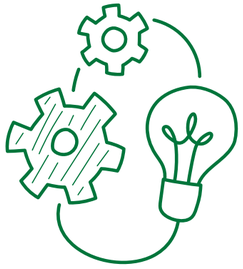

החברה בוחנת את אפקטיביות תהליך ניהול הסיכונים, לרבות זיהוי, הערכה וניהול סיכונים סביבתיים, חברתיים וכלכליים

בנושאים המהותיים לשנים 2021-2022 חלו שינויים לעומת הדיווח לשנים 2019-2020:

- הנושאים הבאים לא נכללו השנה עקב הממצאים שעלו בניתוח המהותיות (עם זאת, ניתן למצוא מידע אודותיהם לאורך הדוח): ביצועים כלכליים; שקיפות ואמיתות המידע המדווח; גיוון והכלה.
- הנושא: ממשל תאגידי, ניהול סיכונים ואתיקה עסקית פוצל לשני נושאים: ניהול סיכונים; ממשל תאגידי, אתיקה עסקית ומניעת שחיתות.
- הנושא: רכש בר-קיימא שונה לנושא: שרשרת אספקה אחראית על מנת לשקפו בצורה מיטבית.
- הנושא ניהול סיכוני אקלים פוצל לנושא: טביעת רגל פחמנית, ולנושא: פליטות לאוויר ושפכים - על מנת לייצר מיקוד והבחנה בין הנושאים

החברה לשירותי איכות הסביבה ויעדי פיתוח בר קיימא (SDGs)

בספטמבר 2015 אימצה העצרת הכללית של האו"ם שורה של יעדים ומטרות שמטרתם להוביל את העולם לצמיחה בת קיימא עד שנת 2030, המכונים יעדי פיתוח בר קיימא (Sustainable Development Goals - SDGs). התוכנית כוללת 17 יעדים גלובליים לפיתוח בר קיימא ו-169 מטרות משנה. היעדים מקיפים תחומים רבים ובכללם: שיקום ושימור מערכות אקולוגיות, טיפול בשפכים, צריכה וייצור אחראיים, תעשייה, חדשנות ותשתיות, צמיחה כלכלית, שינויי אקלים, אנרגיה ירוקה, ערים וקהילות בנות קיימא, ועוד.

כגוף האמון על טיפול בפסולת המסוכנת ושמירה על הסביבה בישראל, אנו רואים חשיבות גבוהה להצגת מימוש יעדי פיתוח בר קיימא.

מחויבותה של החברה לשירותי איכות הסביבה, הינו מתן מענה לצרכיה החיוניים של החברה האנושית ושמירה על הסביבה. יעדים אלו תואמים במהותם לשמונה מיעדי ה-SDGs. כמו כן, החברה תמשיך לקדם ולפעול ליישום יעדי ה-SDGs על מנת להבטיח עתיד בר קיימא לדור ההווה ודור העתיד.

מתוך 17 היעדים, זיהינו 6 יעדים הנמצאים בהלימה לפעילות החברה לשירותי איכות סביבה ולנושאים המהותיים המדווחים בדוח:

יעד 6 | הבטחת זמינות וניהול בר קיימא של מים ותברואה לכל

הפעילות הראשית של החברה לשירותי איכות הסביבה מתמקדת בטיפול בפסולת ובשיקום קרקעות מזוהמות ובכך, משפרת את איכות המים על ידי הפחתת הזיהום.

יעד 8 | עבודה הוגנת וצמיחה כלכלית

החברה מקדמת יצירת מקומות עבודה ותעסוקה שווה הן בחברה עצמה והן באמצעות קבלני משנה וספקים כחלק מפעילות, זאת באמצעות תנאי עבודה הוגנים וראויים לכל העובדים.

יעד 11 | ערים וקהילות מקיימות

דרך הטיפול בפסולת, החברה לשירותי איכות הסביבה מייצרת השפעה סביבתית משמעותית על תושבי הערים. כמו כן, באמצעות זרוע הביצוע לשיקום קרקעות המדינה, החברה מנהלת ומקדמת ביעילות את שיקום הקרקעות ליצירת פתרון לבעיית הדיור.

יעד 13 | צעדים ומאבק בשינויי אקלים

החברה לשירותי איכות הסביבה מחויבת לצמצם את פליטות הפחמן שלה, ובכך לסייע בצמצום השפעתה על שינויי אקלים.

יעד 15 | הגנה על מערכות אקולוגיות, שחזורן וקידום שימוש בר קיימא בהן

החברה לשירותי איכות הסביבה פועלת בהיבט זה בעיקר דרך הפעילות של שיקום הקרקעות. בכך מסייעת החברה לשימור, שיקום ושימוש בר קיימא במערכת האקולוגית.

יעד 16 | שלום, צדק וחוזק המוסדות

החברה לשירותי איכות הסביבה מחויבת לקדם זכויות אדם ולפעול להפחתת מקרי שחיתות ושוחד.

פרופיל ארגוני

החברה לשירותי איכות הסביבה

בשנת 1990 נוסדה החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ (ESC) כחברה ממשלתית שמטרתה לטפל בכל הפסולות המסוכנות המיוצרות בישראל. במשך השנים התפתחה החברה וכיום היא מספקת לתעשייה, למכוני המחקר, למעבדות ולבעלי עסקים, מגוון שירותים רחב בתחום איכות הסביבה ובהם: ניהול פסולות כולל (ניהול פסולת בחצר הלקוח; הובלת/שינוע פסולות מסוכנות מחצר הלקוח ישירות למתקן הייעודי במפעל; מיון, אריזה והובלה של פסולת מסוכנות ע"י גורם מסומך; ביצוע פרויקטים בחצר הלקוח לצורך פינוי פסולות מסוכנות למתקני טיפול; מכירת מוצרים ואריזות) שירותי מעבדה אנליטית, ניטור סביבתי ותעסוקתי, כיול מכשירי ניטור אוויר, בדיקות השוואתיות לחלקיקים נשימתיים, בדיקת דגימות אסבסט ועוד. החברה אינה מטפלת בפסולת רדיואקטיבית, ובפסולת נפיצה. נכון לדצמבר 2022 הועסקו בחברה 148 עובדים והיא מטפלת מדי שנה במעל 100 אלף טון פסולות מסוכנות.

החברה לשירותי איכות הסביבה היא בעלת המפעל לטיפול בפסולות המסוכנות של ישראל, הממוקם בפארק אקו-תעשייתי נאות חובב. מטה החברה ממוקם בנאות חובב, ובנוסף, קיים מטה גם בתל אביב. החברה, המהווה חלק מהתשתית הלאומית של מדינת ישראל, נועדה בראש ובראשונה לטפל בפסולות המסוכנות של מדינת ישראל, ולמנוע נזקים סביבתיים. במסגרת זו, החברה מתנהלת על-פי עיקרון הזהירות המונעת, ונמנעת מכל פעולה שעלולה לגרום לנזק סביבתי.

המפעל מטפל במגוון רחב של פסולות: אורגניות, אי-אורגניות, נוזליות ומוצקות. הטיפול בפסולת חומרים מסוכנים נעשה בהתאם לסוג הפסולת, מאפייניה הפיזיקליים והכימיים בהתחשב בתוצאות האנליזה המעבדתית[1]. להלן מתקני המפעל העיקריים:

- **טיפול תרמי-** טיפול המבוצע באמצעות קבלן משנה, חברת "אקוסול פתרונות אקולוגיים בע"מ", תוך עמידה בדרישות הפליטה על פי חוק. טיפול תרמי בחלקו מוגדר כהשבה ומאפשר הפחתת חומרי גלם מתכלים.
- **מחזור והשבה -** טיפול הכולל שימוש חוזר בפסולת כתחליף חומר גלם.
- **ייצוב-מיצוק והטמנה -** טיפול המבוצע לפסולות שאינן מתאימות לטיפול התרמי ולמחזור, ולשאריות ממתקני הטיפול האחרים.
- **נטרול ודטוקסיפיקציה –** שימוש חוזר בתוצרי המתקן לפי העיקרון של כלכלה מעגלית. טיפול בשפכים אי-אורגניים באמצעות נטרול הרכיבים המסוכנים שבשפכים, סינון ולאחר מכן העברת המוצקים לייצוב/מיצוק ולהטמנה, והעברת שפכים להמשך טיפול במתקן הייצוב/מיצוק, בו עושים שימוש בזרם, כתחליף למי רשת.

●●●

בנוסף, החברה הוכרזה ופועלת כזרוע ביצוע של מדינת ישראל לשיקום קרקעות מזוהמות, המצויות בבעלות המדינה.

נכון לדצמבר 2022
הועסקו בחברה
148 עובדים
והיא מטפלת
מדי שנה במעל
100 אלף
טון פסולות
מסוכנות

1 הרחבה על האנליזה ניתן למצוא בעמ' 23.

חזון, ייעוד וערכי החברה

חזון החברה:

- לחולל נפלאות בקיימות

ייעוד החברה:

- להוות נדבך מרכזי בהגנת הסביבה בישראל, כחברה חדשנית, צומחת ורווחית, המפתחת ומייצרת פתרונות אקולוגיים מתקדמים.

מטרות אסטרטגיות של החברה:

- להיות מרכז מתקדם למחקר ופיתוח, בתחום הגנת הסביבה, לפתח וליישם טכנולוגיות חדשניות בתחום.
- להוות כוח משיכה מוביל לכוח אדם איכותי בכל תחומי העיסוק של החברה.
- לפתח ולספק ללקוחות החברה פתרונות ושירותים מתקדמים בתחום הגנת הסביבה.
- חיזוק האחריות התאגידית הסביבתית של החברה.

ערכי החברה:

- **תעוזה :** האומץ לקחת סיכונים ולשבש את המוכר והידוע במטרה לחולל שינוי מהותי.
- **הובלה ויוזמה :** תקיפה של כל אתגר וייצור פתרון מדויק עבורו בזמן אמת. ייזום רעיונות ופעילויות באופן מתמשך במטרה לשפר יכולות החברה ולספק ערך מוסף ייחודי.
- **שיח וענווה :** לימוד ושיפור מתמיד על ידי קיום שיח פתוח ומקצועי, הכרה בכשלים וקבלת ביקורת מעובדים, לקוחות שותפים וחברי הקהילות בהן אנו פועלים.
- **שיתוף :** בניית קהילות עם עובדים, לקוחות, שותפים ובעלי עניין בתחום הסביבה לצורך הבנת רוחבית ועמוקה של סוגיות במטרה לספק פתרון איכותי ושלם.
- **יושרה:** שקיפות, אמינות והוגנות ללא פשרות לעובדים, לקוחות, שותפים ולציבור הרחב.
- **תשוקה :** המניע להתקדם איננו התחרות, כי אם ההכרה בחשיבות הסביבה ותרומתה החשובה לאיכות החיים שלנו ושל ילדינו.

הנהלת החברה

נכון לתאריך 31.12.2022 להלן מידע על הנהלת החברה:

בועז הירש, מנכ"ל

בעל תואר ראשון בכלכלה ומשפטים ותואר שני במשפטים. בתפקידיו האחרונים שימש כמשנה למנכ"ל משרד הכלכלה, מנכ"ל שירות התעסוקה, יו"ר אשרא וסמנכ"ל נוסעים ברכבת ישראל.

נתנאל בן שיטרית

ראש אגף מו"פ. בתפקידו הקודם שימש כטכנולוג ראשי של מפעל הברום-כלור מקבוצת כי"ל. בוגר B.Sc בכימיה ו- B.Sc בהנדסה כימית בהצטיינות יתרה מאוניברסיטת בן גוריון בנגב.

אולג גרנד

סמנכ"ל שיקום וקרקעות המדינה. בעל תואר מוסמך (M.A) בהידרו-גיאולוגיה סביבתית, אוניברסיטת בן גוריון בנגב.

יוסי יוגב

ראש אגף בטיחות, אקולוגיה והבטחת איכות. בוגר תואר שני במנהל עסקים ותואר ראשון בהנדסת חומרים מאוניברסיטת בן גוריון בנגב. בעל ניסיון רב בתחום האקולוגיה, תשתיות ובטיחות ממפעלי כי"ל בים המלח ובמישור רותם. בתפקידו האחרון שימש כמנהל האקולוגיה, התשתיות, והבטיחות במפעלי כי"ל ים המלח.

רו"ח ישראל יחזקאל

סמנכ"ל כספים וכלכלה. בעל תואר מוסמך (EMBA) במנהל עסקים למנהלים מטעם המכללה למנהל מטעם CUNY, Baruch College ותואר ראשון בכלכלה ובחשבונאות מטעם אוניברסיטת ת"א. בעל ניסיון של כעשרים שנה בתחום הכספים. טרם כניסתו לתפקיד בחברה שימש כסמנכ"ל כספים וחבר בפורום הנהלה בחברה קמעונאית בפריסה ארצית, שם עבד 4 שנים, ולפני כן שימש שבע שנים כמנהל אגף כספים וחשב חברה בחברת היי-טק.

חגי לוין

סמנכ"ל חדשנות וצמיחה. בעל תואר ראשון משולב בכלכלה מדע המדינה ופילוסופיה, ותואר שני בכלכלה, האוניברסיטה העברית. בעל ניסיון רב בעיצוב וקידום מדיניות, אסטרטגיה וחדשנות.
בתפקידיו האחרונים שימש ככלכלן בכיר במועצה הלאומית לכלכלה, סמנכ"ל תכנון בשירות התעסוקה, וסמנכ"ל אסטרטגיה וכלכלה ברשות החדשנות. חגי הוא ממונה אכיפה פנימית בתחום ההגבלים העסקיים בחברה.

עינב סמואילוף

סמנכ"ל שיווק מכירות ושירות לקוחות ושיווק. ילידת הנגב, בעלת תואר ראשון בהנדסה כימית (B.Sc) ותואר שני (MBA) במנהל עסקים, אוניברסיטת בן גוריון. בעלת ניסיון של מעל 15 שנים בתחומי שיווק, מכירות ושירות לקוחות.

עדי עסיס בובליל

בוגרת תואר ראשון ושני במנהל עסקים, חשבת שכר בכירה ומגשרת מוסמכת. בעלת ניסיון של מעל 15 שנים בתחום משאבי אנוש, ניהול שכר, פיתוח וייעוץ ארגוני, ומומחיות בדיני עבודה. בתפקידיה האחרונים שימשה כסמנכ"לית משאבי אנוש בחברת דן תחבורה ציבורית באר שבע וכמנהלת משאבי אנוש במפעלי מטל טק ופיברו בנאות חובב.
עדי היא הממונה על מניעת הטרדה מינית.

רו"ח ערן קליין

מבקר פנים. בעל תואר שני במינהל עסקים (MBA), התמחות במימון וחשבונאות. בעל הסמכת מבקר פנימי מוסמך (C.I.A) ומבקר מערכות מידע (CISA). בעל ניסיון של למעלה מחמש עשרה שנים בתחומי ביקורת פנים וניהול סיכונים. ערן הוא ממונה על תלונות הציבור וקבילות עובדים בחברה.

נמרוד שגיא

מנהל המפעל. בתפקידיו האחרונים שימש בתפקידי ניהול בכירים במפעלי פריקלאס, ברום ומכתשים. בוגר תואר שני במנהל עסקים ותואר ראשון בהנדסת כימיה מאוניברסיטת בן גוריון בנגב.

בשנים 2021-2022 היו בהנהלת החברה שני חברי הנהלה נוספים, אשר סיימו את עבודתם בחברה.
עומר כהן אשר שימש כמנהל מפעל וסיים את תפקידו ב-31.12.2021
חוליו סובוביץ' אשר שימש ככימאי ראשי וסיים את תפקידו ב-30.4.2022

מבנה ארגוני

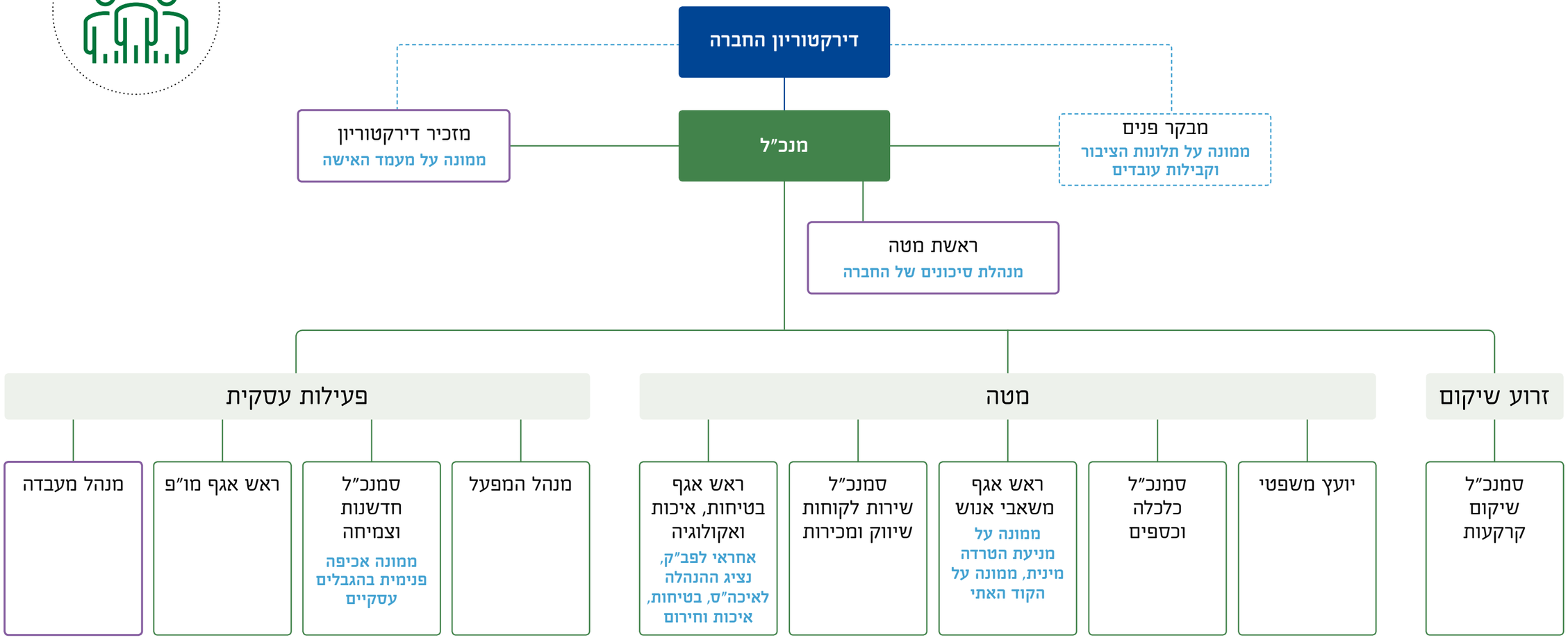

מקרא: ■ דירקטוריון החברה | ■ חברי הנהלה | ■ מנהלים | ■ זיקה מקצועית

ביצועים כלכליים

החברה לשירותי איכות הסביבה מייצרת בפעילותה ערך כלכלי ישיר למגוון מחזיקי עניין שלה. הערך הכלכלי בא לידי ביטוי במגוון דרכים: במסגרת תשלומים לספקיה ולעובדי החברה, במסגרת המס המשולם לרשויות המס בישראל, במסגרת מניעת זיהום סביבתי ובמסגרת שיקום קרקעות המדינה. החברה אינה מקבלת מימון מהמדינה, למעט תשלום המועבר לה עבור פעילותה כזרוע הביצוע לשיקום קרקעות המדינה (הפרויקט מפורט בהמשך הדוח). מתוקף היותה חברה ממשלתית היא מנועה מלתרום מתקציבה לקהילה, עם זאת, החברה משקיעה בקהילה בדרכים אחרות מעבר לתרומה ישירה.

●●●

החברה לשירותי איכות הסביבה הינה בבעלותה המלאה של מדינת ישראל ובהתאם לכך הינה כפופה להוראות חוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975 ולתקנות שהותקנו על פיו. בהתאם להחלטת ממשלת ישראל בק/ 70 מ-5.8.2004, התקינה החשבונאית הכללית, אשר חלה לגבי החברות הממשלתיות, הינה של הסקטור הפרטי.

הערך הכלכלי הישיר הרב שנתי שיצרה החברה (באלפי ₪)*:

הערך הכלכלי שהחברה יצרה		2018	2019	2020	2021	2022
סך כל ההכנסות (כולל בלתי רגילות)		**162,722**	**197,301**	**258,031**	**268,251**	**351,189**
הערך למחזיקי העניין	הוצאות תפעוליות ואחרות	101,107	127,001	170,395	192,665	267,893
	משכורות והוצאות נלוות	28,146	29,762	30,766	33,938	35,410
		3,478	3,536	4,291	3,689	4,185
	השקעה בקהילה	220	50,066	50,066	60,300	58,500
	הוצאות מיסים (הפרשה למיסים)	11,816**	6,040	8,713	6,383	7,413
	דיבידנדים שהוכרזו	736	9,741	14,779	11,350	13,617
	סך הכל	**145,503**	**226,146**	**279,010**	**308,325**	**387,018**
הערך הכלכלי שנשמר	**ההפרש בין הכנסות החברה להוצאותיה התפעוליות האחרות והוצאות המיסים**	**17,219**	**21,221**	**29,087**	**20,226**	**22,672**
רווחי החברה	רווח גולמי לשנה	29,991	37,002	52,579	41,648	47,886
	הוצאות מכירה, הנהלה, כלליות, מימון, הכנסות אחרות, חברות כלולות ומיסוי	22,636	17,521	23,021	20,960	20,653
	רווח (הפסד) נקי לשנה	**7,355**	**19,481**	**29,558**	**20,688**	**27,233**

* הדוח הכספי השנתי מפרט בהרחבה את ביצועיה הפיננסיים של החברה וזמין באתר רשות החברות הממשלתיות.
** נובע בעיקר מהוצאות מיסים שנים קודמות בגין הסדר מס.

מטבע פעילותה של החברה, כלל ההוצאות של החברה מכוונות לצמצום ההשפעה הסביבתית של החברה בפרט ושל נושא הטיפול בפסולת בישראל בכלל. כל זאת ע"י הנתונים הפיננסיים המופעים בטבלה שלעיל.

יצירת ערך סביבתי

טיפול בפסולת מסוכנת

במסגרת ליבת הפעילות העסקית שלה, פועלת החברה בערוצים הבאים:

- טיפול בכלל הפסולת המיוצרות במדינת ישראל למעט פסולת רדיואקטיבית ונפיצה
- מתן מענה לדרישות הסביבתיות הלאומיות של הטיפול בפסולת מסוכנת בישראל במסגרת ההצטרפות ל-OECD
- חינוך החברה בישראל להגברת המודעות בנושא הסביבתי (כמפורט בתת הפרק העוסק בקהילה).

בנוסף לכך, החברה הוכרזה כזרוע ביצוע של מדינת ישראל לשיקום קרקעות מזוהמות שבבעלות המדינה וזאת בהתאם להחלטת ממשלת ישראל מספר 624 (דר/31) מיום 30/10/2015, והסכם המסגרת בין ממשלת ישראל לבין החברה לשירותי איכות הסביבה בנושא שיקום קרקעות מיום 12/04/2016. מטרת הפעילות היא לשקם את הקרקעות המפונות על ידי צה"ל ותע"ש. ולהכשירן לבנייה למגורים, כך שהן לא יהוו סיכון לסביבה ולמשתכנים העתידיים, וכל זאת באופן בטוח, מהיר ובעלות סבירה. בנוסף לכך, זרוע הביצוע עוסקת גם בשיקום מטמנות, והחל משנת 2023 בטיפול באסבסט.

הטיפול בפסולת בישראל

החברה מטפלת בכלל הפסולות המסוכנות המיוצרות בישראל למעט פסולת רדיואקטיבית ונפיצה. במפעל מספר מתקני טיפול בפסולת:

מתקן פיזיקו-כימי

מתקן זה הוא הוותיק ביותר בחברה, אשר החל לפעול בתחילת שנות ה- 90, ומטפל ביותר מ- 90 זרמי שפכים אנאורגניים המגיעים לנטרול ודטוקסיפיקציה. לאחר הטיפול הכימי עוברים חלק מהשפכים דרך מסנן לחץ המפריד מהם את המוצקים. המוצקים עוברים למתקן הייצוב/מיצוק ואחר כך להטמנה מבוקרת. הנוזלים מועברים למיכל אגירה ומשמשים כמי תהליך במתקן הייצוב/מיצוק.

מתקן תרמי לטיפול בפסולת אורגנית

המתקן החל לפעול בשנת 1997 ויכול לטפל בעד - 50,000 טון פסולת בשנה על-פי תקנים מחמירים שהגדיר המשרד להגנת הסביבה וארובתו מנוטרת ברציפות. המתקן בבעלות חברת "אקוסול פתרונות אקולוגיים בע"מ" המשמשת כקבלן משנה של החברה.

מתקן הייצוב-מיצוק

המתקן שהחל לפעול באוגוסט 2009, מטפל בפסולות אי-אורגניות מוצקות לפני הטמנתן במטמנה לפסולת מסוכנת. טכנולוגיית הייצוב/מיצוק נועדה לספק הגנה נוספת לסביבה על-ידי מניעת זליגה של חומרים מסוכנים, כגון מתכות כבדות, מלחים וחומרים אורגנים אל הסביבה. הטכנולוגיה פותחה באיחוד האירופי והיא מיושמת במדינות האיחוד ע"פ הדירקטיבה האירופית 2008/98. בטכנולוגיה זו מטופלת הפסולת עם חומרים אנאורגניים מתאימים ובכך נמנעת זליגה של חומרים מסוכנים אל הקרקע. לאחר הטיפול, נלקחת דגימה מהפסולת ומועברת למעבדה לבדיקת עמידה בדירקטיבה.

במהלך 2021 החברה החלה ביישום תהליכי כלכלה מעגלית ע"י שימוש בפסולת כתחליף חומר גלם, כגון פחם פעיל, חומרים שווי ערך צמנט (מכילי בנוטנייט), מחמצנים, חומרים סופחים וכיו"ב. במהלך 2022 החברה השקיעה בפרויקט מערכת לטיפול בפליטות אשר מהווה פתרון כלכלי וסביבתי יותר בהיבט צריכת חומרי הגלם למערכת הטיפול בגזים יחסית למערכת הקודמת.

מטמנות לחומרים מסוכנים

תוצרי הטיפול סופם להגיע להטמנה. בנוסף ישנן פסולות שמיצו את אפשרויות הטיפול ויש להטמינן. על כן, המטמנה לפסולת מסוכנת בנויה בצורה רבת הגנות ועם מערכת איסוף תשטיפים וניטור דליפות כך שתימנע זליגת חומרים מסוכנים לסביבה.

החברה פועלת להסבת בריכות אידוי שפכים של מועצת נאות חובב למטמנות חומ"ס עתידיות. הליך לשינוי ייעוד הקרקע (תב"ע) להסבת הבריכות למטמנות אושר והמשרד להגנת הסביבה אישר מתווה להסבת בריכות אידוי של המועצה למטמנות לפסולת מסוכנת. החברה קיבלה היתר בנייה להסבת בריכת אידוי שפכים 204 למטמנת חומ"ס וצפויה להתחיל בעבודות בשטח בקרוב. החברה נמצאת בהליך להיתר בנייה להטמנת חומ"ס לאותה בריכה עם גמר ההסבה.

אופן סיווג הפסולות והתאמת הטיפול

במסגרת תהליך העבודה מגיעות אל מפעל החברה הממוקם באזור התעשייה נאות חובב שמדרום לעיר באר שבע פסולות מחברות רבות בישראל. הפסולת המתקבלת בחברה נדגמת ומסווגת ובהתאם לסיווג נקבע אופן הטיפול.

פסולות אורגניות

פסולת מסוכנת אורגנית מנותבת לשריפה מבוקרת במתקן תרמי בחברת "אקוסול פתרונות אקולוגיים בע"מ" הממוקם בשטח מפעל החברה. למידע נוסף ראו מידע לעיל אודות מתקן תרמי לטיפול בפסולת אורגנית.

פסולות אנאורגניות

פסולות מסוכנות אנאורגניות מטופלות בשיטות כימיות שונות: נטרול, דטוקסיפיקציה ומחזור. בהתאם לדירקטיבה האירופאית, פסולות אנאורגניות מטופלות במתקן ייצוב/מיצוק לפני הטמנה. תוצרי המתקן (חומר מיוצב) נבדק באופן שוטף ומנותב להטמנה. החברה מקיימת באופן שוטף קשרים הדוקים עם חברות בכל רחבי העולם לפיתוח טכנולוגיות חדשות לטיפול בחומרים מסוכנים.

היקף הטיפול בפסולת

בשנת 2021 נקלטו במפעל החברה בנאות חובב כ-105 אלף טון פסולות מסוכנות המהוות ירידה של כ-3% לעומת השנה הקודמת, בעוד בשנת 2022 נקלטו כ- 120 אלף טון פסולות מסוכנות, המהוות עליה של 15% לעומת שנת 2021.

בניגוד לשנים קודמות, ולאחר ירידה משמעותית החל משנת 2017 בכמויות הפסולת שיוצאה לטיפול במתקני טיפול באיחוד האירופאי (הודות לפיתוח שיטות טיפול מגוונות וידידותיות לסביבה על ידי החברה), לא יוצאה ע"י החברה פסולת לטיפול בחו"ל (ייבוא שרותי טיפול).

במסגרת שירותי הטיפול בפסולת ושירותים נוספים שמעניקה החברה, פועלות מספר מעבדות בחברה:

מעבדה אנליטית

המעבדה האנליטית, השוכנת במפעל החברה, אחראית על בדיקה של סוגי הפסולות המתקבלות במפעל וניתובן לטיפול מתאים. חלק מהפעילות המבוצעת במעבדה כוללת ביצוע בדיקות מקדימות לפני קבלת הפסולת במפעל ("סלי קליטה") ובדיקות לפסולות בקליטתן במפעל, בקרה שוטפת על תהליכים כימיים המתבצעים במתקני הטיפול השונים במפעל וכן, שותפה בפיתוח שיטות לטיפול בפסולת. המעבדה מבצעת בדיקות לזיהוי הפסולת ותכונותיהן, אישור קבלת הפסולות במפעל וקביעת אופן הטיפול שיינתן לה וזאת בהתאם לדרישות הרגולציה והיתר הרעלים של החברה.

המעבדה גם מספקת שירותי בדיקה ודיגום לגורמי חוץ ושמה דגש על שירות וטיפול אישי בלקוחותיה. לרשות הלקוחות עומד צוות מקצועי, בעל ניסיון רב, ידע ויכולת תפעולית לבצע מגוון רחב של אנליזות כימיות, תוך שימוש בציוד ומכשור ייחודים מהמתקדמים בעולם. מעבדת החברה מוסמכת לפי תקן ISO/IEC 17025 של הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לביצוע מגוון רחב של בדיקות לפי שיטות מקובלות. בשנת 2021 המעבדה עמדה בהצלחה במבדק הסמכה מחדש לתקן ISO/IEC זה.

בשנת 2020 החברה הרחיבה את הסמכתה, כך שתכלול דיגום פסולת, אנליטיים נוספים בבדיקת GC-MS, בדיקת חום-היסק (ערך קלורי), ציאנידים וכרומטים בספקטרופוטומטר ובדיקות מחמצנים ודליקות עבור מוצקים.

מעבדת מיקרוסקופ סורק - SEM

המעבדה ממוקמת במתחם המעבדה המרכזית במפעל החברה בנאות-חובב, במעבדה זו מתבצעות בדיקות אנליזה לקביעת ריכוזי סיבי אסבסט באוויר. לרשות המעבדה עומד הציוד החדיש ביותר, כולל מיקרוסקופ אלקטרוני סורק תוצרת חברת FEI, גלאי EDS. ע"י המיקרוסקופ הסורק ניתן לזהות מינרלים שונים ולבצע סריקות וויזואליות וניתוח אלמנטרי בהתאם לדרישות הלקוח. המעבדה עובדת בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה וברישיון מטעמו, לביצוע אנליזות "אסבסט אוויר" לפי שיטת VDI 3942 - שיטה גרמנית שאומצה במדינת ישראל. בשנת 2016 מעבדת SEM הוסמכה ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לקביעת ריכוז סיבים אי אורגניים, כולל סיבי אסבסט בשיטת VDI 3492. בשנת 2021 גם מעבדת מיקרוסקופ סורק עמדה בהצלחה במבדק הסמכה מחדש לתקן המשודרג ISO/IEC 17025:2017.

מעבדת ניטור אוויר

החברה מציעה ללקוחותיה מגוון רחב של בדיקות סביבתיות לניטור אוויר וזיהוי מזהמים בסביבה ובדיקות תעסוקתיות שמטרתן לזהות ולכמת מזהמים אליהם חשוף העובד בעת ביצוע פעילות שגרתית במסגרת תחום עיסוקו. בדיקות אלו מבוצעות ע"פ שיטות ותקנים בינלאומיים מאושרים ומקובלים, בפיקוח מוסדות אכיפה כגון המשרד להגנת הסביבה ומנהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית מטעם משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

מעבדת הניטור של החברה לשירותי איכות הסביבה הוקמה בשנת 1990 ומבצעת באופן קבוע עבודות ניטור אוויר שונות עבור גופים שונים וביניהם: המשרד להגנת הסביבה, צה"ל, תע"ש, חברת החשמל, איגודי ערים לאיכות הסביבה, מפעלי תעשיה, לקוחות פרטיים ועוד.

המעבדה מבצעת עבודות בכל רחבי הארץ. ברשות מעבדת הניטור של החברה מכשור מתקדם העומד בדרישות התקנים הבינלאומיים הישימים. מעבדת הניטור של החברה מוסמכת ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות לתקן ISO/IEC 17025, בשנת 2021 מעבדת ניטור עמדה בהצלחה במבדק הסמכה מחדש לתקן. העבודות מבוצעות באמצעות עובדים המוסמכים לכך על-ידי גופים מסמיכים מוכרים.

החל משנת 2013 מעבדת ניטור של החברה מבצעת אבטחת איכות בתחנות ניטור ברחבי הארץ למערך ניטור אוויר ארצי. על מנת לעמוד בדרישות המשרד להגנת הסביבה, הרחיבה מעבדת הניטור את ההסמכה ע"י הרשות לאומית להסמכת מעבדות לטכנולוגיות הבאות: כיול נתחי גזים באוויר וקביעה של חלקיקים נשימתיים עדינים $PM_{2.5}$ וקביעה של חלקיקים נשימתיים PM_{10} .

כמענה לדרישות האגף לאבק מזיק מטעם המשרד להגנת הסביבה, מעבדת הניטור הרחיבה את הסמכתה לתקן בינלאומי VDI 3492 לדיגום סביבתי של אסבסט באוויר.

בשנת 2021 החברה הקימה מעבדה גרבימטרית במשרדי החברה בתל אביב, לצורך פעילות של דיגום החלקיקים – המעבדה הייתה קיימת קודם לכן בנאות חובב, אך הוקמה מחדש בשל הרחבת נפח הפעילות בתחום והצורך לצמצם את היקף הנסיעות ופליטת הפח"ד. בשנת 2022 מעבדת הניטור עמדה בהצלחה במבדק הרחבת הסמכה עבור פעילות דיגום חלקיקים באוויר ע"פ התקן האירופאי EN 12341. הסמכה זו נדרשת עקב הנחיית הרגולטור – אגף איכות אוויר במשרד להגנת הסביבה, לצורך מעבר לתקן האירופאי בניטור רציף של חלקיקים בתחנות הניטור, וכתוצאה מכך, גם לבדיקות השוואתיות ע"פ תקן זה.

תחומי פעילות עיקריים של מעבדת הניטור של החברה:

- בדיקות סביבתיות תעסוקתיות במקומות עבודה;
- ניטור לסיבי אסבסט באוויר, נטילת ובדיקת צוברי אסבסט;
- הפעלת מערכת ניטור אוויר זמניות וקבועות, הפעלת מעבדה ניידת לניטור סביבתי;
- הערכת סביבת העובד לגורמים מזיקים בסביבת העבודה;
- מבדק סביבתי – Environmental Audit;
- ביצוע QA (אבטחת איכות) לתחנות ניטור אוויר;
- בדיקת זיהומים מיקרוביאליים באוויר ובמשטח;
- בדיקות איכות אוויר פנים מבנית.

טיפול בשפכים

החברה גאה להיות אחת החברות היחידות בארץ המפעילה מדיניות של ZLD (Zero Liquid Discharge). ZLD פירושו שהחברה אינה מוציאה שפכים אל מחוץ לשטחה ומטפלת בהם בשטח המפעל. לחברה שני ערוצים לטיפול בשפכים: שפכים תעשייתיים ושפכים סניטריים. בהיבט זה, המפעל עצמו אינו מייצר שפכים תעשייתיים, אלא מקבל ומטפל בשפכי התעשייה של מדינת ישראל, והשפכים המיוצרים במפעל הינם שפכים סניטריים בלבד.

שפכים תעשייתיים (של לקוחות) המגיעים למפעל כפסולת חומ"ס – תהליך הטיפול בשפכים תעשייתיים כולל בין היתר תהליך ניטרול/דטוקסיפיקציה, ולאחר מכן הפרדה למוצקים וקולחים. הקולחים מועברים למתקן אגירה ומשמשים כמי תהליך במתקן הייצוב/מיצוק כתחליף למי רשת (הנרכשים ממקורות). במתקן הייצוב/מיצוק מוסיפים לפסולת אנאורגנית חומרים מייצבים וצמנטים, לקבלת חומר דמוי מלט, הפסולת המטופלת עומדת בדרישות הדירקטיבה האירופית E/2008/98, ובכך נמנעת פליטת חומרים מסוכנים אל הקרקע, תת הקרקע והאוויר. לאור מדיניות הטיפול בשפכים, בכל שנה נחסכים כ- 27,000 מ"ק מי רשת (מי מקורות) המהווים כ- 40% מסך צריכת המים השנתית ממוצעת.

שפכים סניטריים (שירותים, מקלחות, מטבח): כלל השפכים הסניטריים עוברים טיפול ביולוגי במתקן ייעודי אשר פועל בשיטת "אגנים ירוקים" (שיטה שבה מטוהרים מי השפכים באמצעות ביומסה), לאחר מכן, משמשים הקולחים (תוצרי הטיפול) להשקיית אזור גינון בשטח המפעל. באמצעות תהליך זה טופלו ונחסכו כ- 2,150 מ"ק של מי רשת בממוצע שנתי בשנים 2021-2022, המהווה חסכון של כ-5%.

החברה משקיעה משאבים רבים למניעת זיהום קרקע ותת הקרקע אשר יכול להתרחש כתוצאה מדליפות שפכים או חומרים מסוכנים. כחלק מממצאים אלו, החברה מקיימת מעקבים שוטפים/סקר מי תהום באמצעות קידוחים הידרולוגיים. לכל אירוע שפך, נערך תחקיר מקיף שבסופו מוצא דו"ח עם מסקנות והמלצות לשיפור. בנוסף, כל השטחים התפעוליים בהם מאוחסנות אריזות המכילות חומ"ס או מבוצעות פעילויות אשר בהן קיים סיכון לשפך, מצופים בציפוי אשר מונע חדירה\חלחול של חומ"ס אל הקרקע. החל משנת 2002 החברה אינה משתמשת בברכות שיקוע ו/או אידוי. הבריכות הישנות שבשטח המפעל שוקמו במסגרת פרויקט השיקום, במימון המדינה.

השפעה על המגוון הביולוגי – שיקום קרקעות

פעילות המפעל לטיפול בפסולת חומרים מסוכנים של החברה אינה מתבצעת בשטחים מוגנים או עשירים במגוון ביולוגי ומעבר להשפעותיה הסביבתיות של החברה (כפי שמתוארות בהרחבה בפרק זה), היא אינה מכירה השלכות נוספות של פעילות זו על מגוון ביולוגי ייחודי.

את השפעתה המהותית בנושא הטיפול במגוון הביולוגי, רואה החברה בעיקר בפעילותה בתחום שיקום קרקעות מזוהמות ויצירת ערך חיובי בהקשר זה לסביבה, לאדם ולבעלי החיים באזורים בהם החברה חקרה, שיקמה, משקמת או שתשקם קרקעות.

שיקום קרקעות להרחבת היצע הדיור

ממשלת ישראל שמה לעצמה כמטרת מדיניות מרכזית את הורדת מחירי הדירות בישראל. אחד האמצעים המרכזיים להשגת מטרה זו הוא הגדלת היצע הדירות, בפרט באזורי הביקוש בהם עתודות הקרקע מוגבלות. בהתאם לכך, פועלת ממשלת ישראל לפינוי עתודות קרקע משמעותיות באזורי הביקוש ששימשו עד כה בעיקר את מערכת הביטחון, התעשייה הצבאית וצה"ל.

השימוש בקרקעות אלה לצורך בנייה למגורים מחייב הליך מקדים של חקירת הקרקע ושיקום סביבתי (לעיתים אף כתנאי מקדמי לקידום הליכי התכנון של הקרקע), שכן בשל אופי הפעילות שהתבצעה בהן, חלחלו לקרקע במהלך השנים מזהמים שונים, אשר עלולים לסכן את בריאות האדם ולפגוע בסביבה. פינוי אתרים אלה מספק הזדמנות נדירה לנקות מפגעי עבר, להכשיר את הקרקע לפיתוח ולספק בנייה למגורים וגם למנוע החרפה מבחינת זיהום הסביבה ומי התהום.

החברה לשירותי איכות הסביבה הוכרזה כ'זרוע ביצוע' של הממשלה לניהול פרויקטים של שיקום הקרקעות שפונו על-ידי צה"ל (או יפונו על ידו בעתיד) ומטמנות ישנות שהועברו לחזקת רשות מקרקעי ישראל ללא טיפול בתת הקרקע. ככל שנדרש, החברה מבצעת פעילות לשיקום מתחמי מקרקעין שהוחזקו ו/או מוחזקים על ידי התעשייה הצבאית לישראל בע"מ וכן לשיקום קרקעות שגורמי המדינה מעוניינים לקדמם.

במסגרת זו, החברה תכננה ומנהלת את עבודות השיקום תוך ראיה כוללת של הפרויקט ולקיחת אחריות כוללת כלפי המדינה לביצוע הפרויקט והשלמתו לשביעות רצונה. החברה משתמשת בידע המקצועי הרב שנצבר אצלה ובניסיונה הייחודי בטיפול במכלול סוגי פסולת מסוכנת, כדי לבקר את עבודת הגורמים השונים ולאתר פתרונות לאתגרים וכשלים שהם חלק בלתי נפרד מתהליכי שיקום מורכבים.

בנוסף, החברה מהווה זרוע לביצוע מטלות ישירות ומוגדרות של הממשלה במסגרת הפרויקטים של שיקום הקרקעות הנ"ל, בתחומים בהם הינה בעלת בלעדיות, ובתחומים בהם אין לה תחרות או בתחומים הקשורים באופן שאינו ניתן להפרדה לפעילות ליבה של החברה שבה אין לחברה תחרות. כל זאת עקב הצורך הדחוף לקדם את הטיפול בקרקעות אלה, בין היתר, בשל המשבר בשוק הדיור והאפשרות לשווק קרקעות בהיקף רחב לאחר שיקומן.

יעדי הפרויקט הם להכשיר את הקרקע כך שלא תהווה סיכון לסביבה ולמשתכנים העתידיים; באופן מהיר – אך בטוח, ובעלות סבירה. עד סוף שנת 2022 שחררה החברה מבחינה סביבתית כ- 7,000 דונם, מתוכם, במהלך השנים 2021-2022 שוחררו מבחינה סביבתית כ- 3,035 דונמים. כאשר עד סוף שנת 2023 צפויה החברה לשחרר כ- 4,000 דונם נוספים.

עד סוף שנת 2022 שחררה החברה מבחינה סביבתית כ-**7,000** דונם, מתוכם, במהלך השנים 2021-2022 שוחררו מבחינה סביבתית כ-**3,035** דונמים. כאשר עד סוף שנת 2023 צפויה החברה לשחרר כ-**4,000** דונם נוספים

במהלך השנים 2021-2022, שוקמו המתחמים הבאים[2]:

אתר שיקום	דונם	שימוש הקרקע בעבר	מזהמים
שדה דב, ת"א	747	שדה תעופה צבאי ואזרחי	דלקים ומתכות כבדות
מחנה צריפין (מתחמים 4-5, סיב"ט, בית חולים אמריקאי)	410	בשימוש צה"ל	מרכיבי דלק, מתכות
מטמנת נתניה	171	בשימוש מוניציפלי	פסולת מעורבת
בית הכרם, ירושלים	42	מפעל "נץ" של תע"ש אשר ייצר מגוון מוצרי מתכת	הטמנת פסולת פיראטית
בסיס הדלק באשדוד	80	אחסון והפצת דלקים ושמנים ליחידות צבאיות	מרכיבי דלק, מתכות וציאנידים
מטמנה בחבצלת השרון	190	שימש להטמנה פירטית של פסולת מעורבת (ביתית), פסולת חקלאית ופסולת בניין	מקור הזיהום הינו הטמנת פסולת פיראטית
תמ"ל 1046	1670	שימש לפעילות הטמנת פסולת מעורבת ופעילות חקלאית	פסולת מעורבת
מטמנת יבנה	14.5	שימש להטמנת פסולת בניין ויבשה	פסולת בניין

בימים אלו מתבצעות עבודות חקירת הקרקע והשיקום בעשרות אתרים נוספים: תל השומר, צריפין, אס"פ נתניה, מש"א בית דגן, סירקין, מטמנת יבנה, מחצבת ערוער, נחל אבטח, מחנה תובלה בטירת הכרמל ועוד.

שיקום מתחם שדה דב

פרויקט רחב היקף הינו שיקום מתחם שדה התעופה של שדה דב אשר ביצועו הסתיים בשנת 2022. המתחם הנמצא בצפון ת"א ומתפרש על פני כ-800 דונם, ושימש את צה"ל ואת רשות שדות התעופה – פונה בשנת 2019. כתוצאה מהפעילות ארוכת השנים במקום הזדהמו הן הקרקע והן מי התהום. מטרת הפרויקט הינה טיפול במפגעי העבר על מנת שהשטח הנרחב, בלב אזור מגורים הומה, יוכל לשמש לטובת הציבור.

טרום תחילת העבודות באתר, בוצע סקר היסטורי וכן חקירת קרקע, גז הקרקע ומי התהום באתר. עבודות השיקום כללו 4 שלבים: עבודות פירוק, פינוי והריסה באתר; שיקום המתחם הצבאי; שליפת תשתיות מבוטלות באתר וטיפול בקרקע מזוהמת; שיקום המתחם האזרחי. העבודות בוצעו תוך אימוץ מדיניות של מינימום הטמנה ומקסימום מיחזור פסולת. בזכות עבודת השיקום אשר תקציבה היה 64 מיליון ₪, מקודמת בימים אלה תוכנית בניה הכוללת בתוכה את שטח המתחם ששוקם ומתפרשת על כ- 1,450 דונם, תכלול מבני מגורים, מבני ציבור ושטחים פתוחים.

2 זוהי רשימה חלקית. רשימה מלאה ומעודכנת של כל המתחמים, ניתן לראות באתר.

שיקום הקרקע במתחם תע"ש בית הכרם

המתחם ששטחו כ-42 דונם, ממוקם בשכונת בית הכרם וצמוד לבתי מגורים של תושבי השכונה וסמוך לאוניברסיטה העברית. בין השנים 1951-1997 פעל באזור מפעל נץ של התעשייה הצבאית. פעילות המפעל גרמה לזיהום בסביבתו, בעיה המשפיעה עד היום. לצורך שיקום הקרקע, נאספו מאות דגימות קרקע, אותרו ומופו מוקדי הזיהום ונבנתה תכנית שיקום מקיפה. בשלב השני נחפרה הקרקע המזוהמת עד לשכבת הסלע בסך 18,000 טון והועברה לטיפול באתר המתאים.

על מנת שפעילות השיקום לא תגרום לזיהום אוויר בסביבת האתר, התבצעו עבודות החפירה תחת קירוי באוהלי ענק, אשר נבנו מעל מוקדי הזיהום העיקריים, האוויר באוהל נשאב וטופל בזמן ביצוע העבודות, וכך נמנעה זליגת מזהמים לסביבה ולשכונת המגורים הסמוכה. בסיום העבודות בוצע דיגום ווידוא ניקיון בדפנות החפירה. והבורות מולאו בקרקע נקייה. שיקום הקרקע לווה לכל אורכו בשיתוף ציבור ובמעורבות תושבי השכונה ונציגיה בכל השלבים. הפרויקט ארך כעשרה חודשים והסתיים בשנת 2021.

שיקום קרקעות בשטח המפעל

מפעל החברה פועל בשטח שבו התקיימה פעילות של קבלת פסולת מסוכנת כבר מסוף שנות ה- 70. החברה קיבלה על עצמה לבצע את פרויקט השיקום, באמצעות מימון מטעם המדינה, למרות שהקרקעות אינן בבעלותה, וביצעה בהצלחה את שיקום הבריכות החומציות.

מאגר כללי מס' 7 פונה בשנת 2019 בהצלחה ובשנת 2022 החל תהליך שיקום הקרקע במאגר.

החל מחודש מאי 2020 החל שיקום המאגר האחרון המצוי בתחומי המפעל, מאגר כללי מס' 6. שיקום מאגרים אלו צפוי להסתיים במהלך שנת 2026. הקרקעות המשוקמות של מ"כ 6 ומ"כ 7 יועברו למדינה ועל קרקעות אלו יוקם מתקן פל"א (פסולת לאנרגיה).

קרקעות ששוקמו בשטח המפעל*

אזור / שנה	2018	2019	2020	2021	2022
מ"כ 6	0	0	4,955.18	10,926	24,361
מ"כ 7	7,279.72	11,478	3,542.28	0	1800
ב"ש 6	5012.39	5,004.17	1,355.70	0	0

*כמות בפועל (טון)

צריכת חומרי גלם ושימוש במשאבים

שימוש בחומרי גלם

עיקר חומרי הגלם הנצרכים משמשים את החברה בשני תחומים עיקריים: חומרים הנדרשים במתקן הפיזיקו-כימי לנטרול ולדטוקסיפיקציה (בעיקר סיד) וחומרים המשמשים במתקן הייצוב/מיצוק (בעיקר חומרי צמנט-מלט וריאגנטים שונים). היקף צריכת החומרים תלוי באופן ישיר בהיקף הפסולת בה החברה מטפלת ובסוג הפסולת המגיעה לטיפול. השוואה רב שנתית בין שני משתנים אלה, מראה את רמת היעילות בתהליך ביחס שבין שימוש לצריכה.

החברה פועלת לניהול מושכל של צריכת המשאבים וחומרי הגלם המשמשים אותה בפעילותה, וזאת בשני מישורים: צמצום שימוש במשאבי הטבע, לרבות מי רשת, ושימוש בפסולות כראגנטים לטיפול בפסולות אחרות במקום השימוש בחומרי הגלם.

כאמור, החברה עושה שימוש חוזר גם בשפכים תעשייתיים שמתקבלים משאר מתקני החברה. שפכים אלה הם תוצר לוואי של תהליכי ניטרול, דטוקסיפיקציה וכו'. מהלך זה, מתבטא בחיסכון בצריכת מי רשת ומאפשר להשיג את מטרת "zero liquid discharge". בשנת 2022, כפי שניתן לראות בטבלה, במתקן ייצוב/מיצוק היעילות ביחס בין צריכת חומרי גלם לפסולת שטופלה עלתה באופן משמעותי, הודות לעלייה בשימוש בכלכלה מעגלית.

להלן נתוני צריכת חומרי גלם כולל מים לעומת סה"כ פסולת מטופלת במתקנים[3]:

מתקן פיסיקו כימי-נטרול

	סה"כ חו"ג ונוזלים, טון	סה"כ פסולת שטופלה, טון	יחס בין צריכת חומרי גלם לפסולת שטופלה
2018	11,383	14,515	0.78
2019	15,702	20,448	0.76
2020	16,984	26,380	*0.64
2021	12,911	27,313	0.5
2022	11,297	23,222	0.5

*שינוי בתמהיל הפסולות

3 בחישוב היחס בין צריכת חומרי גלם לסה"כ פסולת שטופלה, לא נלקחו בחשבון נתוני צריכת חשמל ושימוש במשאבים אחרים כגון כוח אדם. נתוני חומרי גלם כוללים נתוני צריכת חומרי גלם שנרכשו ונתוני צריכת מים ששימשו בתהליכים.

מתקן ייצוב/מיצוק

	סה"כ חו"ג ונוזלים, טון	סה"כ פסולת שטופלה, טון	יחס בין צריכת חומרי גלם לפסולת שטופלה
2018	38,202	31,414	1.21
2019	51,377	37,181	*1.38
2020	58,536	41,775	*1.4
2021	59,069	34,244	1.7
2022	54,586	46,138	1.18

*שינוי בתמהיל הפסולות

צריכת חומרי גלם משתנה משנה לשנה בהתאם לכמויות הפסולת המטופלות, הרכבן ופיתוח טכנולוגיות ופורמולציות חדשות לטיפול. כך למשל, צריכת סיד תלויה ברמת החומציות של הפסולת: כאשר נקלטת כמות גדולה יותר של פסולת חומצית, נדרשת כמות גדולה יותר של סיד.

צריכת אנרגיה

צריכת אנרגיה במפעל

טיפול בפסולות מסוכנות מצריך שימוש במשאבים מתכלים כגון: חשמל, סולר, מזוט וכו'. בהתאם לחזון החברה, מתקיימת פעילות ענפה לצמצום משאבים מתכלים ולהתייעלות אנרגטית מתמדת. החברה מיישמת תהליכים להתייעלות אנרגטית הן בתהליכי הטיפול בפסולת, הן בשירותים הנלווים של החברה והן בקידום יוזמות לצריכת אנרגיה ממקורות חלופיים, כך שהשפעתה הסביבתית של החברה תצטמצם.

כיום, תמהיל האנרגיה בחברה מורכב מצריכת חשמל, סולר וגפ"מ. החל משנת 2015, החברה אינה משתמשת במזוט כחלק מהמהלך כללי. על מנת להתייעל, החברה השקיעה במהלך 2021-2022 כ-600 אש"ח בארבעה פרויקטים של התייעלות אנרגטית:

1. התקנת מערכת סולארית לחימום מים במלתחות העובדים. המלתחות משמשות את כלל עובדי אתר רמת-חובב ובכך נחסכו כ-2 טון של גפ"ם.
2. התקנת מערכת דיגיטלית לניטור צריכת המים והחשמל ברחבי המפעל. המערכת משדרת נתונים המוצגים באופן רציף ומשדרת אירועים מיוחדים לאחראי תחום. במקביל, הנתונים מרוכזים במערכת ה-BI של החברה ומוצגות מגמות בצריכה לאורך השנים.
3. התקנת פנלים פוטו-וולטאים בהספק כולל של 113 קילוואט. החברה יצאה כבר במכרז ונבחרה חברה זוכה להתקנת פנלים נוספים על גגות של הסככות האורגניות המתחילה בעבודה בימים אלו. כמו כן, בוחנת החברה כעת התקנת מערכים פוטו וולטאיים על גבי מטמנות סגורות.
4. החל משנת 2021, החברה הובילה מהלך להסבת רכבי החברה לרכבים היברידיים ו/או חשמליים. כיום בחברה ישנם 26 רכבים היברידיים. על מנת לעודד ולהקל על מעבר לרכבים חשמליים, הותקנו 12 עמדות טעינה באתר החברה ברמת-חובב ובמשרדים בתל-אביב.

בכל הפרויקטים הושקעו משאבים כספיים ופנימיים רבים כחלק מרתימת העובדים למהלך.

צריכת חשמל

בבחינת המגמה הרב שנתית, ניתן לראות כי ישנה מגמה עקבית של ירידה בצריכת החשמל ביחס לכמות הפסולת המטופלת. צריכת החשמל הכוללת בעלייה עקב עלייה בכמות הפסולת המטופלת.

	2018	2019	2020	2021	2022
צריכת חשמל כוללת (קוט"ש)	2,688,421	2,796,728	3,106,698	3,296,796	3,430,130
צריכת חשמל ביחס לשטח המפעל (MWh/מ"ר)	0.0064	0.0067	0.0074	0.0078	0.0082
צריכת חשמל ביחס לפסולת מטופלת (MWh/טון)	0.0345	0.0295	0.0286	0.031	0.0281

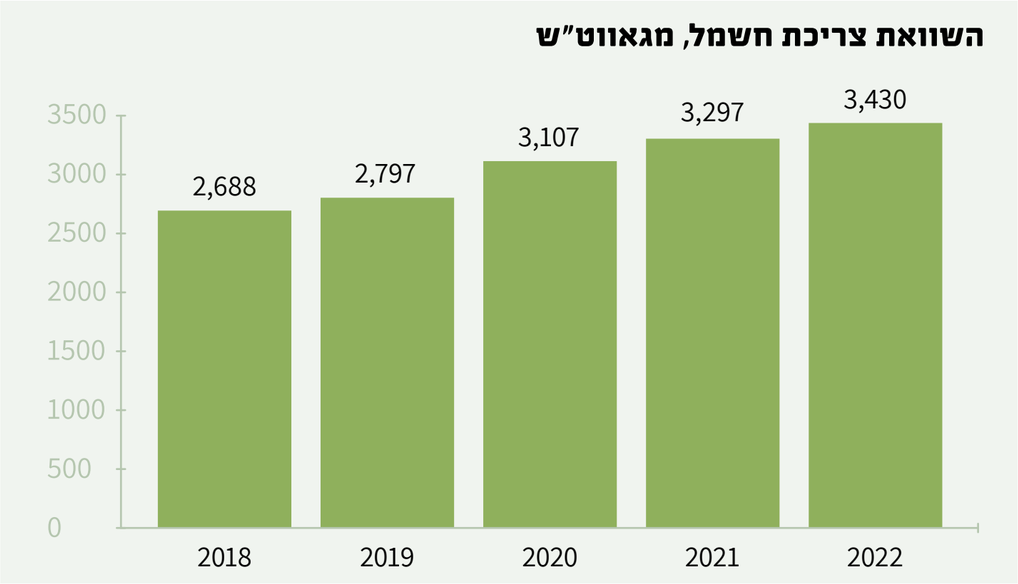

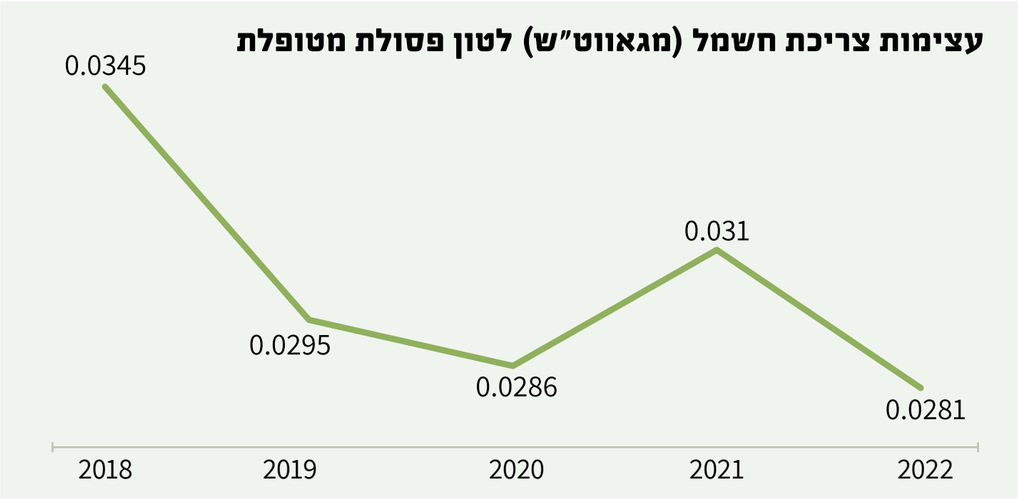

צריכת סולר

החברה משתמשת בסולר לצורך הנעת כלים כבדים: מלגזות, שופלים וכלי עבודה נוספים. בשנים בהן החברה טיפלה במאגרי פסולת מסוכנת היסטורית (פרויקט השיקום), היה צורך לרכוש כלי עבודה נוספים, וכתוצאה מכך נרשמה עליה בצריכת הסולר של החברה.

צריכת סולר רב שנתית

	2018	2019	2020	2021	2022
צריכה בליטר	49,000	49,000	52,500	40,500	46,000

הנתונים המוצגים אינם כוללים צריכת סולר של קבלני המשנה הפועלים מטעם החברה.

צריכת גפ"מ

בשנת 2021 צרכה החברה 6.4 טון גפ"מ (גז פחמימני מעובה) וב-2022 – 5.3 טון גפ"מ, המהווה ירידה של כ-44% לעומת שנת 2020. הירידה בצריכה נובעת ממעבר לשימוש באנרגיה סולרית במערכות החימום במקלחות.

בשנת 2021 צרכה החברה **6.4** טון גפ"מ (גז פחמימני מעובה) וב-2022 - **5.3** טון גפ"מ, המהווה ירידה של **כ-44%** לעומת שנת 2020

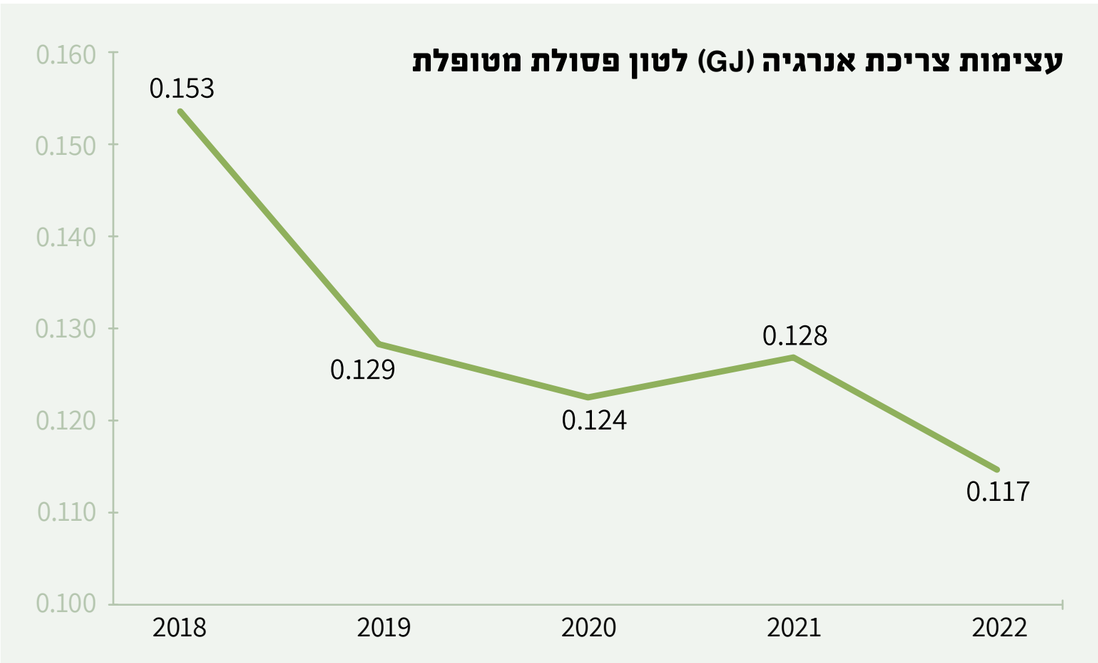

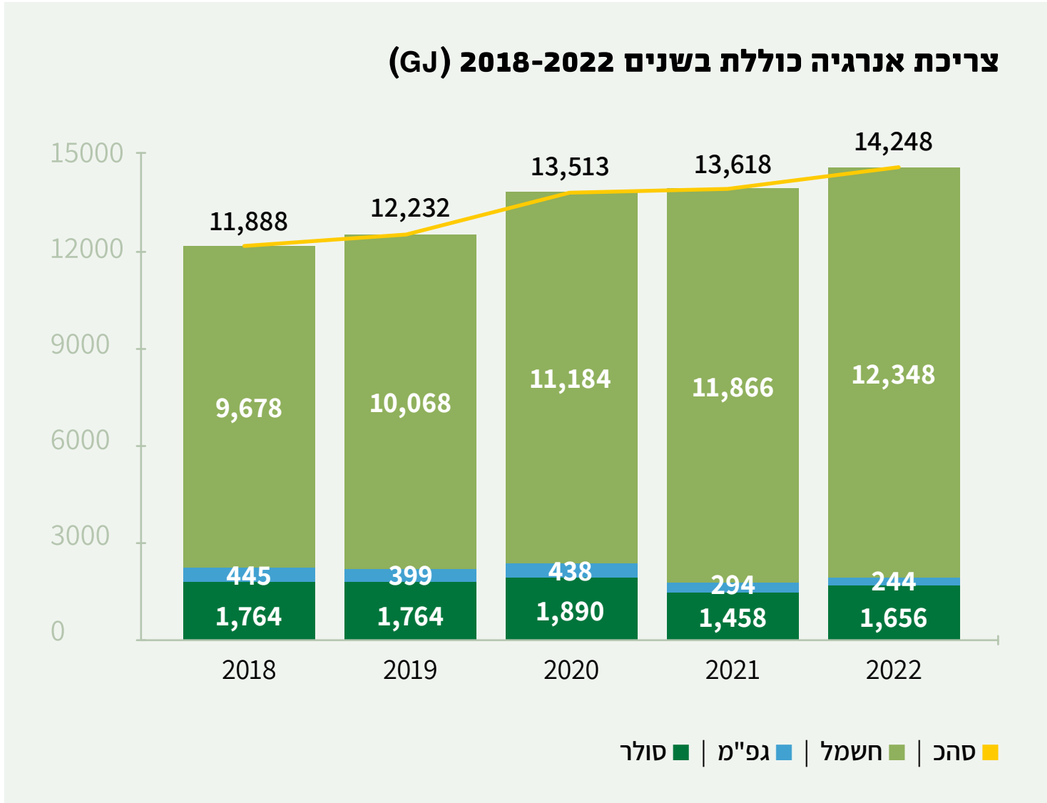

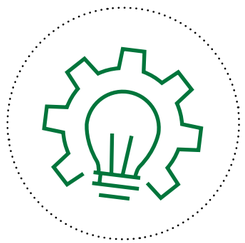

פליטות גזי חממה

החברה מייחסת חשיבות רבה להפחתת השפעותיה על שינויי האקלים ורואה זאת כאחת הסוגיות המשמעותיות בנושאי סביבה. במסגרת פעילותה ומאמציה להפחית את השפעותיה הסביבתיות, החל משנת 2009 החברה מודדת את פליטות גזי החממה שלה - סך פליטות גזי החממה הנגרמות כתוצאה מצריכת אנרגיה הנובעת מפעילותה.

מדרך פחמני של חברה כולל בתוכו פליטות הנגרמות באופן ישיר ובאופן עקיף כתוצאה מפעילות החברה.

מכלול 1 - פליטות ישירות של גזי חממה כתוצאה מפעילות החברה לשירותי איכות הסביבה, הנובעות בעיקר כתוצאה משרפת דלקים (סולר וגפ"מ).

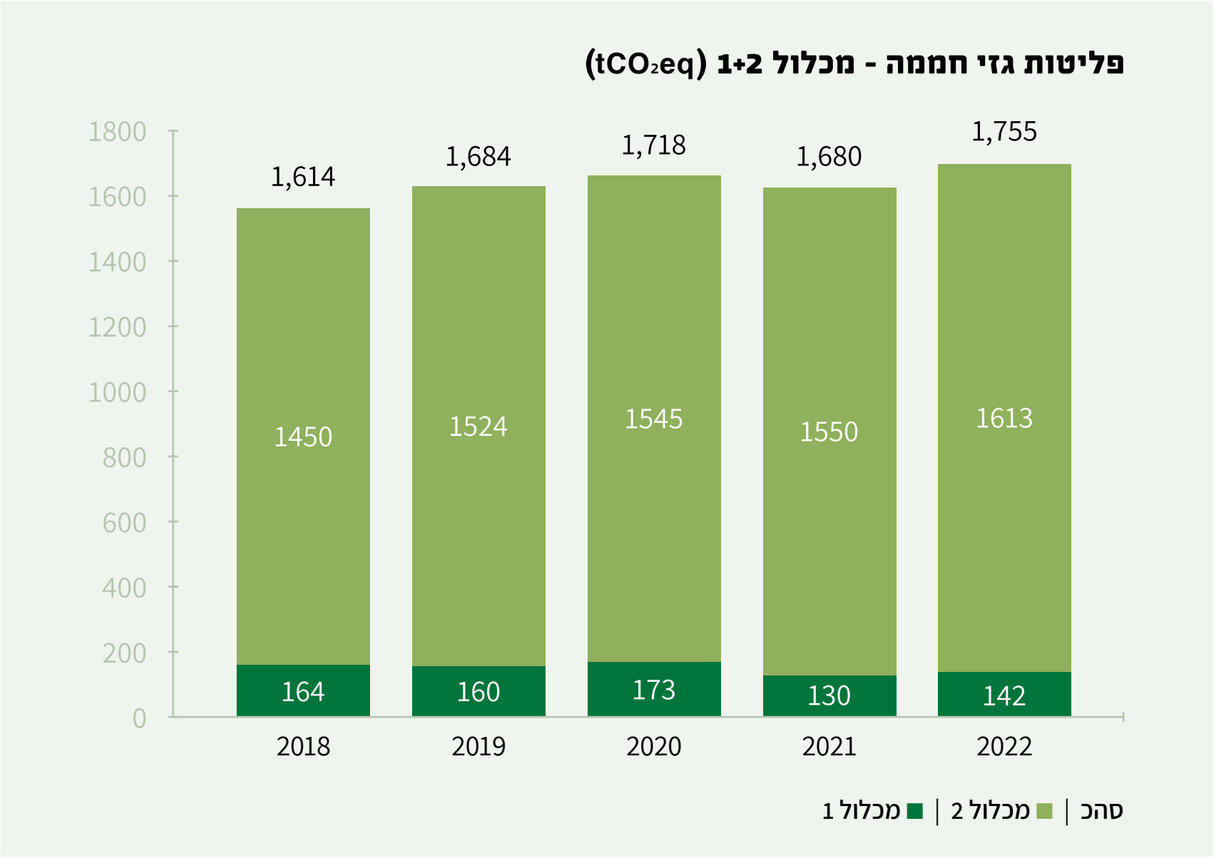

מכלול 2 - פליטות עקיפות של גזי חממה כתוצאה מפעילות החברה לשירותי איכות הסביבה, הנובעות בעיקר מצריכת חשמל.

בגרף ניתן לראות כי סך פליטות גזי החממה של החברה עלה בשנות הדיווח של דוח זה אופן יחסי לתקופת הדוח הקודם, למעט ירידה קלה בשנת 2021 עקב הקורונה והשפעותיה על פעילות החברה. העלייה נובעת כתוצאה משינוי בתמהיל הפסולות וכמות הפסולת המטופלת. פליטות גזי החממה לשנת 2021 הן 1,680 טון (tCO2eq) ולשנת 2022 הן 1,755 טון (tCO2eq).

עצימות המדרך הפחמני בשנת 2021 היא 0.016 (tCO2eq) לטון פסולת מטופלת. בשנת 2022 עצימות המדרך הפחמני ירדה ל- 0.014 (tCO2eq) לטון פסולת מטופלת.

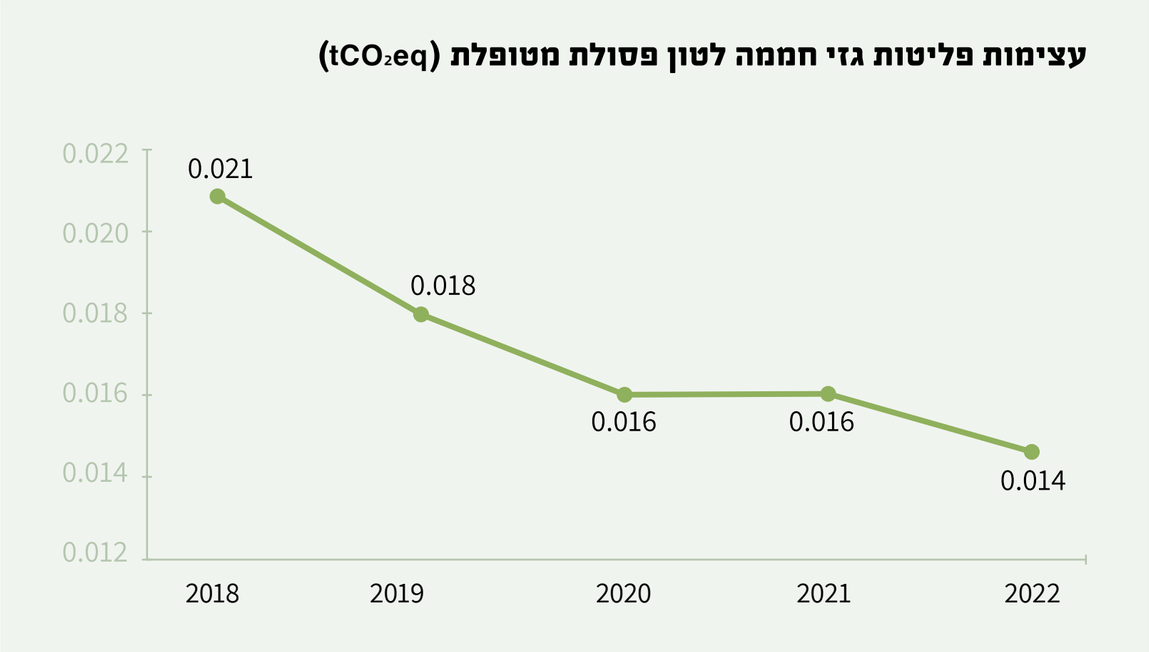

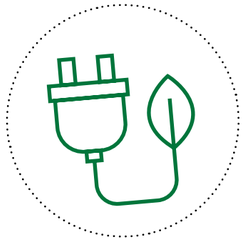

החברה מייחסת חשיבות רבה להפחתת השפעותיה על שינויי האקלים ורואה זאת כאחת הסוגיות המשמעותיות בנושאי סביבה

מיחזור חומרים

החברה פועלת בנושא המחזור בראייה כלכלית וסביבתית תוך בחינת האפשרויות בשוק לצורך מיצוי הזדמנויות בנושא. החברה הציבה לעצמה מטרה לפעול להחדרת טכנולוגיות טיפול ומחזור סביבתיות תוך שאיפה ברורה להיות תמיד בחזית הטכנולוגיה, ובשורה אחת עם מפעלים ומתקנים דומים במדינות המפותחות.

במסגרת פעילותה, דואגת החברה לשירותי איכות הסביבה למחזר את האריזות המגיעות אליה מהלקוחות בהן מאוחסנות סוגי הפסולות השונות.

- החברה מטפלת גם בנורות ניאון (פלואורסנטים). כשנורות כאלה מושלכות אל אתרי פסולת ביתיים יש סכנה לדליפת כספית ובכך זיהום של הקרקע. החברה לשירותי איכות הסביבה מעמידה לשירות לקוחותיה מתקן לריסוק נורות (Lamp Crusher) המאפשר את גריסת הנורות והפרדתן למרכיביהן במערכת סגורה המונעת התפזרות אבק וחלקיקים אל האוויר. המתקן מאפשר לחברה לתת שירות בטוח לאדם ולסביבה.

ב-2021 החליט דירקטוריון החברה על הוצאת כלים חד פעמיים מהשימוש היומיומי בחברה ומעבר לשימוש בכלים רב-פעמיים. כחלק מההיערכות הוזמנו כלים רב פעמיים, אשר חולקו בין המחלקות השונות, והופסקה חלוקה של ציוד חד-פעמי. בחדר האוכל בנאות חובב בוצע מעבר לשימוש בכוסות זכוכית.

באזורים במפעל בהם יש תנועה מרובה ותחלופה גבוהה של מבקרים, בוצע מעבר לשימוש בכוסות אקולוגיות קוניות (BioCone), שיועברו למחזור נייר.

- במהלך שנת 2022 החלה החברה בתהליך להקמת מתקן למחזור אריזות פלסטיק (חביות וקוביות), המתקן מצוי בהרצה וצפוי להתחיל בפעילות במהלך שנת 2023. המתקן כולל תהליך של גריסה ושטיפה של אריזות הפסולת המגיעות למפעל, ליצירת פתיתי פלסטיק נקיים אשר ישמשו חומר גלם ממוחזר לתעשיית הפלסטיק.

מיחזור חומרים	יח' מידה	2018	2019	2020	2021	2022
חביות מתכת	2018 - יחידות החל משנת 2019 הנתון בטון	2216	85	83	1676	1541
קוביות בנפח 1200/1000 ליטר	יחידות	652	2.1	-	37	317
משטחי עץ	יחידות	599	1480	-	-	-
נייר וקרטון	טון	-	-	4	-	-
פסולת אלקטרונית	טון	-	-	-	5.24	2.8
מתכת רגילה	טון	85.6	-	-	119	223
פלסטיק	טון	-	13	35.7	-	-

*משנת 2019 במערכת ERP הנתון בטון/ק"ג.

החברה ממחזרת קוביות, אריזות ופסולות אחרות בהתאם לביקוש. המחזור מותנה בביקוש המשתנה של לקוחות החברה המעוניינים להעביר לחברה אריזות למחזור.

צריכת מים

החברה פועלת לצמצום צריכת המים תוך קידום טכנולוגיות ופתרונות יעילים לשימוש מושכל במשאב יקר זה. מאחר והפעילות בחברה משתנה משנה לשנה וכן מוקמים מתקנים חדשים ומשתנה אופי הפעילות עם כניסתם לתוקף של חוקים ותקנות חדשים, צריכת המים הכוללת מצויה במגמת עליה. עליה זו משקפת את הרחבת היקף הפעילות של החברה – כמות הפסולת המטופלת ולמעשה, במהלך 5 השנים האחרונות צריכת המים לטון פסולת, הינה קבועה סביב 0.34 מ"ק לטון פסולת.

בשנים 2021-2022 התבצעו פעילויות להתייעלות בצריכת המים:

- הותקנו מוני מים נוספים לאיתור צריכה.
- אותרו נזילות מים מצנרת כיבוי אש.

	2018	2019	2020	2021	2022
סה"כ צריכת מים (מ"ק)	26,099	35,438	38,041	34,967	45,004
צריכת מים ביחס לשטח המפעל (מ"ק/מ"ר)	0.06	0.08	0.09	0.08	0.11
צריכת מים ביחס לפסולת מטופלת (מ"ק/טון)	0.33	0.37	0.35	0.32	0.36

השוואת צריכת המים במ"ק

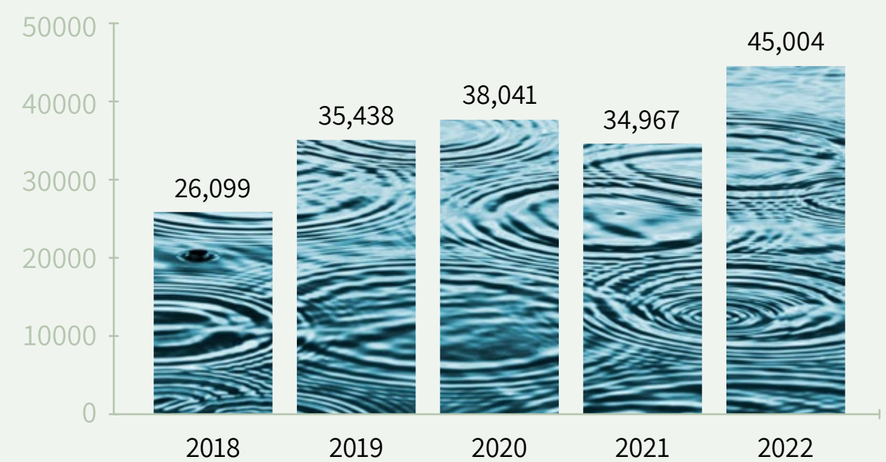

צריכה לטון פסולת מטופלת

טיפול בפליטות לאוויר

פליטות מזהמים לאוויר

במסגרת היתר הפליטה, החברה מחויבת בביצוע ניטור ארובות, עמידה בערכי פליטה שנקבעו וזאת במטרה להביא לשיפור איכות האוויר וכן מניעה וצמצום זיהום האוויר.

באוגוסט 2021 החברה הגישה בקשה לחידוש היתר פליטה, בשנת 2022 החברה קבלה היתר פליטה חדש. תוקף ההיתר החדש עד ליום 21.1.30.

בנוסף, החברה מחויבת בדיווח תקופתי אודות פעילות החברה בנושאי פליטות לאויר ועמידה בתנאי היתר הפליטה.

בדיקות ארובות מבוצעות על-ידי מעבדה חיצונית ומוסמכת ע"י רשות לאומית להסמכת מעבדות.

תוצאות דיגומי ארובות מועברות לכלל הגורמים הרלוונטיים, כולל גורמי האכיפה והעובדים והן זמינות לכל דורש ב***אתר המשרד להגנת הסביבה***. במפעל החברה ישנן 9 ארובות שמתוכן פעילות 7 ארובות בלבד. הארובות פולטות לאוויר בהתאם לערכי הסף לפליטה על-פי היתר הפליטה של החברה. במקרה בו מתגלה חריגה מהתקן היא מטופלת מיד. בשנת 2021, בבדיקות אשר בוצעו ע"י החברה במסגרת דרישות היתר פליטה, לא נמדדו ערכים חריגים. בשנת 2022, בבדיקות אשר בוצעו ע"י החברה במסגרת דרישות היתר פליטה, נמדדה לכאורה חריגה אחת. התוצאה דווחה לרשויות הסביבתיות ובהתייעצות מקצועית שנערכה הוסבר שעל מנת לקבל תוצאה מהימנה ומדויקת נדרש לבצע את הדיגום לאורך 3 שעות לפחות, אחרת סף הרגישות של הבדיקה הוא מעל תקן הפליטה. בבדיקה חוזרת לא נמדדו ערכים חריגים.

בשנת 2021 בבדיקות פתע אשר בוצעו ע"י היחידה הסביבתית נמדד ריכוז גבוה של TOC. מיד עם מדידת הריכוז עבודת המתקן הופסקה. התבצע תחקיר בעקבותיו שונו נהלי עבודה ותחזוקת מערכות בקרת הפליטה.

פליטות בלתי-מוקדיות של גזי קירור

אחד ממקורות הפליטה העיקריים של גזי קירור הוא מדליפות מהמכשור או מהצנרת שלו. לכן, החברה פועלת להקטנת השימוש בגזים הפוגעים בשכבת האוזון ע"י החלפת מערכות מיושנות למערכות חדישות בהן נעשה שימוש בגזי קירור שאינם פוגעים בשכבת האוזון. במפעל קיימות מספר מערכות מיזוג אוויר: שני צ'ילרים במעבדה המרכזית, יחידת מיזוג אוויר במתקן ייצוב-מיצוק ו-117 מזגנים מפוצלים המותקנים במשרדים ובמבנים שבשטח המפעל. כל הצ'ילרים הקיימים היום במפעל, המזגנים המפוצלים ויחידת מיזוג האוויר במתקן הייצוב-מיצוק פועלים על בסיס גז 410. הכמות המוערכת השנתית שבה החברה ממלאה את גזי המיזוג בכלל, עומדת על כ-30 ק"ג לכל היותר.

החברה פועלת להקטנת השימוש בגזים הפוגעים בשכבת האוזון ע"י החלפת מערכות מיושנות למערכות חדישות בהן נעשה שימוש בגזי קירור שאינם פוגעים בשכבת האוזון

טבלת תוצאות בדיקת ארובות לשנים 2021-2022 אשר בוצעו ע"י החברה במסגרת היתר פליטה

ארובות	מזהם	ריכוז (מג/מק"ת)				קצבי פליטה (ק"ג/שעה)			
		I - 2021	II - 2021	I - 2022	II - 2022	I - 2021	II - 2021	I - 2022	II - 2022
1	HCL	-----	1.39	-----	1.36	-----	3.71E-03	-----	3.62E-03
	NH3	-----	סט 1 - 0.36 סט 2 - 0.55 סט 3 - 0.35	-----	סט 1 - 0.17 סט 2 - 0.19 סט 3 - 0.19	-----	סט 1 - 9.49E-04 סט 2 - 1.46E-03 סט 3 - 9.29E-04	-----	סט 1 - 4.60E-04 סט 2 - 5.10E-04 סט 3 - 5.00E-04
	SO2	-----	5.17	-----	3.52	-----	1.38E-02	-----	9.37E-03
	H2S	-----	2.44*	-----	2.32	-----	6.52E-03	-----	6.17E-03
	HCN	-----	0.037*	-----	0.18	-----	1.00E-04	-----	4.80E-04
	NOx	-----	0.17	-----	1.26	-----	4.50E-04	-----	3.37E-03
	TOC as Carbon	-----	7.9	-----	1.30	-----	0.02	-----	3.45E-03
	Total VOC	-----	סט 1 - 0.63 סט 2 - 0.70 סט 3 - 0.58	-----	סט 1 - 4.70 סט 2 - 1.61 סט 3 - 1.11	-----	סט 1 - 1.68E-03 סט 2 - 1.86E-03 סט 3 - 1.56E-04	-----	סט 1 - 1.25E-02 סט 2 - 4.29E-03 סט 3 - 2.96E-03
2	Total Dust	-----	4.43	-----	-----	-----	1.74E-02	-----	-----
	NH3	-----	סט 1 - 0.09 סט 2 - 0.31 סט 3 - 2.12	-----	-----	-----	סט 1 - 3.50E-04 סט 2 - 1.22E-03 סט 3 - 8.28E-03	-----	-----
	TOC as Carbon	-----	5.09	-----	-----	-----	2.00E-02	-----	-----
	H2S	-----	2.4*	-----	-----	-----	9.44E-03	-----	-----
	Total VOC	-----	סט 1 - 0.14 סט 2 - 0.09 סט 3 - 0.11	-----	-----	-----	סט 1 - 5.62E-04 סט 2 - 3.65E-04 סט 3 - 4.46E-04	-----	-----
3	Total Dust	-----	3.15	-----	-----	-----	9.26E-03	-----	-----
	NH3	-----	סט 1 - 0.14 סט 2 - 0.17 סט 3 - 0.84	-----	-----	-----	סט 1 - 4.00E-04 סט 2 - 5.10E-04 סט 3 - 2.46E-03	-----	-----
	TOC as Carbon	-----	3.99	-----	-----	-----	0.01	-----	-----
	H2S	-----	2.29*	-----	-----	-----	6.73E-03	-----	-----
	Total VOC	-----	סט 1 - 0.18 סט 2 - 0.11 סט 3 - 0.13	-----	-----	-----	סט 1 - 5.37E-04 סט 2 - 3.29E-04 סט 3 - 4.04E-04	-----	-----
4	Total Dust	0.15	0.53	1.05	0.90	1.57E-03	5.46E-03	-----	9.70E-03
	NH3	סט 1 - 0.18 סט 2 - 0.25 סט 3 - 0.25	סט 1 - 0.33 סט 2 - 0.57 סט 3 - 0.40	סט 1 - 0.41 סט 2 - 0.48 סט 3 - 0.53	סט 1 - 0.16 סט 2 - 0.07 סט 3 - 0.46	סט 1 - 1.90E-03 סט 2 - 2.55E-03 סט 3 - 2.57E-03	סט 1 - 3.41E-03 סט 2 - 5.83E-03 סט 3 - 4.10E-03	-----	סט 1 - 1.73E-03 סט 2 - 6.90E-04 סט 3 - 4.81E-03
	TOC as Carbon	סט 1 - 3.86 סט 2 - 3.53 סט 3 - 3.10	6.51	3.32	1.92	סט 1 - 0.040 סט 2 - 0.036 סט 3 - 0.032	0.07	-----	0.02
	H2S	LOQ	2.38*	[4]16.42/1.65	2.46	6.30E-01	0.02	-----	4.81E-03
	Total VOC	סט 1 - 0.481 סט 2 - 0.629 סט 3 - 1.005	סט 1 - 0.247 סט 2 - 0.281 סט 3 - 0.214	סט 1 - 0.175 סט 2 - 0.204 סט 3 - 0.188	סט 1 - 0.793 סט 2 - 0.663 סט 3 - 0.452	סט 1 - 5.01E-3 סט 2 - 5.91E-03 סט 3 - 7.34E-03	סט 1 - 2.54E-03 סט 2 - 2.89E-03 סט 3 - 2.20E-03	-----	סט 1 - 8.51E-03 סט 2 - 7.12E-03 סט 3 - 4.86E-03
9	Total Dust	-----	2.53	-----	2.80	-----	1.12E-02	-----	1.04E-02
	TOC as Carbon	-----	7.87	-----	6.44	-----	0.03466	-----	2.38E-02
	Total VOC	-----	סט 1 - 0.57 סט 2 - 0.61 סט 3 - 0.51	-----	סט 1 - 3.64 סט 2 - 3.13 סט 3 - 3.20	-----	סט 1 - 2.50E-03 סט 2 - 2.69E-03 סט 3 - 2.25E-03	-----	סט 1 - 1.35E-02 סט 2 - 1.16E-02 סט 3 - 1.18E-02
10	Total Dust	0.29	0.67	0.37	4.16	5.55E-05	5.80E-05	6.76E-05	3.57E-04
	TOC as Carbon	סט 1 -4.75 סט 2 - 4.63 סט 3 - 4.63	4.70	2.71	1.71	סט 1 - 9.10E-04 סט 2 - 8.75E-04 סט 3 - 8.86E-04	4.05E-04	6.76E-05	1.47E-04
	Total VOC	סט 1 -0.68 סט 2 - 1.08 סט 3 - 0.83	סט 1 -0.12 סט 2 - 0.11 סט 3 - 0.14	סט 1 - 0.34 סט 2 - 0.18 סט 3 - 0.20	סט 1 - 0.55 סט 2 -0.60 סט 3 - 0.62	סט 1 - 1.31E-04 סט 2 - 2.08E-04 סט 3 - 1.60E-04	סט 1 - 1.06E-05 סט 2 - 9.85E-06 סט 3 - 1.18E-05	סט 1 - 6.20E-05 סט 2 - 3.33E-06 סט 4 - 3.20E-05	סט 1 - 4.77E-05 סט 2 - 5.17E-05 סט 4 - 5.29E-05
6	TOC as Carbon	-----	-----	-----	6.89	-----	-----	-----	1.55E-02
	Total VOC	-----	-----	-----	סט 1 - 4.15 סט 2 - 8.05 סט 3 - 7.49	-----	-----	-----	סט 1 - 9.33E-3 סט 2 - 1.81E-2 סט 3 - 1.68E-2
	HCL	-----	-----	-----	0.43	-----	-----	-----	9.60E-04
	HCN	-----	-----	-----	0.12	-----	-----	-----	2.70E-04
	H2S	-----	-----	-----	2.61	-----	-----	-----	5.87E-03

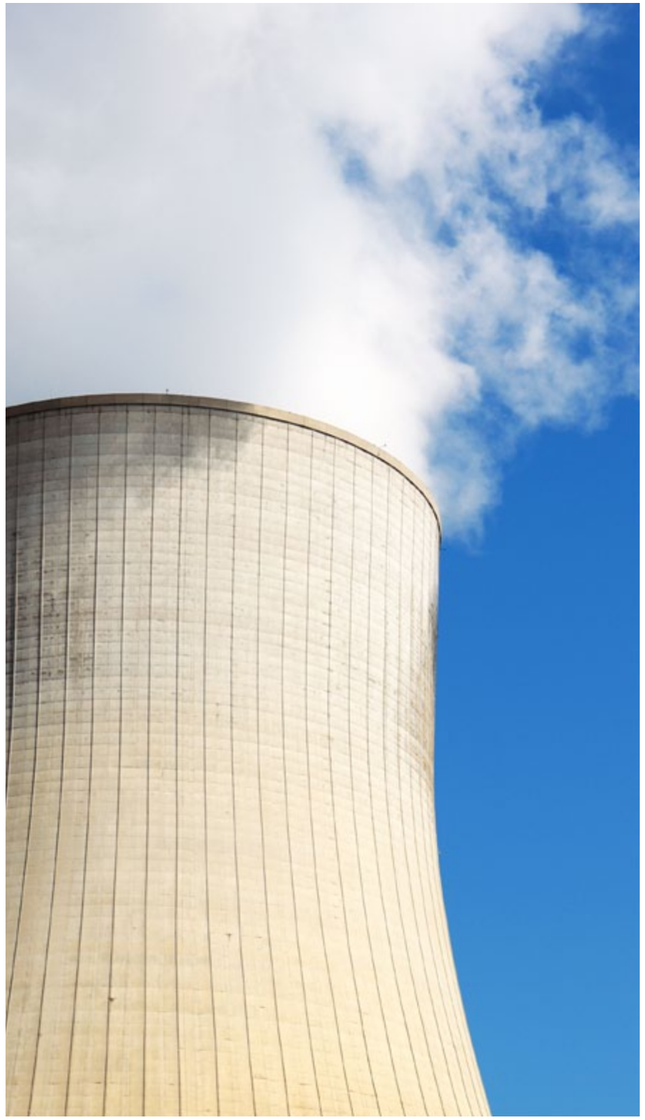

* קטן מערך סף הגילוי - LOD

**קטן מערך סף הכימות - LOQ

4 התוצאה דווחה לרשויות הסביבתיות ובהתייעצות מקצועית שנערכה הוסבר שעל מנת לקבל תוצאה מהימנה ומדויקת נדרש לבצע את הדיגום לאורך 3 שעות לפחות אחרת סף הרגישות של הבדיקה הוא מעל תקן הפליטה. בבדיקה חוזרת לא נמדדו ערכים חריגים.

אירועים סביבתיים

לאור עיסוק החברה בטיפול בפסולת מסוכנת ורעילה, החברה מייחסת חשיבות רבה גם לנושא מניעת אירועי בטיחות מפעליים אשר להם עלולות להיות הן השפעות בטיחותיות והן השפעות סביבתיות. הדרכות רבות מועברות בנושא לעובדי החברה, ללקוחותיה, ספקיה וקבלני המשנה, תוך יישום הנחיות מחמירות לגבי שינוע חומרים מסוכנים בתוך המפעל, אחסונם ואופן הטיפול בהם. האירועים הסביבתיים שהתרחשו בשנים 2021-2022 לא חרגו מגבולות המפעל (למעט תלונה בנושא ריח) ומכאן שלא השפיעו על הסביבה מחוץ לגדרות המפעל. בשנות הדיווח לא התקבלו קנסות או סנקציות על רקע אירועים סביבתיים.

בעת אירוע סביבתי, בהתאם לרישיון העסק, החברה מדווחת תוך 15 דקות לרשות הכבאות, למועצה המקומית ולמשרד להגנת הסביבה. לאחר 48 שעות מספקת החברה דוח לרשויות הכולל את פרטי האירוע, מסקנות ולקחים לשיפור.

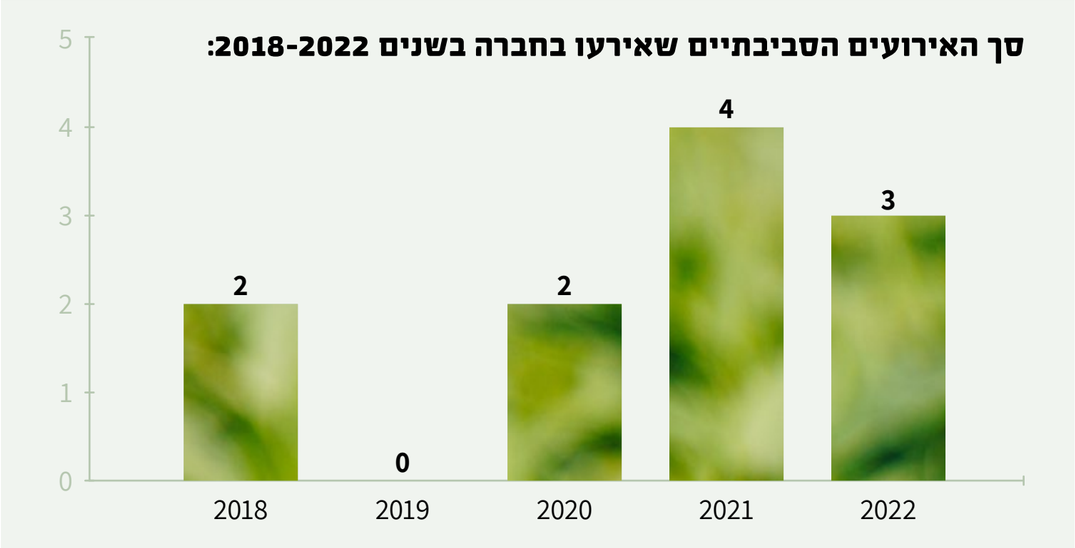

סיווג האירועים הסביבתיים שאירעו בחברה בשנים 2018-2022

שנה	תאריך	תיאור האירוע	סיווג האירוע		
			רמה נמוכה: מתקני	רמה בינונית: מפעלי	רמה גבוהה: מקומי
2018	5/09/2018	אירוע גלישת מי נגר עילי מחוץ לגדר צפונית של המפעל		1	
2018	17/11/2018	אירוע פליטת אדים (מפסולת היסטורית) בסככה מס' 2	1		
סה"כ אירועים סביבתיים ב-2018			**1**	**1**	
2019		לא התרחשו אירועים סביבתיים			
2020	28/01/2020	אירוע התלקחות חומר גלם בסככה אורגנית מס' 1	1		
2020	23/06/2020	אירוע דליפת חומר עם ריח חריף במאגרים היסטוריים		1	
סה"כ אירועים סביבתיים ב-2019-2020			**1**	**1**	
2021	8/08/2021	אירוע דליפת גיר מסילו מס' 4 במתקן ייצוב-מיצוק	1		
2021	13/09/2021	אירוע עישון פסולת אורגנית בסככה	1		
2021	8/11/2021	אירוע שפך במתקן פלזמה	1		
2021	10/11/2021	אירוע תלונת ריח		1	
2022	17/01/2022	אירוע התבקעות קובייה במתקן נטרול	1		
2022	12/06/2022	אירוע דליפת קו צנרת סלארי במתקן נטרול	1		
2022	13/07/2022	אירוע דליקת חבית במטמנה מערבית	1		
סה"כ אירועים סביבתיים ב-2021-2022			**6**	**1**	

החברה מייחסת חשיבות רבה גם לנושא מניעת אירועי בטיחות מפעליים אשר להם עלולות להיות הן השפעות בטיחותיות והן השפעות סביבתיות

רמת השפעה הנמוכה ביותר- אירוע מתקני, משמעו שהאירוע התרחש במתקן מסוים ולא גלש מחוץ לגדרות המתקן, כלומר האירוע בעל השפעה ברמת המתקן.

רמת השפעה בינונית- מפעלי, משמעו אירוע שעלולות להיות לו השלכות סביבתיות ברמת המפעל ואינו חורג מגבולות המפעל.

רמת ההשפעה הגבוהה ביותר- אירוע מקומי, משמעו אירוע שחורג מתחומי המפעל, על-פי רוב גורר אחריו הערכות של כוחות ההצלה ומחייב סגירת צירי תנועה.

בעקבות כל אירוע סביבתי, מבוצע תחקיר אירוע בהשתתפות בעלי המקצוע רלוונטיים. במסגרת התחקיר נעשה ניתוח ממצאים המהווה בסיס להפקת לקחים ובניית תכנית לפעולות מונעות שכוללות, בין היתר, הצעות לשינויים בתהליכים ו/או עדכון וכתיבת נהלים, שימוש בטכנולוגיות חדשות ועוד.

להלן לקחים נבחרים מאירועים בשנת 2022:

- בעקבות אירוע התבקעות קובייה במתקן נטרול מתאריך 17/01/2022, במסגרת הפקת לקחים מהאירוע הונהגה שגרת בדיקת תקינות אריזות, אשר פותחה כמודול חדש באפליקציית בטיחות.
- בעקבות אירוע דליפת קו צנרת סלארי במתקן נטרול מתאריך 12/06/2022, סוכם כי לצורך ניטור שלמות וחוזק הקו תבוצע בדיקה הידרוסטטית אחת לחודש בלחץ 6 בר ובמקביל יבוצע סיור לכל אורכו של המקטע בין שני מתקנים לבדיקה ויזואלית של הקו ולאיתור "נזילות קטנות".
- בעקבות אירוע דליקת חבית במטמנה מערבית מתאריך 13/07/2022 הוחלט:

1. בשלב תיאום וקליטת הפסולת חריגה, לא יאושר תיאום מול הלקוחות ללא אישור מראש של מנהל מפעל או מי מטעמו על היות "סרקופג" מוכן.
2. במערכת "פריוריטי" פותח מנגנון חדש אשר מונע לקדם את המשלוח ללא אישור והצהרת של אחראים והשוקל שהם ראו והבינו את מהות הניתוב.

יצירת ערך חברתי

סביבת העבודה בחברה

מדיניות וניהול תחום משאבי האנוש

החברה רואה בעובדיה נכס אנושי חיוני וגורם מרכזי בהצלחתה, ושואפת לספק להם משמעות בעשייתם, לצד פיתוח מקצועי ואישי. החברה מייחסת חשיבות עליונה לבטיחות, לגהות, להנעת ולרווחת עובדיה, ומשקיעה מאמצים ומשאבים בהדרכה, הכשרה והסמכה מקצועית. בכל מישורי פעילותה מקפידה החברה על מתן ביטוי למגוון האנושי ולשוויון הזדמנויות לכל אדם. דבר זה בא לידי ביטוי גם בהקפדה על התנהלות אחראית תוך הימנעות מאפליה. כחלק מהשאיפה ליצירת מקום עבודה נעים, מכבד ונטול כל סוג של הטרדה והתעמרות, מקפידה החברה על פרטיותו של כל עובד ויצירת סביבה מוגנת תוך מניעת מקרי הטרדה מינית. ניהול התחום בחברה מופקד בידי ראש אגף משאבי אנוש, ויוצא לפועל על ידי כל עובדי האגף. בנושאים משפטיים נעזר האגף ביועצים משפטיים חיצוניים המעורבים בטיפול.

פרופיל עובדי החברה[5]

נכון ליום 31.12.2021 מצבת העובדים בחברה עמדה על 150 עובדים ונכון ליום 31.12.2022, מצבת העובדים בחברה עומדת על 148 עובדים. במהלך שנת 2022 הצטרפו לחברה 35 עובדים ו-42 עובדים פרשו או פוטרו. במהלך שנת 2021 הצטרפו לחברה 28 עובדים ו-10 עובדים פרשו או פוטרו. רוב חברי ההנהלה מתגוררים בדרום ורוב עובדי המפעל מתגוררים בבאר-שבע ואזור הדרום (ערד, דימונה, יישובי הנגב, נתיבות וכו'), החל משנת 2021, החברה מעסיקה את מרבית עובדיה, כולל עובדי שמירה, ניקיון וחדר אוכל (למעט שירותי קייטרינג) באופן ישיר כעובדי החברה[6]. משאבים רבים מופנים לגיוס מקצועי וממוקד בהתאם לצרכי החברה. בהתאם לצרכים, מושקעים מאמצים ומשאבים ניכרים בהדרכה, הכשרה והסמכה מקצועית מתאימה.

5 בסיווג שיעור העובדים לפי קטגוריות שונות בפרק זה, עשויים להיות פערים למול דוחות קודמים בשל פערי עיגול.
6 על אף מדיניות החברה בנוש א, בשנת 2022 נקלטו 3 עובדים כעובדי קבלן תחילה, זאת במטרה לבדוק את התאמתם ואת נחיצות התפקיד.

סך עובדי החברה

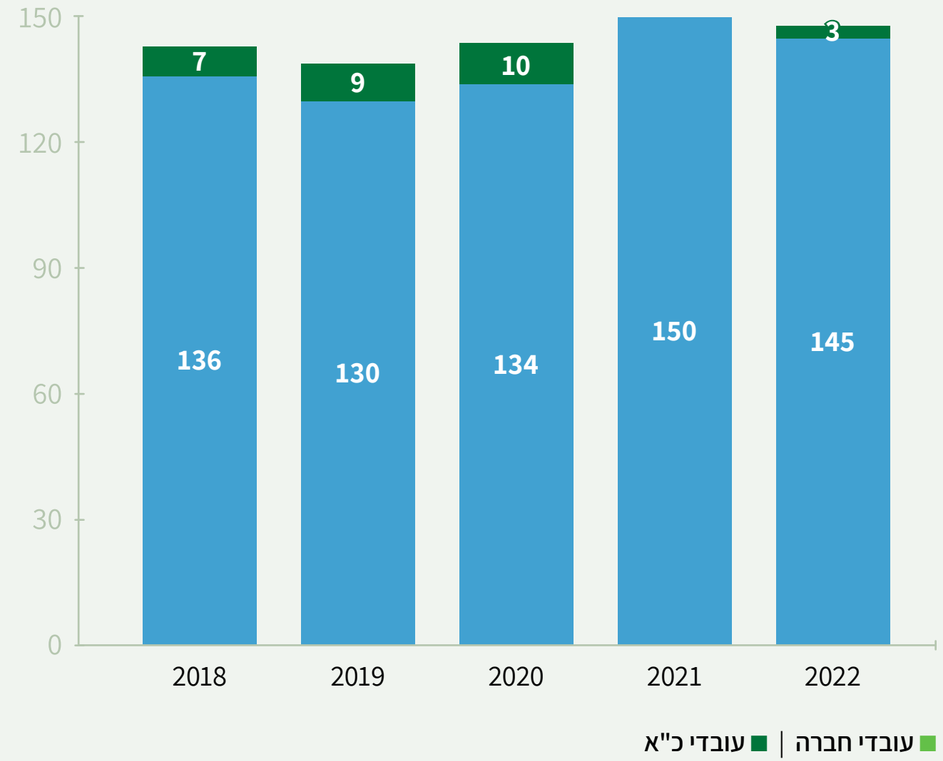

התפלגות עובדי החברה לפי קבוצות גיל

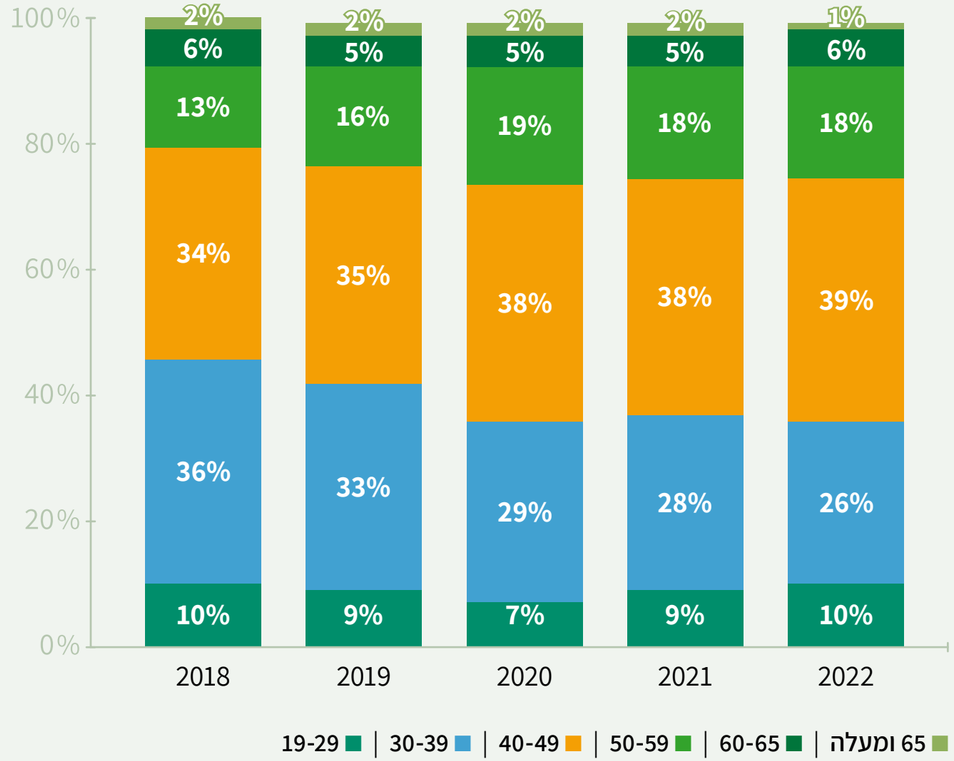

עובדי החברה על פי השכלה

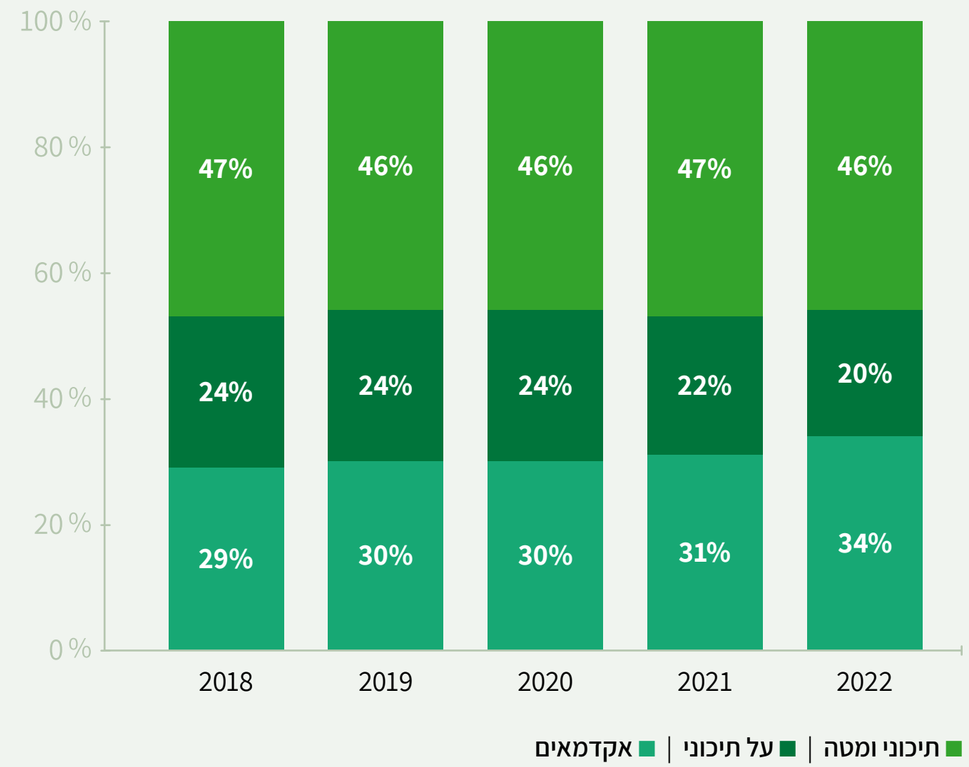

התפלגות עובדי החברה על פי ותק

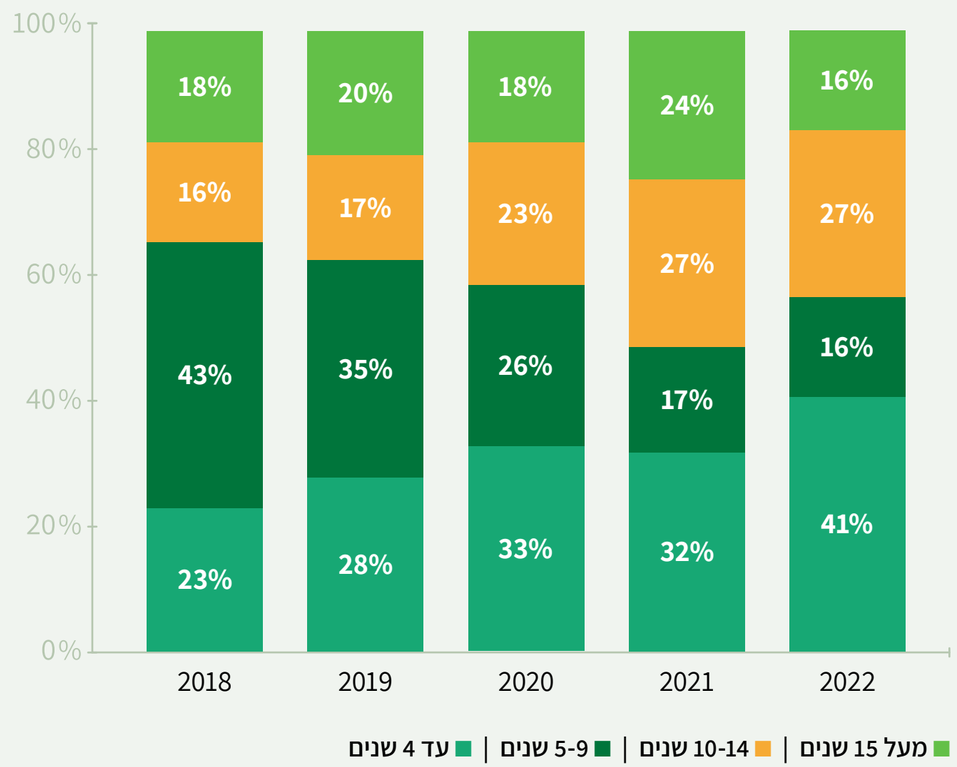

שכר ורווחה

החברה דואגת להעניק תנאים סוציאליים לעובדיה כנדרש בחוק ואף מעבר לכך. מבנה השכר בחברה מעוגן בהסכם עבודה קיבוצי ומורכב ממתח דרגות שכר ומתוספת ותק אוטומטית של 1% לכל שנת ותק. השכר נקבע על פי תפקיד העובדים בלבד, ללא קשר למגדר. התחייבויות החברה בגין תכניות פרישה תגמול ופנסיה מכוסות במלואן.

מלבד התנאים הסוציאליים, עומדות לרשות העובדים מספר הטבות לרבות: קרן השתלמות, מתן מתנות בחגים ובאירועים אישיים, תקציב נופש שנתי ועוד. כמו-כן, מחלקת החברה פרסים שנתיים לעובדים מצטיינים, וכן פרסים במהלך השנה לעובדים מצטיינים מחלקתיים. במסגרת "פרס עובד מצטיין לשנת 2021" הוענקו פרסי הוקרה והתמדה לעובדים המצטיינים, לרבות ל- 2 עובדים המצטיינים בתחום הבטיחות.

בריאות ובטיחות העובדים

החברה פועלת לשלומם ובטיחותם של עובדיה, זאת לצד ווידוא של תנאי העסקה וסביבת עבודה הולמת עבורם. החברה מייחסת חשיבות עליונה לבטיחות, גהות, הנעת ורווחת עובדיה ומשקיעה מאמצים ומשאבים בהדרכה, הכשרה והסמכה מקצועית מתאימים. החברה נוקטת בכל האמצעים למניעת מפגעי בריאות ומחלות העלולות להיגרם לעובדים כתוצאה מתעסוקתם, בעיקר במקומות בהם קיים פוטנציאל חשיפה לחומרים מסוכנים וגורמים מזיקים.

בטיחות וגהות

במסגרת העמידה בדרישות החוק ובמטרה למזער סיכונים בטיחותיים ואקולוגיים, החברה מבצעת הערכת סיכונים תקופתית, בשני מישורים: הערכת סיכונים באמצעות חברות ייעוץ חיצוניות המתמחות בתחום – אחת לשנתיים לפחות, ובאמצעות מחלקת הבטיחות, זאת באופן שוטף ובשיתוף פעולה מלא עם מנהלי המחלקות והעובדים. במפעל החברה זוהו מגוון סיכונים: פיסיקליים, כימיים, ביולוגיים, סיכוני קרינה, חום, סיכוני אש ועוד. בכל תחום נעשה ניתוח מקצועי של תהליכי העבודה לשם קביעת הנהלים ואמצעי המיגון המתאימים ביותר, זאת בהתאם לתקנות חוק ארגון הפיקוח על העבודה "תכנית לניהול בטיחות- תשע"ג, 2013".

מחלקת הבטיחות אחראית לליווי פרויקטים ועבודות המבוצעים במפעל מההיבט הבטיחותי. זאת לרבות: ביצוע סקרי סיכונים, מתן הנחיות בטיחות וקביעת אמצעי הבטיחות הנדרשים, בדיקת ציוד בטיחות הנדרש ועוד. לצורך בחינת האספקטים הבטיחותיים והתפעוליים בתהליך, בכל פרויקט חדש, נעשה שימוש בשיטת אנליזת סיכונים תהליכיים - HAZOP (Hazard & Operability Analysis).

שיטה זו מבוססת על ניצול מומחיות צוות הבטיחות והתפעול של המפעל, במטרה להגיע לניתוח הממצה והמדויק ביותר של התהליך. לצורך סקירה שיטתית של התהליכים הקיימים העיקריים שזוהו כבעלי פוטנציאל גבוה לסיכון, מחלקת בטיחות מתמקדת מדי שנה בשני תהליכים לכל הפחות, עליהם יבוצע סקר הסיכונים HAZOP.

זיהוי מפגעים וטיפול בהם מהווה חלק בלתי נפרד מהפעילות השגרתית בתחום הבטיחות: החל מבחינת ריחות חשודים ועד תקלות טכניות בציוד ובתהליכים. החברה שמה דגש רב על טיפול מידי באירועים אלו ותחקורם לצורך הפקת לקחים ומניעת הישנותם. איתור המפגעים, הסיכונים והטיפול המקצועי בהם, עשויים למזער את הפגיעות באדם, בסביבה וברכוש. הדיווח אודות המפגעים והמעקב אחרי סילוקם וביצוע פעולות מתקנות, מתבצע במרביתו באמצעות אפליקציה המותקנת במכשירי הטלפון הנייד של העובדים. האפליקציה מאפשרת להם להעביר בזמן אמת דיווחים שוטפים בדבר מפגעי בטיחות וכמו כן, לבצע שגרות בטיחות ברחבי המפעל.

נושא הבטיחות והגהות מטופל בצורה מרוכזת על-ידי מחלקת הבטיחות והגהות בחברה אשר פועלת בתחומים השונים הקשורים לעובדים, ללקוחות החברה, לקבלנים העובדים בשטח החברה ולספקים. הטיפול בתחום כולל: כתיבת ואכיפת הנהלים, ציות לדרישות על פי דין ונוהלי החברה, ניהול סיכונים, בדיקת שימוש בציוד תקני ותקין, מעקב על בדיקות תקופתיות של ציוד בטיחות, ניטורים סביבתיים תעסוקתיים, בדיקות רפואיות תעסוקתיות ועוד. החברה ממלאת אחר כל דרישות החוק הרלוונטיות בנושא הבטיחות ומצויה בתהליך מתמיד של שיפור היבט הבטיחות, הגהות ואיכות הסביבה. החברה עומדת בדרישות התקן שאימצה ISO 45001: 2018 (מערכת הבטיחות והבריאות בתעסוקה), החל על כלל עובדי החברה.

ועדות הבטיחות

בחברה פועלות שתי ועדות בטיחות: ועדת בטיחות בדירקטוריון וועדת בטיחות מפעלית. בוועדת הבטיחות המפעלית חברים מנהלים ועובדים והיא מציגה מסקנותיה לוועדת הבטיחות בדירקטוריון החברה. ועדת הבטיחות המפעלית הינה ועדה פריטטית הנפגשת לפחות 8 פעמים בשנה ומורכבת ממספר זהה של עובדים ונציגי הנהלה. נציגי העובדים נבחרו ומונו ע"י ועד העובדים של החברה וזאת בהתאם לתקנות חוק ארגון הפיקוח על העבודה - "ועדות בטיחות ונאמני בטיחות". בין ההחלטות הוועדה - הצעות לשיפור מערך בטיחות בחברה, טיפול במפגעים בטיחותיים/סביבתיים ועוד.

חברי ועדת הבטיחות של הדירקטוריון מקבלים דיווח שוטף על פעילות הבטיחות בחברה, לרבות בנושאים הבאים: מצב הבטיחות בחברה, היערכות החברה לחירום, ממצאי ניטורים סביבתיים ותעסוקתיים, בדיקות תקופתיות של ציוד בטיחות, תוצאות בדיקות רפואיות של עובדי החברה, הדרכות ועוד.

נאמני בטיחות

בחברה פועלים נאמני בטיחות שהוכשרו במטרה לשפר את רמת הבטיחות במפעל. במסגרת עיסוקם, נאמני בטיחות אחראים לדיווח שוטף על מפגעים, בדיקות תקופתיות של ציוד עזרה ראשונה ושיפור סביבת העבודה במחלקות השונות. במסגרת עידוד העובדים לשמירה על בטיחותם ובריאותם, החברה ממשיכה לקיים תחרות שנתית "עובד מצטיין בתחום הבטיחות" במסגרתה מוענקים פרסים והוקרה לעובדים מצטיינים בתחום הבטיחות.

הדרכות בנושאי בטיחות, גהות ואיכות הסביבה

מדי שנה נעשים מהלכים שמטרתם להעלות את רמת המודעות של עובדי החברה ונותני שירות לרבות עובדי קבלן. זאת, באמצעות הדרכות ריענון בנושא בטיחות, גהות ואיכות הסביבה, היוצרות היכרות מעמיקה עם דרישות על פי דין בתחום הבטיחות ואיכות הסביבה (לפירוט כמותי בנושא הדרכות- ראו בתת הפרק הכשרה ומשוב). בנוסף, מדי שבוע מופצת לכל עובדי החברה מצגת שבועית המסכמת את כלל הפעילות בתחום הבטיחות והגהות שהתקיימה בחברה בשבוע החולף.

אירועי בטיחות וימי היעדרות

אירועי בטיחות המתרחשים בשטחה של החברה נבדקים ומתוחקרים באופן שוטף. על מנת למנוע הישנות של המקרים, נעשה תהליך הפקת מסקנות וגיבוש פעולות מתקנות ומונעות. תחקירי האירועים מופצים לכלל עובדי החברה ונידונים במסגרת ועדת הבטיחות המפעלית, ועדת הבטיחות של הדירקטוריון ובמסגרת הדרכות בטיחות הנערכות לעובדים.

מעקב סטטיסטי אודות אירועי בטיחות בחברה נועד לשלוש מטרות עיקריות:

1. מיפוי וניתוח סוגי האירועים, וגורמי שורש לצורך זיהוי נקודות תורפה בהן יש לטפל לטובת שיפור ביצועי הבטיחות;
2. הצגת מדדים לצורך הערכה של מצב הבטיחות, כולל השוואה לתקופות קודמות, השוואה פנים-מפעלית (בין מחלקות) וכד';
3. ביצוע חישובים כלכליים על הנזק הנגרם לארגון עקב תאונות עבודה ומחלות מקצוע.

במסגרת עידוד העובדים לשמירה על בטיחותם ובריאותם, החברה ממשיכה לקיים תחרות שנתית "עובד מצטיין בתחום הבטיחות" במסגרתה מוענקים פרסים והוקרה לעובדים מצטיינים בתחום הבטיחות

שיעור תכיפות מצביע על מספר התאונות (לתקופה נתונה) לכל 100,000 שעות עבודה במפעל:

הצגת שיעור תכיפות תאונות עבודה 2018-2022

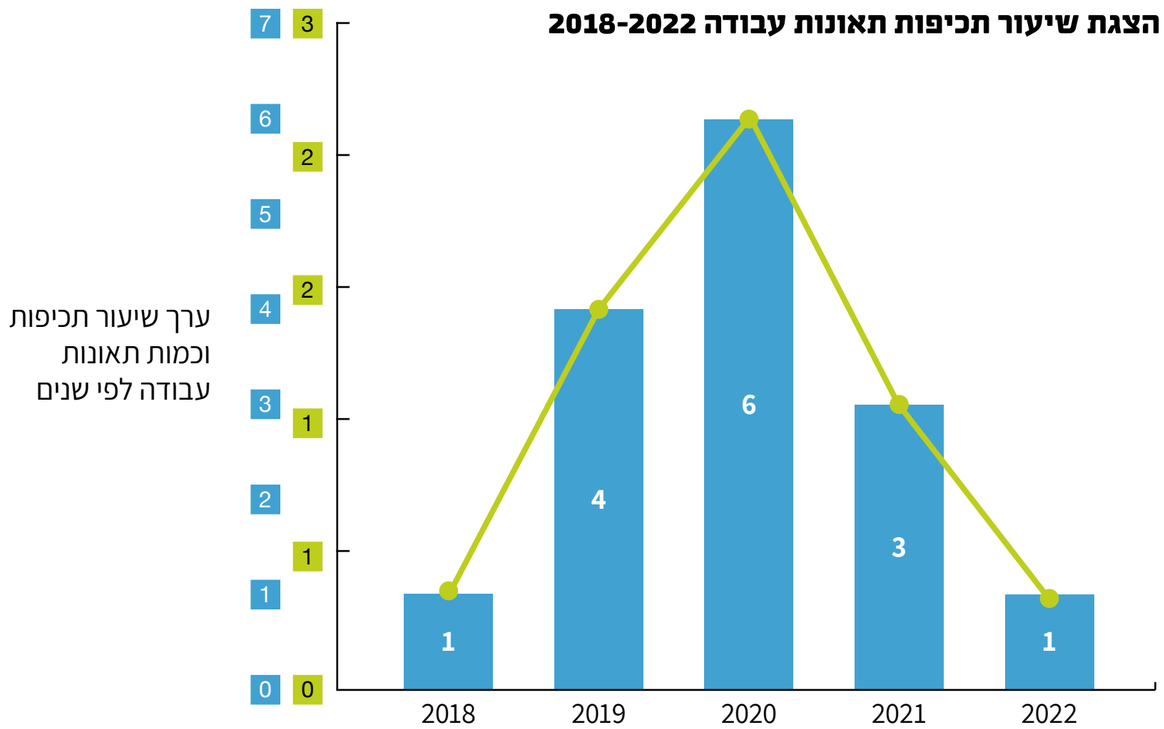

	2018	2019	2020	2021	2022
שיעור תכיפות	0.34	1.47	2.15	1.03	0.33
מספר תאונות עבודה	1	4	6	3	1

- ניתוח התאונות אינו כולל התייחסות לתאונות דרכים ותאונות ספורט.
- הנתונים אינם כוללים עובדי קבלן אשר מדווחים בנפרד.
- התאונות שהתרחשו בשנים 2021 ו-2022 היו בעת ביצוע העבודה.

ימי היעדרות כתוצאה מתאונות עבודה*

	2018	2019	2020	2021	2022
מספר ימי היעדרות	62	10	89	189**	3

*ימי היעדרות כתוצאה מתאונות עבודה, תאונות ספורט ותאונות דרכים במסגרת העבודה.

**הגידול בימי ההיעדרות בשנת 2021 נבע מתאונת עבודה של עובד אחזקה, אשר לא חזר לעבודה עקב מחלה כרונית.

שיעור חומרה – מבטא את כמות ימי היעדרות מעבודה שמאבד כל עובד, בממוצע, בגלל תאונות עבודה. נוסחת החישוב מתקבלת על-ידי חלוקת כל ימי ההיעדרות בתקופה נתונה, למספר העובדים (במשרה מלאה) בתקופה. יש לציין כי לא התרחשו תאונות עבודה המוגדרות כחמורות בשנים 2021-2022 בקרב העובדים ובקרב עובדי קבלן.

תאונות עבודה בקרב עובדי קבלן

בשנת 2021 התרחשה תאונת עבודה אחת בה נפגע עובד קבלן. בשנת 2022 לא התרחשו תאונות עבודה כלל בקרב עובדי הקבלן. בפילוח מגדרי – גבר אחד נפגע בתאונת עבודה בשנים אלו ונשים לא נפגעו כלל.

בשנים 2021-2022 לא היו עובדים ו/או עובדי קבלן אשר נפטרו כתוצאה מתאונות עבודה או מבעיות בריאות במסגרת העבודה.

הצגת שיעור חומרת תאונות עבודה 2018-2022

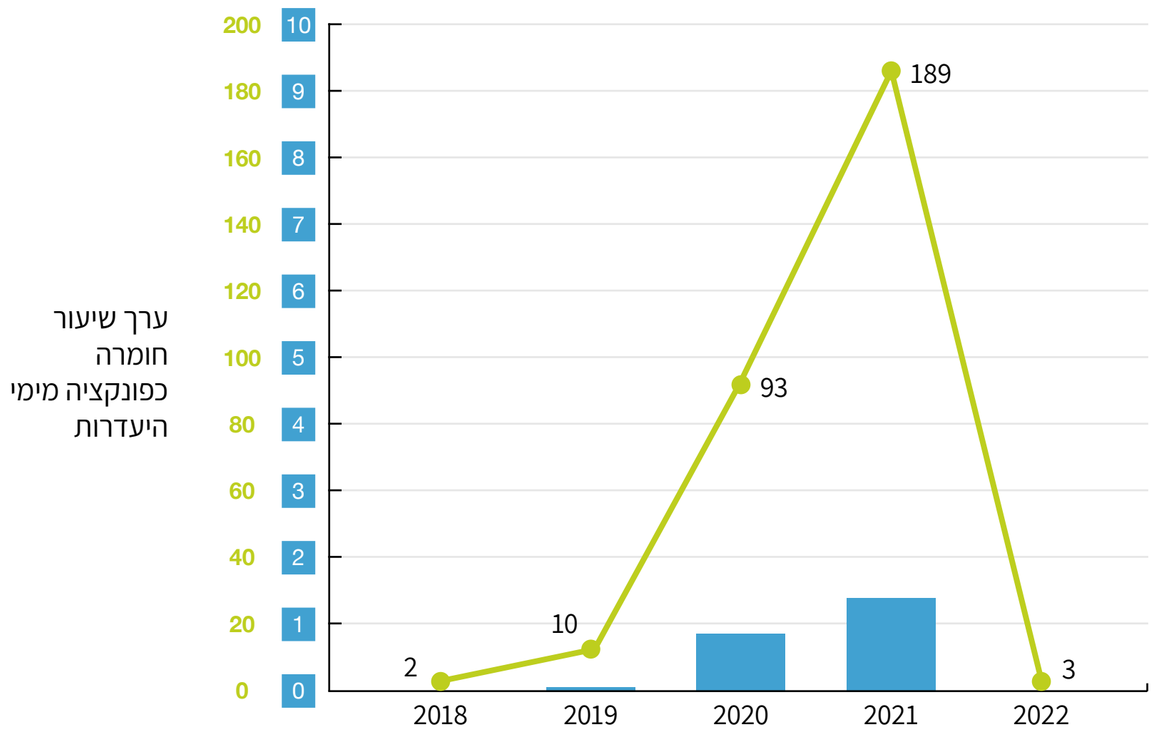

	2018	2019	2020	2021	2022
שיעור חומרה	0.01	0.07	0.73	1.25	0.02
סה"כ ימי היעדרות כתוצאה מתאונות עבודה	2	10	93	189	3

בריאות העובדים

כחלק ממאמצי החברה לדאוג לשלום העובדים, החברה מבצעת פעולות מנע במסגרת סקר בריאות העובדים וזאת מעבר לדרישות החוק המחייבות. החברה מקפידה על יישום הדרישות על פי דין וכל עובד הנקלט לעבודה במפעל החברה מציג אישור רופא תעסוקתי על כשירותו לתפקיד אליו הוא מיועד.

מעקב אחר ביצוע הבדיקות הרפואיות נעשה על-ידי אגף משאבי אנוש. בחברה מתקיים תיעוד מסודר של כלל תאונות העבודה לאורך השנים, כולל תאונות דרכים והתפלגות לפי מחלקות וסוג פגיעה.

השקעה בבריאות, בטיחות ורווחת העובדים

החברה מעודדת את עובדיה לבצע פעילות ספורטיבית ולבקשתם היא תומכת בקבוצות עובדי החברה בענפי הספורט השונים לרבות כדור-עף, שחייה, טניס שולחן, כדורשת ורכיבה על אופניים.

במסגרת התכנית לפיתוח בר קיימא, החברה קבעה מספר יעדים מרכזיים בתחום הטיפול במשאב האנושי:

1. **ניהול בטיחות ובריאות העובדים בסביבת העבודה:**

עמידה בדרישות לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה - בשנת 2013 פורסמה תקנה חדשה של ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013 אשר נכנסה לתוקף באוגוסט 2014. בעקבות זאת, החברה הכינה תכנית לניהול בהתאם לדרישות התקנון והיא מיישמת אותה באופן שוטף.

עמידה בדרישות נהל חירום, תוך כדי שיפור מתמיד – במסגרת זאת עובדי החברה עוברים הדרכות ריענון תקופתיות להכרת ההנחיות המפורטות בנוהל החירום של החברה וכן משתתפים בתרגילים הנותנים מענה לתרחישים בטיחותיים, סביבתיים וביטחוניים המפורטים בנוהל חירום ובתיק המפעל. במסגרת היערכות לחירום הוחלט להכשיר למתן מענה ראשוני את מפעילי מתקני המפעל ואת השומרים הנותנים מענה למפעל בשעות עבודה לא שגרתיות.

היישום החל בשנת 2022. במסגרת תכנית ההכשרה, העובדים לקחו חלק פעיל בתרגילי חירום מתקניים אשר נערכו אחת לרבעון. במהלך שנת 2023 הוחל גם בהכשרת עובדי משמרות למתן מענה ראשוני לאירוע חירום המתרחש שלא בשעות העבודה הרגילות בחברה ובסופי שבוע.

2. **קידום סביבת עבודה נאותה:**

ניטור מצבם הבריאותי של עובדי החברה – החברה הציבה יעד לבצע בדיקות סקר רפואי לעובדי החברה אף מעבר לדרישות חוק, אחת לשנה לפחות.

הבטחת פעילות תקינה של עובדי החברה – יישום יעד זה מתאפשר באמצעות אספקת ציוד נלווה לעובדי החברה, כגון: מדרסים אורתופדיים, משקפי מגן משולבים עם משקפי ראיה, חגורות גב וכד' - בהמלצת רופא תעסוקה ובאישור מח' הבטיחות ומשאבי אנוש, וזאת מעבר לדרישות החוק המחייבות.

הכשרה ומשוב

החברה מחויבת לקידום ולהעצמת עובדיה ובמסגרת זאת מעודדת את השתתפותם בקורסים, השתלמויות, ימי עיון מקצועיים ואף לימודים אקדמאיים. כל אלו תוך התחשבות והתאמה לצורכי החברה.

מדי שנה, עובדי החברה משתתפים בהדרכות תקופתיות במטרה לרענן נושאים שונים המחייבים על פי חוק, לרבות הדרכות בטיחות, הפעלת ציוד מכני הנדסי, הפעלת ציוד כיבוי אש, ריענון הסמכה לעבודה בגובה, ריענון הסמכת מלגזנים, הדרכות בטיחות בעבודה עם חומ"ס, קורסים במסגרת המעבדה ועוד, זאת בהתאם לתכנית הדרכות בטיחות שנתית.

מעבר לכך, החברה תומכת בפיתוח אישי של העובדים ובהעשרה והכשרה שאינן קשורות באופן ישיר לתחום העיסוק, ומציעה מימון ללימודים אקדמאיים במגוון תחומים וכן קורס לכישורי אקסל וסדנאות העשרה במגוון נושאים כגון שירות לקוחות, שיווק, ניהול מו"מ, הכשרות למנהלים, קורס לדירקטורים ועוד.

בשנת 2022 התקיימו בחברה קורסים ייעודיים שהותאמו לצרכי עובדי החברה, ביניהם קורס הסמכת מפעילים, קורס BI וכן קורס לראשי צוותים. הקורסים פותחו והועברו בסיוע גופים מקצועיים חיצוניים, ותכני הקורסים הותאמו לעובדים לאור הצרכים שעלו מהם ומהנהלת החברה.

במסגרת קידום והכשרת העובדים, לקראת בניית תכנית הדרכה שנתית, מנהלי המחלקות מגישים בקשות לאגף משאבי אנוש לקידום והכשרת העובדים הן על מנת להרחיב את ידיעותיהם במסגרת תפקידם הנוכחי והן כחלק מתכנית הכשרה בתכנון קריירה עתידית. חלק מההדרכות הללו עוסקות בהקניית ידע מקצועי וחלקן עוסקות בהקניית מיומנויות בין אישיות ואף ניהוליות. כל בקשה נבדקת על ידי אגף משאבי אנוש ונקבע תקציב הדרכה שמתורגם לתכנית הדרכה שנתית.

במסגרת קידום והכשרת העובדים, לקראת בניית תכנית הדרכה שנתית, מנהלי המחלקות מגישים בקשות לאגף משאבי אנוש לקידום והכשרת העובדים הן על מנת להרחיב את ידיעותיהם במסגרת תפקידם הנוכחי והן כחלק מתכנית הכשרה בתכנון קריירה עתידית

במהלך שנת 2021 בוצעו 2,179 שעות הדרכה בנושאים המחויבים על פי דין (בטיחות, בריאות ואיכות הסביבה וחוסן תפקודי של הארגון). במהלך שנת 2022 בוצעו 3,086 שעות הדרכה בנושאים אלו.

בשנת 2022 הושקעו בהדרכות שאינן הדרכות חובה[7] **152,538 ₪**

	2018	2019	2020	2021	2022
ממוצע שעות הדרכה לעובד	27.50	27.50	4.55	15	20.5

7 הדרכות מעבר לדרישות החוק בנושאי בטיחות, איכות הסביבה וחירום.

דיאלוג, תהליך הערכה ומשוב

הדיאלוג עם עובדי החברה מבוצע במסגרת תהליך מסודר של הערכה ומתקיים פעמיים בשנה עבור עובדי ומנהלי החברה. הליך זה מתנהל באמצעות שיחה אישית עם כל עובד וכולל מתן חוות דעת על התקופה שקדמה לה. אגף משאבי אנוש אחראי על קיום התהליך ומלווה את המנהלים המעריכים, החל משלב מילוי ההערכה ועד לסיום שיחת המשוב, לרבות בקיום הדרכות, מעבר על כל טפסי ההערכה ומתן דגשים טרם שיחת המשוב. בטופס ההערכה קיים סעיף בו המנהל מתבקש לברר מול העובד את ציפיותיו מהחברה וזאת על מנת לזהות פערי ציפיות בקרב העובדים והמנהלים המוערכים.

החל משנת 2022, ההערכה מבוצעת במערכת ממוחשבת המאפשרת לכל אחד מהעובדים גישה שוטפת לצפייה במשוב לאורך כל השנה.

פרט לשיחות הערכה, מקיים מנכ"ל החברה באופן יזום שיחות אישיות עם העובדים. כלל המנהלים מקפידים על מדיניות של "דלת פתוחה" עבור עובדים המעוניינים לדון בנושאים אישיים או להעלות רעיון או הצעה לייעול.

מדי חודש מופץ לעובדים ניוזלטר המפרט את הנעשה בחברה, וכן מתקיימות פגישות שוטפות של המנכ"ל עם מנהלים מדרג ביניים ושיתוף שלהם בתוכנית אסטרטגית, נתונים כספיים, עבירות בטיחות, כמות פסולת נקלטת ועוד.

תכנית שימור

מאז שנת 2016 גיבש אגף משאבי אנוש תכנית לשימור עובדים שמטרתה להאריך את תקופת עבודתם בחברה, לייצר יציבות תעסוקתית ולצמצם את אובדן הכישרון, הניסיון והידע ארגוני.

התכנית מקיימת הליך סדיר וקבוע של זיהוי וטיפול בפערי ציפיות של עובדים, הגדרת עובדים קריטיים בחברה ומאפייניהם, ניסוח קביעת כלים ספציפיים לטיפוחם, קידומם ושימורם, פיתוח עתודה ניהולית וכן ניתוח עיסוקים.

בשנים 2021-2022 ובהתאם לתוכנית, החברה אפשרה לעובדים לצאת ללימודים אקדמאים, להכשרות ולסדנאות שונות שמטרתן העשרה והעלאת המוטיבציה והמחוברות לחברה. כמו כן החברה דוגלת בקידום וניוד העובדים ופועלת לאייש תפקידים באופן פנים ארגוני בטרם פנייה לגיוס חיצוני.

יחסי הנהלה עובדים

החברה מכבדת את עקרונות וזכויות האדם הבינ"ל המבטאות את עקרון חופש ההתאגדות ככלל, ואת הזכות של עובדיה להתאגד ולנהל משא ומתן באופן קיבוצי. במסגרת זאת, נכנס לתוקפו במהלך שנת 2014 הסכם קיבוצי ראשון בין הנהלת החברה לבין נציגות העובדים שהושג באמצעות דיאלוג ומשא ומתן בין הצדדים. בחודש אפריל 2019 נחתם הסכם קיבוצי חדש בין הנהלת החברה לבין נציגות העובדים, ובסוף שנת 2022 נחתם הסכם קיבוצי נוסף. ההסכם מסדיר את ההתנהגות המצופה מהעובד וחובותיו, קובע את אופן קבלת העובדים לחברה ואת סדרי העסקתם, מגדיר את אופן קביעת שכר העובדים, תוספותיו ותנאי העבודה (שעות עבודה, היעדרות מהעבודה, זכאות לחופשה וכו'). עוד מוסדרים במסגרת ההסכם הקיבוצי המנגנונים המקובלים לסיום העסקת העובדים ומנגנון ליישוב חילוקי דעות.

במסגרת ההסכם נכלל גם תקנון משמעת המהווה נספח להסכם. התקנון חל על העובדים עליהם חל ההסכם הקיבוצי ומהווה אבן דרך לטיפול בנושאי משמעת של כלל העובדים בחברה. התקנון קובע מהן סמכויות ועדת המשמעת ומגדיר ועדת משמעת מיוחדת שדנה בעבירות שעניינן בטיחות בעבודה.

קידום הגיוון בתעסוקה

החברה מקפידה על שמירת זכויות אדם ועל שוויון הזדמנויות על כל רקע, לרבות, מין, גזע, דת, לאום, גיל, מגזר, נטייה מינית וכיו"ב. החברה רואה חשיבות רבה במניעת אפליה ומקפידה לטפל בכל תלונה בנושא במהירות וביעילות. בשנים 2021-2022 לא התרחשו מקרי אפליה כלשהם.

מאז 2014 מיישמת החברה תכניות עבודה בנושא העסקת עובדים עם מוגבלות והעסקת עובדים מהעדה הדרוזית. כמו כן, מקיימת החברה קשר עם גופים המתמחים בהעסקת עובדים עם מוגבלויות ועם עמותות המסייעות למועמדים אלו להשתלב בעבודה. במסגרת זאת החברה בקשר עם תכנית "תעסוקה שווה" ומיידעת את אנשי הקשר במשרות הפתוחות לאיוש.

בשנים 2021-2022 נמשך שיתוף הפעולה רב השנים עם גופים אלה, ובעת פרסום מודעות דרושים החברה מקפידה לציין שהיא מעודדת העסקה מגוונת. כמו כן, בהנחיית המנכ"ל, החל מחודש אוגוסט 2021 מרבית המשרות מפורסמות בלשון נקבה בלבד מתוך מטרה לייצר שינוי תודעתי ותפיסתי.

ראש אגף משאבי אנוש אחראית על יישום מדיניות החברה בנושא שוויון הזדמנויות ושמירה על זכויות אדם ובתוך כך אמונה על הטיפול במניעת הטרדה מינית, לרבות יישום הוראות החוק בנושא, מתן הדרכות וריענון לעובדים.

מאז סוף שנת 2017 מכהנת מזכירת דירקטוריון כממונה לקידום מעמד האישה.

בחלוקה המגדרית בחברה, ניתן לראות כי מרבית העובדים הינם גברים. עם זאת, במהלך השנים 2021-2022 גויסו נשים לתפקידים שאוישו בעבר ע"י גברים בלבד וביניהם : שומרת, מנהלת מתקן, מנהלת פרויקטים ואחראית כלכלה.

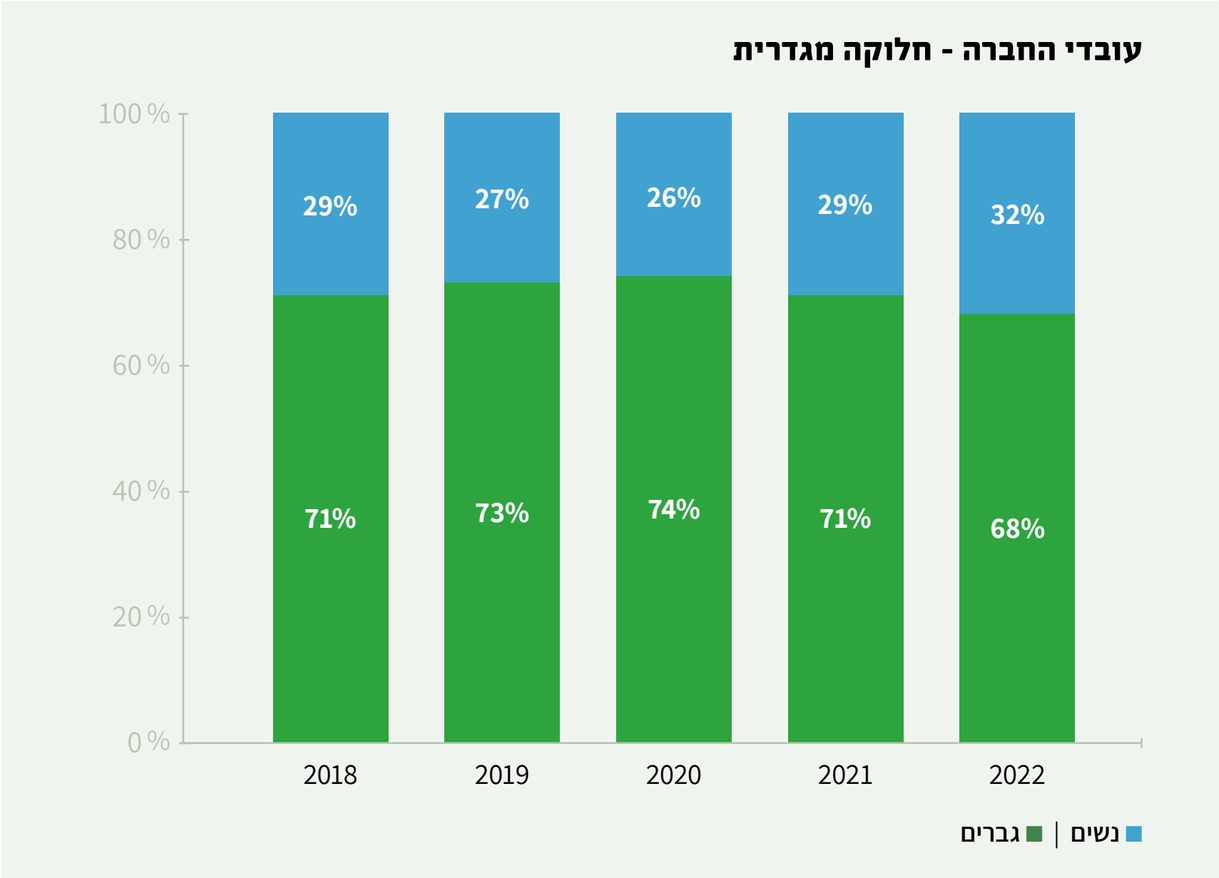

נשים שיוצאות לחופשת לידה, חוזרות למקום עבודתן, לתפקידן תוך שמירה על מעמדן, שכרן ותנאיהן הסוציאליים. כל זאת, בהתאם לחוק עבודת נשים. עם תיקון חוק עבודת נשים, גם גברים יכולים לחלוק עם בנות זוגן את חופשת הלידה.

בשנת 2021 שלוש עובדות יצאו לחופשת לידה, בשנה זו, שתי עובדות שבו לעבודתן ואחת סיימה את עבודתה בחברה. בשנת 2022 יצאו שתי עובדות לחופשת לידה, עובדת אחת שבה לעבודתה ועובדת נוספת עדיין בחל"ד.

תגמול ותנאי העסקה

בחודש אוגוסט 2020 קבע המחוקק את תיקון (6) לחוק שכר שווה לעובדת ולעובד משנת 1996, הקובע כי החל מחודש יוני 2022, מעסיקים אשר החוק חל עליהם יחויבו לפרסם דו"חות נתוני שכר עובדים, בחלוקה מגדרית ועל פי תפקיד או דרג.

השכר לעובדי ועובדות החברה נקבע עפ"י קריטריונים מקצועיים בלבד (הן לעובדי ההסכם הקיבוצי והן לעובדים בהסכמים האישיים), כגון מקצועיות, ניסיון, מורכבות התפקיד, וותק וכדומה. מגדר אינו מהווה קריטריון לקביעת שכר בחברה לשירותי איכות הסביבה.

במסגרת דו"ח נתוני השכר הוחלט על חלוקה ל-5 קבוצות ייחוס הכוללות סה"כ 166 עובדים[8].

ניתוח הפערים בקבוצות מראה כי פרמטרים כגון: מתח דרגות, תוספת וותק, תוספות שונות מכח ההסכם הקיבוצי (לרבות מענק אי היעדרות, מעונות וכו'), עבודה בשעות נוספות וכד', מהווים את מקור הפער בשכר בין גברים ונשים.

השפעה על הקהילה

העצמת הקהילה

החברה לשירותי איכות הסביבה רואה בעובדיה, בספקיה, בלקוחותיה, בקהילה שסביבה, בארגונים הירוקים ובציבור, שותפים מלאים לפעילותה והצלחתה. לכן, דואגת החברה לשתף אותם, להתייעץ עמם ולפעול יחד איתם לקידום השמירה על איכות הסביבה בישראל. אסטרטגיה תקשורתית, חברתית וסביבתית זו מנחה את פעילותה. בהקשר זה, מציגה החברה גם את תוצאות הפעילות שלה, על היבטיה הסביבתיים, לאורך דוח זה ובאתר החברה.

חינוך לקידום החשיבה הסביבתית

החברה פועלת מתוך אחריות ומחויבות להגברת המודעות הסביבתית ולשיפור איכות הסביבה בישראל למען התעשייה, התושבים והדורות הבאים. פעילות החברה כוללת הגברת המודעות לנושא הטיפול הנכון בפסולת מסוכנת, תוך חינוך לשמירה על איכות הסביבה. החברה מפעילה מרכז מבקרים במפעלה בפארק האקו- תעשייתי נאות חובב והיא מארחת בו בכל שנה קבוצות מבקרים, לרבות תלמידי תיכון, חיילים, סטודנטים ואנשי מקצוע מהארץ ומהעולם. עובדי החברה מדריכים את הקבוצות המתארחות בהתנדבות.

תרומה והתנדבות עובדים

בשל היותה חברה ממשלתית היא אינה רשאית לתרום כספים לעמותות וארגונים חברתיים, אך היא מקדמת ותומכת בפרויקטים סביבתיים. במסגרת זו, בשנים 2021-2022 החברה קידמה מספר פרויקטים בקהילה:

- **מרכז המבקרים -** החברה מציעה ביקור לימודי- חוויתי, במרכז המבקרים שהקימה במפעל, העוסק בטיפול בפסולות מסוכנות בנאות חובב. במרכז מתארחות קבוצות רבות במשך כל השנה – משלחות, תלמידים, סטודנטים ואנשי מקצוע. יש לציין, כי כל ההדרכות במרכז המבקרים מבוצעות בהתנדבות ע"י עובדי החברה, החולקים מניסיונם האישי עם המבקרים.
- **פורום ציבורי -** החברה ייסדה את "הפורום הציבורי" לפני כשני עשורים. במסגרת הפורום מוזמנים מחזיקי העניין באופן תקופתי למפעל לקבל עדכונים על פעילותה של החברה ועל תוכניותיה. כיום פועל הפורום במתכונת CAP על-פי עקרונות ארגון Responsible Care. בראש הפורום עומד אחד ממחזיקי העניין (כיום: הגברת בלהה גבעון, מנכ"ל ארגון נגב בר קיימא) והפורום אחראי על זימון החברים והמפגשים, סדר היום והפצת סיכומי הישיבות.
- **כנס סביבתי ארצי -** החברה יזמה, יחד עם משרד ארנון לוי תדמור וחברת BMP, את הכנס השנתי "סביבה 2050" המהווה מפגש של כלל הגורמים המרכזיים בתעשייה לרבות חברות עסקיות, הרגולטור, הארגונים הירוקים והציבור הרחב (הרחבה בפרק "אחריות כלפי הלקוח" בעמוד 57).

סה"כ השקעה בקהילה (בכסף) בשנים 2021-2022 עמדה על כ-119,000 ₪.

8 הדוח כולל עובדים שעזבו את החברה ועבדו תקופת זמן משמעותית בתקופת הדיווח.

דיאלוג מול נציגי הקהילה

החברה פועלת לשמירה על עקרונות של יושר ושקיפות כלפי הקהילה תוך התבססות על דיאלוג פורה שיתופי. פעילות החברה עם מגוון קבוצות האוכלוסייה נעשה על בסיס דו-שיח מתמשך המנוהל בפתיחות, מתוך שאיפה ליצירת שיתופי פעולה עם הקהילה, בנושאים הנוגעים לאיכות הסביבה. תשומת לב רבה מוקדשת לבניית מערכת יחסים המבוססת על הקשבה הדדית, תיאום ושיתוף פעולה עם מחזיקי העניין.

החברה הגדירה את מחזיקי העניין שלה בקהילה בשלושה מעגלים:

- התושבים באזור המועצה המקומית נאות חובב;
- התושבים ביישובי הדרום (באר-שבע, יישובי רמת הנגב וכו');
- תושבי מדינת ישראל (לאור השירות שניתן בכל רחבי המדינה).

בין מחזיקי העניין ניתן לציין את: עובדי החברה, לקוחות החברה, ספקים וקבלני משנה, קהילות לאורך שרשרת אספקת השירותים, תלמידים, סטודנטים ומוסדות מחקר סביבתיים, ארגוני תקשורת, גופים ירוקים, תושבים, משרדי ממשלה, רשויות מקומיות ועוד.

בהתאם לכך, מתקיים דיאלוג פעיל ופורה עם ארגונים סביבתיים שונים, ביניהם:

"נגב בר קיימא" (ע.ר.) - עמותה שהוקמה בשנת 1998 מתוך הצורך בגיבוש עקרונות לתכנון ולפיתוח בר-קיימא בנגב ויישומם, דרך השפעה על מקבלי ההחלטות והציבור כולו. העמותה עוסקת בהגברת המודעות הציבורית לנושאי הסביבה, ומניעת הפגיעה במשאבי הטבע ומסייעת לגופים הפועלים בתחומים דומים. במשך שנות קיומה הפכה העמותה לגורם מרכזי ומשפיע בנושאי הסביבה באזור והיא פועלת תוך שיתוף פעולה עם הגורמים המקומיים לשם יישום מטרותיה. זאת על-ידי הפיכת ישובים לברי קיימא, הובלה של מאבקים ציבוריים נגד כוונות לפגיעה בנוף או בסביבה, הקמה של פורומים לאחריות סביבתית עם התעשייה ועוד. העמותה משתתפת בישיבות המועצה המקומית, בוועדות איכות אויר ובוועדות שפכים, ומכירה היטב את הנעשה בנאות חובב.

כחלק מהדיאלוג מול הקהילה, מתקיימים מפגשים דרך פורום ה- CAP שנפגש מעת לעת. בנוסף, מתקיים דיאלוג רציף עם מספר פורומים כגון: ועדות התאחדות התעשיינים השונות - במסגרת החברות בהתאחדות התעשיינים, ומליאת המועצה - במסגרת הכפיפות למועצת נאות חובב.

לאור הרחבת פעילות החברה כזרוע הביצוע של המדינה, אשר פועלת מאז 2016 לשיקום קרקעות מזוהמות של המדינה, לרוב באזורי ביקוש צפופים, החברה מקיימת שורה של תהליכי שיתוף ודיאלוג עם האוכלוסייה, רשויות ופעילים סביבתיים הנמצאים בקרבה גיאוגרפית לאתרי שיקום השונים.

החברה פועלת לשיתוף התושבים והרשויות במידע על הנעשה בפרויקט דרך אתר האינטרנט שלה אשר מתעדכן באופן שוטף בהתאם לנעשה בשטח. בנוסף, בכל הפרויקטים המשמעותיים מתקיים קשר הדוק עם התושבים ורשויות באמצעות עובדי זרוע ביצוע, נציגי המשרד להגנת הסביבה והחברה המתמחה בתהליכי שיתוף ציבור, האחראית על איתור וכינוס מחזיקי עניין הרלוונטיים.

במסגרת תהליכי שיתוף הציבור מתקיימות פגישות בתדירות משתנה (דו שנתית/ תלת שנתית) על פי המאפיינים השונים של הפרויקט ברשות המקומית או בשטח הפעילות עצמו. במהלך המפגשים לציבור ישנה אפשרות להקשיב לעדכונים, להעלות הסתייגויות ולדון בנושא זיהומי קרקע, מי תהום, רעש סביבתי ומטרדים אחרים שעשויים להפריע לשגרת החיים. במסגרת התהליכים מתקיים דיאלוג שוטף עם נציגי התושבים, עמותות, פעילים סביבתיים ונציגי שכונות (למידע נוסף אודות שקיפות ושיתוף מחזיקי עניין, ***ניתן לראות באתר*** ולקרוא בעמ' 69).

אחריות כלפי הלקוחות

החברה מספקת ללקוחותיה סל שירותים מקיף לטיפול בפסולת מסוכנת, זאת על בסיס הידע והניסיון הרב שנצברו בחברה, החל ממתן שירותי ייעוץ, מיון, דיגומים ואנליזות, זיהוי, ניתוח זרמי הפסולת ובחירת הטיפול הטכנו כלכלי, אריזה מחדש, הובלת הפסולת ועד הטיפול בפסולת.

בנוסף מספקת החברה שירותים משלימים כגון צוות שרותי חירום חוץ, שרותי דיגום חוץ, שרותי שטיפת אריזות, שטיפת מכליות וגלגלי משאיות, ושרותי אחסון וחנייה לכלים המכילים ושאינם מכילים חומ"ס.

החברה מצויה בתהליך מתמיד של שיפור, מחקר ופיתוח לגבי אופן הטיפול האופטימאלי, הן מבחינה סביבתית, הן עבור הלקוח - יצרן הפסולת (הוזלת מחיר הטיפול) והן מבחינת החברה – חיסכון בחומרי גלם, עמידה בסטנדרט טיפול, הקטנת הפסולת השאריתית, וכיו"ב. החברה פועלת לקידום נושאי השבה, מחזור ואנרגיה מתחדשת ופיתוח מוצרים ושירותים ירוקים ומתן פתרונות טיפול לכלל סוגי הפסולת,

זאת על מנת לצמצם את הצורך ביבוא שרותי טיפול בפסולת במדינות מעבר לים - משנת 2019 החברה לא מייבאת כלל שירותי טיפול בחו"ל ומטפלת בצמוד לאמנת באזל, בקרבת מקור ההיווצרות ישראל.

השקעה בחדשנות, במחקר ובפיתוח

צירי הפעילות המרכזיים בתוכנית האסטרטגית של החברה הינם פיתוח החדשנות במטרה להטמיע טכנולוגיות חדשניות בטווח הארוך, לצד הגדלת הכלכלה המעגלית ואחוז ההשבה במקום הסילוק, בטווח הקצר. לשם כך הקימה החברה מערך חדשנות ומו"פ הכולל שותפויות עם יזמים, אוניברסיטאות, חברות עסקיות וחברות הזנק.

תכנית החדשנות משלבת בין פעילות הליבה לטיפול בפסולת חומ"ס תוך הקניית יכולות תפעוליות תומכות שיאפשרו עמידה ביעדי צמצום הסילוק והרחבת ההשבה מחד, ומאידך כחברה ששמה דגש על מתן פתרונות אקולוגיים מתקדמים – לשם כך ניתן דגש על בניית יכולות חדשניות בתחום הטיפול בפסולת חומ"ס. במסגרת זאת נערכה סקירת ספרות מעמיקה לשם איתור חברות המיישמות טכנולוגיות חדשניות בתחום זה ברחבי העולם ובהמשך לכך הוחלט לבצע פיילוט בשלוש טכנולוגיות מתקדמות לטיפול בפסולת שעבורה אין כיום טיפול טכנולוגי-כלכלי בישראל.

כמו כן לאור הפוטנציאל הרב הקיים ברתימת מימן כאנרגיה ירוקה, החליטה החברה לשלב בין פסולת מסוכנת לבין הפקת מימן ולצורך כך הוקמה מעבדת חדשנות מתקדמת ע"י החברה ובה מתבצע שת"פ עם חברת הזנק ישראלית.

בשנים 2021-2022 החברה הגדילה את פעילות המחקר והפיתוח בראיית כלכלה מעגלית, ובמסגרת זאת נמצאו מספר פסולות אשר מהוות תחליף או תחליף חלקי של חומר גלם ומאפשרות ללקוח פתרון כלכלי יותר, לצד הפחתת שטחי הטמנה בסביבה והפחתת רכישת חומרי גלם חדשים. כתוצאה ממהלכים אלה היקף הפסולת שנקלטה ככלכלה מעגלית בשנים אלה גדל משמעותית.

אמצעי קשר עם הלקוחות

כחלק ממדיניות החברה בתחום שירות הלקוחות, החברה מקפידה על יישום נהלי עבודה ברורים בנוגע לדרכי ההתקשרות עם כ- 2,000 לקוחותיה, הקבועים והמזדמנים. במסגרת זו, מומחי תחום מטעם החברה מופקדים על קיום קשר רציף עם הלקוחות, בהתאם לאופי הלקוח ובהתאם לאופי הפסולת השירות הניתן ללקוח נועד ללוות אותו בכל השלבים בתהליך הטיפול בפסולות המסוכנות - החל משלב הזיהוי, המיון, דרך הייעוץ בהובלה ובאריזה ועד האחסנה ובחירת החלופה הטכנו-כלכלית הטובה ביותר לטיפול הקצה בפסולת.

שוק פסולת החומ"ס הינו שוק הנמצא בסטגנציה בעשור האחרון מבחינת היקף הפסולת הנוצרת. במקביל, הסביבה העסקית נעשתה תחרותית ודינאמית ובעשור האחרון חלו גם שינויים רגולטורים רבים. על אף אתגרים אלה, עובדי החברה והנהלתה מביטים מעבר לשורת הרווח וחותרים כל העת לצמצם את ההשפעה הסביבתית של פעילות הטיפול בפסולת, לצורך שמירה על הסביבה, התעשייה, התושבים, החי והדורות הבאים.

הקשר ההדוק עם הלקוחות מבוסס על דיאלוג והעברה שוטפת של מידע לגבי טכנולוגיות הטיפול הקיימות ותהליכים עתידיים אפשריים, כולל השקעה רבה במחקר ופיתוח לצורך התייעלות טכנו- כלכלית. בנוסף על כך מתנהלת תקשורת שוטפת בכל הקשור במילוי טפסים, תיאומים לקליטת הפסולת, אישורים מיוחדים לפסולת מיוחדת וביצוע ביקורים יזומים באתר החברה לצורך הכרת מתקני הטיפול ושירותי המעבדה. במסגרת הרצון לשיפור מתמיד בשירות הלקוחות ובהתאם להחלטת הנהלת החברה, מבוצע אחת לשלוש שנים סקר למדידת שביעות רצון לקוחות. הסקר האחרון בוצע ברבעון האחרון של שנת 2021 והסקר הבא צפוי להתקיים ברבעון האחרון של שנת 2024.

מעבר לכך, מתוך שאיפה למצוינות ולצורך שיפור והתייעלות, מתבצעות פניות יזומות ללקוחות שהביעו שביעות רצון בינונית או נמוכה מהשירות. עקב כך, הוחלט ברבעון ראשון של 2022, על ביצוע פנייה יזומה שתערך אחת לשנה (בנוסף לסקר המתקיים אחת ל3 שנים). הפנייה היזומה הבאה מתוכננת לרבעון שני בשנת 2023.

> החברה רואה חשיבות רבה במצוינות השירות ושיפור חווית הלקוח ומשקיעה בכך משאבים רבים

במידה ובמסגרת הפעילות השוטפת מתקבל משלוח לא תקין, חריג או שונה מהצהרת הלקוח, מקבל הלקוח עדכון טלפוני ובכתב, בו נפרשות בפניו האפשרויות, בין אם מדובר בתוספת עלות בשל עבודות נוספות נדרשות, שינוי בניתוב הגורר שינוי בעלויות ו/או האפשרות להחזרת הפסולת במידה והרגולציה מאפשרת החזרה. כל הפעולות מתבצעות בהתאם לסיכום כתוב מול הלקוח, וההתכתבויות נשמרות במערכת ERP כנספח לשטר המטען הספציפי.

החברה רואה חשיבות רבה במצוינות השירות ושיפור חווית הלקוח ומשקיעה בכך משאבים רבים. במסגרת זאת החברה מבקרת ובוחנת את חווית הלקוח כשותף אסטרטגי ומבצעת שיפורים בתהליכי הקליטה באמצעים שונים העומדים לרשותה.

החברה זמינה עבור הרשויות העירוניות בכל מקרה חירום בו מעורבת פסולת חומ"ס, כגון שריפות סוללות ליתיום, אירוע הנפוץ בעסקים קטנים או בתים פרטיים. במקרים אלה החברה מוקפצת ומגיעה עם הציוד הנדרש על מנת לטפל באירוע ולפנות את שאריות הסוללות השרופות. כמו כן החברה ביצעה בשנים 2021 ו-2022 פינוי מורכב של אתרים פיראטים אשר החזיקו פסולת שלא בהתאם לרשיון עסק והיתר רעלים, ודאגה לפינוי כלל הפסולת ללא זיהום האתר וסביבתו.

יש לציין שבשנת הקורונה המורכבת, החברה שימשה כמפעל חיוני והמשיכה את הפעילות ללא הפרעות, תוך הקפדה על הכללים שהוכתבו ע"י משרד הבריאות.

הקווים האסטרטגיים המנחים את החברה בעת מתן שירות ללקוחותיה:

- לקיחת אחריות על הסביבה;
- מתן שירות מצוין, איכותי ומקצועי;
- הקפדה על עמידה בסטנדרטים מקצועיים בינלאומיים.

מדידת שביעות רצון לקוחות

במסגרת מדידת שביעות רצון הלקוחות החברה עורכת כאמור, אחת לשלש שנים, סקר שביעות רצון. בעוד שבעבר נערכו הסקרים על-ידי חברה חיצונית, מאז 2016 החברה מבצעת את הסקרים באופן עצמאי. הסקרים מאפשרים לחברה ללמוד על נקודות ההצלחה והחוזק שלה לצד הסוגיות הטעונות שיפור. הסקר המלא האחרון נערך באופן מקוון בסוף שנת 2021 וכלל מדגם של כ- 100 לקוחות בהיקף פעילות משתנה.

במסגרת הסקר נבחנה מידת שביעות הרצון בנושאים הקשורים לשירות לקוחות במגוון תחומים.

ממצאים עיקריים מהסקר:

- 90% מרוצים באופן כללי משרותי החברה וימליצו לאחרים.
- שביעות רצון מזמן השהייה באתר עדין נמוכה 69%.
- 89% מרוצים משרותי המעבדה, 98.5% ימליצו על שרותי המעבדה – עלייה בנתונים מסקרים קודמים.
- נרשמה שביעות רצון של 84% מאופן הצגת החשבוניות – נתון המהווה שיפור ניכר יחסית לתוצאות סקרים קודמים.
- 96% שביעות רצון ממרכזי שירות לקוחות.
- מחיר שירותי החברה מצוין כבעייתי (בדומה לשנים קודמות).

תוצאות הסקר התפרסמו בתחילת פברואר 2022 והחברה התחילה בביצוע פעולות מתקנות לטווח הקצר והארוך לשיפור והתייעלות. לאור הממצאים ננקטו המהלכים הבאים:

- הטמעת שירות מענה טלקול והגדרת SLA לחזרה להודעות לצד מעקב מתמיד. בנוסף, הוגבר תהליך של שיבוצים מראש והטמעה לכלל הלקוחות.
- הוגדר SLA לשרשרת האישורים – לצורך שיפור וקיצור הממשק מול הלקוח.
- פעולות להגברת יכולת וגמישות הקליטה.

89%
מרוצים משרותי המעבדה

98.5%
ימליצו על שרותי המעבדה - עלייה בנתונים מסקרים קודמים

96%
שביעות רצון ממרכזי שירות לקוחות

טיפול בתלונות לקוחות

לצורך פיקוח ובקרה אובייקטיביים, מחלקת הבטחת איכות של החברה מרכזת את תלונות הלקוחות בנושאים השונים כאשר כל פניית לקוח מופנית ונבדקת ע"י הגורמים הרלוונטיים. החברה נוקטת פעילות מתקנת ו/או מונעת למניעת הישנות המקרה, ככל שעולה הצורך בכך. בשנת 2021 נרשמו 6 תלונות וב-2022 נרשמו 5 תלונות שנמצאו כמוצדקות.

בשנות הדיווח לא התקבלו תלונות בנושא הפרת פרטיות או אובדן מידע של לקוחות.

הנושא העיקרי שעלה בתלונות הלקוחות הוא תוצאות מבדקי מעבדה (בחלקן בשל ההשפעה החדה על מחיר הטיפול).

יחד עם זאת בשל הגברת הבקרה שמתבצעת ע"י אנשי אגף שירות לקוחות שיווק ומכירות, צפויה ירידה בתלונות הלקוחות בשנים הבאות מאחר וניתן לגלות את הפערים מבעוד מועד ולעדכן מראש את הלקוחות. יש לציין כי פורטל שירות הלקוחות ממשיך להוות אף הוא מרכיב חשוב בשיפור השירות וחשיבות האתר כתשתית לאומית.

כנסי לקוחות

החברה לשירותי איכות הסביבה רואה עצמה כחברת תשתית לאומית שחרטה על דגלה לקיחת אחריות על הסביבה. כחלק מפעילותה לנושא קידום המודעות לנושאי השמירה על הסביבה, החברה יוזמת החל משנת 2007 כנס שנתי מרכזי בשם "סביבה 2050".

עולמות התוכן של הכנס נוגעים באתגרים, חידושים ושיתופי פעולה בהיבטים חברתיים כלכליים - סביבתיים. כנס "סביבה 2050" נחשב לכנס המוביל בתחום איכות הסביבה בישראל. מטרתו היא לקדם דיון לגיבוש מדיניות בנושאים סביבתיים בישראל והוא מהווה במה לרב שיח בין התעשייה והמגזר הפיננסי

לבין הגופים המפקחים, האקדמיה והארגונים הסביבתיים. ליוזמה הצטרפו משרד עורכי הדין יובל לוי ושות' וחברת ההפקה BMP. עם השנים הצטרפו שותפים נוספים כנותני חסות לרבות המשרד להגנת הסביבה, חברות תעשייה, התאחדות התעשיינים, חברות תחבורה, חברות ביטוח וארגונים ירוקים. בכנס משתתפים בכל שנה מעל 1,000 איש מתחומי עיסוק מגוונים. במסגרת הכנס מועלות לדיון הדילמות המרכזיות בנושאי השמירה על הסביבה והאחריות החברתית - סביבתית שעומדות על סדר היום הציבורי והעסקי ומטרתו העיקרית היא ליצור דיאלוג מתמיד עם כל מחזיקי העניין.

בחודשים ינואר 2021 וינואר 2022 נערך הכנס במלון הילטון בתל אביב, וכלל דיון בנושאים מהותיים למפעלי הייצור וגם לאזרחים ולמחזיקי העניין. ***הכנס שודר במספר ערוצים***.

מפגשים נוספים עם מחזיקי העניין

בשנים האחרונות עורכת החברה מפגשים והדרכות למחזיקי עניין, לרבות בנושאים מקצועיים שונים, ביניהם אופן פינוי פסולת חומרים מסוכנים למפעל החברה בהתבסס על דרישות הרגולציה ונוהלי החברה. במרכז המבקרים שלה מארחת החברה קבוצות מחזיקי עניין המשתייכים לסקטורים שונים, כגון: סטודנטים, נציגי משרד הביטחון, אזרחים, תעשיינים (נציגי אקולוגיה ובטיחות) וכיו"ב, לדיון בנושאים סביבתיים המצויים על סדר היום. מטרת הביקורים היא חיזוק הקשר עם לקוחות החברה, העברת מידע עדכני הן בתחום הטכני/תפעולי והן בתחום מחירי הטיפול, וקבלת משוב מהלקוחות.

אוטומטיזציה של בקרת כניסת נהגים וקבלנים לשטח המפעל

פרויקט חדשני זה מאפשר לבצע תהליך בקרת כניסה של גורמי חוץ לשטח המפעל באופן אוטומטי ואף לבצע לומדת בטיחות ולהזין מסמכים, רישיונות והסמכות דרך הטלפון הנייד, זאת לאחר הדרכה פרטנית שמתואמת עבור כל נהג בזמן שנוח לו. הפרויקט משפר את השירות, וכן מנגיש ומייעל באופן משמעותי את תהליך כניסת הנהגים למפעל. בנוסף המהלך חוסך זמן הן לנהגים והן לחברה ולמחלקת הבטיחות בפרט.

יצירת ערך כלכלי וממשל תאגידי

דירקטוריון החברה

החברה פועלת רבות לחיזוק הממשל התאגידי וכללי האתיקה בארגון, לרבות אימוץ קוד אתי, פרסום דוח אחריות תאגידית, אימוץ תקן ISO37001 למניעת שוחד, ומערך נהלים מקיף בנושאים רבים הקשורים באופן ישיר ועקיף לתחום הממשל התאגידי.

דירקטוריון החברה הוא זה המכוון ומפקח על התנהלותה, בהתאם להנחיות הרגולטור. נכון ליום 31/12/2022 כיהנו בו 6 דירקטורים (שאינם דירקטורים חיצוניים). חברי הדירקטוריון ממונים על-ידי המדינה בהתאם לחוק - ע"י שר האוצר והשרה להגנת הסביבה (להלן: "השרים"), לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים בחברות ממשלתיות. הוועדה לבדיקת מינויים בודקת אם המועמד לכהונת דירקטור מקיים את תנאי הכשירות הקבועים בחוק החברות הממשלתיות, ומייעצת לשרים בדבר מידת התאמתו של המועמד לתפקיד, בשים לב בין היתר, לצרכיה המיוחדים של החברה, לגודלה ולהרכב הדירקטוריון בעת המינוי (לרבות נושא של ייצוג הולם), ובהתחשב ביכולתו של המועמד להקדיש את הזמן הראוי לתפקיד. דירקטור בחברה מתמנה לתקופה של לא יותר משלוש שנים מתחילת תוקף מינויו. דירקטור שחדל לכהן יכול להתמנות מחדש.

כחלק מהליך המינוי חותם הדירקטור על הסדר הימנעות מניגוד עניינים. העתק כתב המינוי, לרבות כתב ההימנעות מניגוד עניינים, מועבר אל היועץ המשפטי של החברה. בנוסף, החברה מקפידה להחתים כל דירקטור על הצהרה שנתית בדבר הימנעות מניגוד עניינים. בהתאם להנחיות רשות החברות הממשלתיות, אם נוצר מצב של ניגוד עניינים בין ענייני החברה לבין עיסוקיו האחרים או ענייניו האישיים של הדירקטור, חובה עליו להימנע מקבלת חומרים בנושא זה וכן להימנע מכל פעולה, מעורבות או השתתפות בדיון או בהצבעה לצורך קבלת החלטה בנושא במסגרת מליאת הדירקטוריון וועדותיו, על מנת להבטיח שלא תיווצר אפשרות של ניגוד עניינים. על הדירקטור להודיע לחברה על ניגוד עניינים מיד עם היווצרו ולהעדר מהחלק בדיון בישיבת הדירקטוריון או הוועדה לגביו מתעורר החשש לניגוד העניינים.

תשלום גמול לדירקטורים מטעם המדינה מוסדר בתקנות החברות הממשלתיות ומעודכן אחת לשנה. במסגרת זו, מערכות הבקרה על תפקודם הן של רשות החברות הממשלתיות (להלן: "הרשות") והוועדה לבדיקת מינויים. מאחר ומדובר בדירקטוריון ממונה, אין הקשר בין ביצועי חברי הדירקטוריון לתגמול.

על פי סעיף 32(א) לחוק החברות הממשלתיות, חובה על הדירקטוריון, בלי לגרוע משאר תפקידיו, לאשר על פי המלצת המנהל הכללי את מינוייהם של הפקידים הבכירים בהתאם לתקן, לקבוע בכפוף לכללים שיקבע שר האוצר לפי הצעת הרשות, את אופן בחירת הפקידים הבכירים ואת תנאי כשירותם, וכן לקבוע על פי הכללים שקבעה לכך הממשלה ובאישורה, שכר, תנאים סוציאליים, הטבות, מענקים ותנאי עבודה אחרים של הפקידים הבכירים. אופן בחירת הפקידים הבכירים ותנאי כשירותם מפורטים בנוהל "בחירת ומינוי פקידים/מנהלים בכירים", אשר מאושר ע"י הדירקטוריון.

כמו כן, בהתאם להנחיות רשות החברות הממשלתיות ובמטרה לשפר את ביצועי החברה, לשמר עובדים בכירים איכותיים ולעודד מצוינות בעבודה, קיים בחברה מנגנון תגמול לעובדים בכירים המוגדר בנוהל "תגמול ותמרוץ עובדים בכירים", אשר מאושר ע"י הדירקטוריון. כחלק ממודל התגמול קובע הדירקטוריון אחת לשנה, על בסיס המלצת המנכ"ל, יעדים ומדדי ביצוע ברמת חברה, אגף ועובד לשנה הקלנדרית הנכנסת. היעדים והמדדים מתבססים על אסטרטגיית החברה, חזונה, ערכיה, תכנית העבודה השנתית תקציבה ויעדיה הפיננסיים (אשר נקבעים ע"י רשות החברות הממשלתיות). במסגרת התגמול המשתנה, נכללים גם מדדי ביצוע בתחום ה-ESG, לרבות שיקום קרקעות, מדיניות סביבתית והיבטים אקולוגיים, בטיחות עובדים, פיתוח והכשרת עובדים, הטמעת קוד אתי ועוד. התשלום משתנה, מבוסס ביצועים ותלוי במידת העמידה ביעדים שנקבעו ובחלוקה דיפרנציאלית. אופן חלוקת התגמול מאושר אף הוא ע"י הדירקטוריון והרשות.

פעילות הדירקטוריון

דירקטוריון החברה מתווה את המדיניות הכללית והאסטרטגיה של החברה בתחום מטרותיה ופעולותיה בכל התחומים, עוקב ברציפות אחר הגשמת המדיניות, התכניות והתקציבים של החברה ומפקח על ביצוע תפקידי המנהל הכללי. המנהל הכללי אחראי לניהול השוטף של ענייני החברה במסגרת המדיניות שקבע הדירקטוריון וכפוף להנחיותיו. במטרה לסייע לחברה בקביעת חזונה ומטרותיה, בבחירת דרכי הפעולה ובמימושן, מאשר הדירקטוריון תכנון אסטרטגי ארוך טווח להשגת יעדים בהתאם להזדמנויות, סיכונים וסדרי עדיפויות, תוך התחשבות בתנאי שוק ובהתאם לתכנית פיתוח בר קיימא, לתכנית השקעות ולתכנית חדשנות, אשר מאושרות ע"י הדירקטוריון.

פיקוח הדירקטוריון על ביצועי החברה מתבצע במסגרת דיונים בישיבות הדירקטוריון וועדותיו. הדירקטוריון מבצע מעקב שוטף אחר תקציב החברה לרבות ביצועו במהלך השנה, דוחותיה הכספיים של החברה, מצב הבטיחות ואיכות הסביבה בחברה, מיזמים ופרויקטים חדשים בחברה (לרבות כדאיותם האסטרטגית והכלכלית והתאמתם לתכנית פיתוח בר קיימא של החברה), תקן עובדי החברה והמועסקים על ידה, המבנה הארגוני של החברה ועוד. אחת לרבעון נמסר לדירקטוריון דו"ח מעקב אחר ביצוע החלטות הדירקטוריון וועדותיו.

כמו כן, הדירקטוריון עוקב ומפקח במסגרת ישיבותיו גם אחר תהליך ניהול הסיכונים המתבצע בחברה. הנהלת החברה מדווחת החל מחודש ינואר 2022 באופן חצי שנתי לדירקטוריון (בשנת 2021 ניתן דיווח רבעוני) על תהליכי ניהול הסיכונים בחברה, הסיכונים העיקריים בכל תחום פעילות ואופן ניהולם. כמו כן, החברה מבצעת סקרי סיכונים אשר נבחנים ומאושרים ע"י הדירקטוריון, וכן תיקוף שנתי לסקר הסיכונים וקביעת תכנית לרידוד סיכונים לשנה העוקבת, אשר מאושרים אף הם ע"י הדירקטוריון.

מעבר לתהליך זיהוי וניהול הסיכונים מבצעת החברה גם תכניות אכיפה פנימית בתחומי הבטיחות והאקולוגיה ובתחום דיני התחרות וההגבלים העסקיים. התכניות אושרו ע"י הדירקטוריון, אשר מפקח אחר ביצוען. אחת לשנה מוצג לדירקטוריון דיווח אודות תכנית האכיפה הפנימית בתחום ההגבלים העסקיים, לרבות פעולות, בקרות והדרכות אשר בוצעו בשנה החולפת.

באם יש צורך בכך, מנכ"ל החברה מודיע ליו"ר הדירקטוריון, כמתחייב בחוק, על כל עניין שהוא מהותי לחברה וכן מגיש דיווחים שוטפים בעניינים הנוגעים לעסקי החברה. במידה והודעה או דיווח של המנכ"ל כאמור מצריכים פעולה של הדירקטוריון, מזמן יו"ר הדירקטוריון (או מי שנבחר מטעמו) ללא דיחוי ישיבה של הדירקטוריון. בנוסף, ככל שתתקבל דרישה מהשרים, מהרשות או מאחד הדירקטורים, הדירקטוריון יקיים ישיבה מיוחדת בנושא שיתבקש.

נושאים חשובים ו/או דחופים ביחס לתחומי הפעילות של החברה (כלכליים, חברתיים, בטיחותיים וסביבתיים) מדווחים באופן שוטף ע"י הנהלת החברה וע"י מבקר הפנים (כפועל יוצא מממצאים העולים מדוחות הביקורת הפנימית).

הדירקטוריון דן בדוח אחריות תאגידית המפורסם אחת לשנתיים, ומאושר על ידי המנכ"ל. בשנת 2023 דווח דוח האחריות התאגידית לשנים 2021-2022 ע"י המנכ"ל.

עבודת הדירקטוריון קבועה בנוהל ייעודי של החברה בנושא, אשר מאושר ע"י הדירקטוריון.

חברי הדירקטוריון

נכון ליום 31 בדצמבר 2022 כיהנו בדירקטוריון החברה 4 נשים ו-2 גברים.

בין חברי הדירקטוריון המכהנים נמנות 2 דירקטוריות מקרב הציבור, דירקטורית הנמנית עם עובדי המשרד להגנת הסביבה, דירקטורית המועסקת בחברה ממשלתית אחרת ו-2 דירקטורים מקרב עובדי החברה. ארבעה דירקטורים הם בעלי מומחיות סביבתית. דירקטורית אחת היא בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

להלן רשימת חברי הדירקטוריון*:

- **ד"ר טל כץ**

יו"ר ועדת בטיחות, ביטחון, סייבר ואיכות סביבה.
חברת סגל מן המניין וחוקרת כעשור באוניברסיטת ויטס ובכלל זה מדענית מבקרת ב-NASA שבארה"ב. בעלת ניסיון מקצועי בינלאומי נרחב מעשי ומחקרי במגוון נושאים סביבתיים והובלת פרויקטים בארץ ובחו"ל. בעשור האחרון עובדת בחברת חשמל, מובילה נושאים סביבתיים וקשרי חוץ בפרויקטים בינלאומיים.
בעלת תואר שלישי (Ph.D) מאוניברסיטת ויטס (University of the Witwatersrand) ביוהנסבורג, דרום אפריקה, ופוסט דוקטורט מהטכניון בחיפה בנושא מדעי הסביבה.

- **מר בני מעוז**

דירקטור מקרב עובדי החברה.
עובד במעבדת ניטור אוויר של החברה, משנת 2013.
בעל תואר שני (M.Sc) מוסמך במדעי הסביבה מהאוניברסיטה העברית ותואר ראשון (B.Sc) במדעי בריאות הסביבה ממכללת הדסה.

- **מר שלומי סויסה**

דירקטור מקרב עובדי החברה.
ראש צוות מכונאים במחלקת אחזקה, עובד בחברה 10 שנים. חבר ועדת בטיחות מפעלית.
בעל תואר הנדסאי מכונות מהמכללה הטכנולוגית באר שבע.

- **רו"ח מירנה עואד ג'השאן**

דירקטורית מקרב הציבור. יו"ר ועדה לבחינת דוחות כספיים.
סמנכ"ל כספים ומזכירת החברה בחברת א.לוי השקעות ובנין בע"מ. כיהנה כחברת דירקטוריון בגופים וארגונים שונים.
רואת חשבון בהכשרתה. בעלת תואר שני (MBA) במנהל עסקים, התמחות בנדל"ן ושמאות, מאוניברסיטת חיפה ותואר ראשון (B.A) בחשבונאות וכלכלה מהאוניברסיטה העברית ירושלים.

- **גב' אביטל עשת**

נציגת המשרד להגנת הסביבה בדירקטוריון.
מנהלת תחום כלכלה במשרד להגנת הסביבה, אשכול תכנון, מדיניות ואסטרטגיה.
עורכת דין בהכשרתה. בעלת תואר שני (M.A) בהצטיינות בלימודי סביבה מאוניברסיטת תל-אביב ותואר ראשון במשפטים וכלכלה (B.A , LL.B) מאוניברסיטת חיפה.

- **ד"ר זהבה תנא**

דירקטורית מקרב הציבור. יו"ר ועדת פיתוח, הנפקה ואסטרטגיה ויו"ר ועדת ביקורת.
מנכ"לית בחברת סטארט-אפ ויועצת מדעית בנושא איכות הסביבה. כיהנה ומכהנת כדירקטורית בתאגידים שונים.
בעלת תואר שלישי (Ph.D) במדעי ההתנהגות מאוניברסיטת דרום קליפורניה, מוסמכת הטכניון במדעי הרפואה (פרמקולוגיה) ובעלת תואר M.A במנהל ציבורי מאוניברסיטת חיפה.

•••

להלן רשימת הדירקטורים אשר סיימו את כהונתם בדירקטוריון החברה במהלך השנים 2021-2022:

- **ד"ר שלומית גלר** - סיום כהונה ביום 13.9.21.
- **מר יאיר יהונדב** - סיום כהונה ביום 23.9.22.

*נכון ליום 31/12/2022, לפי סדר א"ב

ועדות הדירקטוריון

הוועדות הבאות מתכנסות אחת לרבעון ובהתאם לצורכי החברה:

- **ועדת ביקורת –** הוועדה קובעת את תכנית הביקורת הפנימית (שנתית ורב-שנתית) המוגשת לאישור הדירקטוריון, דנה בדוחות הביקורת הפנימית, עומדת על ליקויים בניהול העסקי של החברה, ככל שיש, ועוד. המלצות הוועדה מוצגות בפני הדירקטוריון.
- **ועדת בטיחות, ביטחון, סייבר ואיכות סביבה –** הוועדה מפקחת על נושאי הבטיחות, הביטחון, הסייבר ואיכות הסביבה בחברה: מצב הבטיחות בחברה, היערכות החברה לחירום, הדרכות בטיחות, ניטורים, אירועים סביבתיים, מרשם פליטות לסביבה, דירוגי ESG, עמידה בתנאי רישיון עסק, אירועים חריגים ותרגולים בתחום הביטחון, תכנית אבטחה, התראות ומודיעין, מדיניות אבטחת מידע והגנת סייבר ועוד. ועדת הבטיחות של הדירקטוריון פועלת בנוסף לוועדת בטיחות מפעלית הקיימת בחברה. המלצות הוועדה מוצגות בפני הדירקטוריון.
- **ועדה לבחינת דוחות כספיים –** הוועדה פועלת בהתאם לנהלים וסטנדרטים לזיהוי וניהול ביצועים כלכליים. הוועדה דנה בטיוטת דוחותיה הכספיים של החברה, בטיוטת דוחותיה התקופתיים של החברה, במדיניות החשבונאית של החברה, בקרות SOX, ביצוע תקציב החברה ועוד. בין השאר, משמשת הוועדה גם כוועדת השקעות. המלצות הוועדה מוצגות בפני הדירקטוריון.
- **ועדת פיתוח, הנפקה ואסטרטגיה –** הוועדה עוסקת ביוזמות לפיתוח וקידום מיזמים ופרויקטים חדשים, לרבות בתחומי המו"פ והחדשנות, בהתאם לחזון החברה, מטרות העל שלה ויעדיה האסטרטגיים. המלצות הוועדה מוצגות בפני הדירקטוריון.

להלן פירוט לגבי מספר הישיבות ונוכחות בישיבות ועדות הדירקטוריון:

שם הוועדה	מספר ישיבות ב-2021	מספר ישיבות ב-2022	שיעור נוכחות ממוצע ב-2021	שיעור נוכחות ממוצע ב-2022
ועדת ביקורת	7	7	100%	השתתפות מלאה ב-6 ישיבות. באחת הישיבות נעדר חבר אחד
ועדת בטיחות, ביטחון, סייבר ואיכות סביבה	4	4	100%	100%
ועדה לבחינת דוחות כספיים	4	4	100%	השתתפות מלאה ב-3 ישיבות. באחת הישיבות נעדרה חברה אחת
ועדת פיתוח, הנפקה ואסטרטגיה	2	4	100%	100%

קידום הידע המקצועי של הדירקטורים

החברה רואה חשיבות רבה בהעמקת הידע של הדירקטורים ובהקניית כלים אשר ישמשו למילוי תפקידם במערך הניהול המורכב של החברה. לשם כך, עם קליטתו של דירקטור חדש מסייעת החברה בהתמצאותו בנעשה בה, על-ידי הצגת סדרי עבודת הדירקטוריון והחברה, לרבות תכניות עבודתה, אתגריה, נושאי משרה בכירים בה (לרבות היו"ר והמנכ"ל ותדרוכו על ידם), יחסי עבודה בחברה, סיור במתקני החברה ועוד. כמו כן, מאפשרת החברה לדירקטור חדש לעבור בשנת כהונתו הראשונה השתלמות שמהותה הכשרת דירקטורים והשתתפות בימי עיון בכפוף לתקנות ולהנחיות רשות החברות הממשלתיות. קליטת דירקטורים והכשרתם נעשית בהתאם לנוהל "קליטת דירקטור חדש והכשרת דירקטורים בחברה", אשר אושר ע"י דירקטוריון החברה. מעת לעת, ובהתאם לצורך, מוזמנים לישיבות הדירקטוריון וועדותיו יועצים חיצוניים בתחומים שונים ו/או חברי הנהלת החברה, במטרה לקדם את ההבנה והידע של הדירקטוריון בעולמות התוכן של הפעילות העסקית והתפעולית של החברה.

בשנים 2021 ו-2022 התקיימו בישיבות ועדת בטיחות, ביטחון ואיכות סביבה והדירקטוריון דיונים בעולמות התוכן של קיימות ואחריות תאגידית, לרבות אישור תכנית שנתית לפיתוח בר קיימא, דירוג ה-ESG EcoVadis (בו זכתה החברה במדליית ארד), סקירה בנושא מרשם פליטות לסביבה (מפל"ס) ועוד.

דירקטוריון החברה, באמצעות יו"ר הדירקטוריון (ככל שישנו) והנהלת החברה, מקיים דיאלוג והתייעצות עם מחזיקי עניין חיצוניים לארגון (ציבור, לקוחות, ספקים ורגולטורים) ועם העובדים. פרטי ההתייעצות מדווחים לדירקטוריון ע"י יו"ר הדירקטוריון (או מי מטעמו) ו/או המנכ"ל ו/או חברי ההנהלה הנוספים. כמו כן, בכל ישיבת דירקטוריון משתתף היועץ המשפטי של החברה ומייעץ לדירקטוריון בכל שאלה משפטית שמתעוררת.

לעובדי החברה ולבעלי העניין ישנה אפשרות פנייה לדירקטוריון החברה באמצעות הנהלת החברה, או בדואר באופן אנונימי. ניתן להעלות רעיונות לייעול, הכוונה, לחשוף שחיתויות וכן, להעלות נושאים נוספים בתחומים שונים: חברתיים, כלכליים, סביבתיים ועוד.

החברה מאפשרת לדירקטור חדש לעבור בשנת כהונתו הראשונה השתלמות שמהותה הכשרת דירקטורים והשתתפות בימי עיון, בכפוף לתקנות ולהנחיות רשות החברות הממשלתיות

אתיקה עסקית

במהלך שנת 2014 הושק הקוד האתי של החברה, ובשנת 2021 עודכן בתהליך משותף עם עובדי החברה, ואושר בהנהלת החברה ובדירקטוריון. הקוד האתי נכתב על בסיס ערכי היסוד של החברה בפעילותה, לשם הגשמת חזונה ומטרותיה ועל בסיס הסוגיות והדילמות האתיות שעולות מפעילות החברה. הקוד האתי נכתב כמסמך דינמי אשר יותאם מעת לעת לשינויים ולנסיבות הפנימיות והחיצוניות. החברה מקדמת תרבות של דלת פתוחה, ומאפשרת להגיש דיווח אנונימי אודות הפרות של הקוד האתי, מתחייבת לטפל בפניות ברצינות, מקצועיות ודיסקרטיות וכן מאפשרת לכל עובד להציע תוספות או שינויים לקוד האתי.

הקוד האתי של החברה חל על חברי הדירקטוריון, נושאי המשרה, הנהלת החברה ועובדיה, והוא מהווה ביטוי לחשיבות העליונה שמייחסת החברה לקידום ההתנהגות וההתנהלות האתית בפעילותה. הערכים שמניח הקוד משמשים כמצפן הארגוני ואישי של כל אחד מהעובדים והמנהלים בדילמות והאתגרים לאורך הדרך, נפעל בהתאם להלך רוחו גם כאשר אנו ניצבים בפני שאלות אתיות אשר להן אין מענה ספציפי בקוד. זאת בנוסף לחוקים, לתקנות ולכללים החלים על החברה, וכן לנהלים וההנחיות הפנימיים שלה. הערכים המרכזיים המנחים את מנהלי החברה והעובדים:

יושרה – שקיפות, אמינות והוגנות ללא פשרות לעובדים, לקוחות שותפים ולציבור הרחב.

הובלה ויוזמה – יצירת פתרונות בזמן אמת לשיפור יכולות החברה וליצירת ערך מוסף.

שיתוף – בניית קהילות עם עובדים, לקוחות, שותפים ומחזיקי עניין בתחום הסביבה.

שיח וענווה– לימוד ושיפור ע"י שיח פתוח ושוויוני, הכרה בכשלים והטמעת ביקורת.

תעוזה ותשוקה – פיתוח תרבות ארגונית המעודדת לקיחת סיכונים באופן מושכל ומודע.

מנהל הבטחון הוא הממונה על תחום האתיקה והטמעתו בחברה. הממונה זמין לעובדי החברה ולמחזיקי עניין רלוונטיים בכל שעות העבודה, באופן אישי במשרדו, או באמצעות פנייה במכתב, שיחה טלפונית או מייל. במקרה ומתעוררות שאלות לגבי אופן יישום הקוד או פרשנותו, אם יש צורך בייעוץ והכוונה לגבי דרכי הפעולה הנכונות, או אם עולה חשש שפעולות מסוימות עלולות לעמוד בסתירה לערכי הקוד, הממונה על הקוד האתי הוא הגורם האמון על כך, וזאת בנוסף לאפשרות הפנייה לדרג הממונה או להנהלה.

הקוד האתי מפורסם באתר החברה ובכונן המשותף הפתוח לעיון כל עובדי החברה. כל עובד חדש קורא את הקוד האתי ביומו הראשון בחברה. בנוסף, בשנות הדיווח הועברו הדרכות ממוחשבות בנושא הפרקים שעודכנו בקוד האתי, בהשתתפות חברי הנהלה ועובדי החברה, ובסוף שנת 2022 בנוסף ללומדה נערכה הדרכה פרונטלית לכלל עובדי החברה. 100% מעובדי החברה עברו הכשרה בנושא הקוד האתי בשנת 2021 ובשנת 2022.

בנוסף לקוד האתי, אימצה החברה נוהל לשמירה על טוהר המידות ותקן ISO 37001 - מערכת לניהול ומניעת שוחד, ובמסגרתו, בין היתר, הוגדר האיסור על מתן וקבלת מתנות וטובות הנאה וכן מפורטות דרכי הטיפול במקרים של פגיעה בטוהר המידות.

הקוד האתי נכתב על בסיס ערכי היסוד של החברה בפעילותה, לשם הגשמת חזונה ומטרותיה ועל בסיס הסוגיות והדילמות האתיות שעולות מפעילות החברה

בנושא פעילותה הציבורית מקפידה החברה על פעילות מוסדרת, לעיתים באופן עצמאי ולעיתים באמצעות חברות לובי, וזאת בעיקר בנושאים סביבתיים. החברה אינה מעניקה תרומות או חסויות, וזאת בהתאם לחוקים ולנהלים החלים על חברות ממשלתיות.

נושא מניעת השחיתות ואתיקה עסקית נידון בוועדת הביקורת בדירקטוריון במסגרת דוחות הביקורת הפנימית. אחת לשנה ניתן סקירה ישירה לדירקטוריון בנושא תקן ISO 37001 - מערכת לניהול ומניעת שוחד. כמו כן, בשנת 2022 דווח לוועדה על ביקורת רוחבית שמתבצעת על-ידי מבקר המדינה בנושא מניעת שוחד, במסגרת כך גובש ואושר דוח תיקון ליקויים על-ידי ועדת הביקורת, אשר נשלח למבקר המדינה.

בשנים 2021-2022 לא התגלו מקרי שחיתות ושוחד.

הבטחת התנהגות תחרותית

החברה מקפידה על התנהגות הוגנת אל מול מתחריה. חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 ("החוק"), חל על גופים עסקיים ועל מנהלים בגופים אלה. החוק עוסק בשלושה תחומים עיקריים: הסדרים כובלים (קרטלים), מיזוגים וניצול לרעה של כוח מונופוליסטי. מכיוון שהחברה היא בעלת מונופולין מוכרז בתחומים מסוימים, ההוראות הכלולות בפרק המונופולין של חוק ההגבלים העסקיים רלוונטיות במיוחד להתנהלות עובדיה ומנהליה.

החברה שואפת למצוינות ולסטנדרטים מקצועיים ואתיים גבוהים, ופועלת בשנים האחרונות להטמעה של דרישות דיני תחרות, במסגרת זו, בשנת 2017 החברה כתבה תכנית אכיפה פנימית בתחום ההגבלים העסקיים ופעלה להטמעת הנושא בחברה. בשנת 2021 החברה ביצעה עדכון לנוהל עבודה פנימי, הכולל, בין היתר, פיתוח והשקה של מנגנון דיווח מקוון, והגדרה והפעלה של תהליך בקרה רבעוני אחר הסכמים ייחודיים (המבוצע על ידי משרד עו"ד חיצוני).

תכנית האכיפה הפנימית היא מנגנון פנימי שמקימה החברה בכדי למנוע מראש, ככל הניתן, הפרה של הוראות החוק. החברה לשירותי איכות הסביבה רואה את עצמה מחויבת לפעול לפי הוראות החוק. חובה זו חלה גם על מנהלי החברה וגם על עובדיה.

תכנית האכיפה מאפשרת למסד ולארגן את פעילות האכיפה תחת מסגרת מוכרת ומסודרת. תכנית האכיפה הפנימית וכללי חוק ההגבלים העסקיים אינם באים למנוע מהחברה להתחרות, אלא להבטיח כי התחרות תהא אמיתית והוגנת.

תכנית האכיפה הפנימית של החברה זוכה לגיבוי ולתמיכה מלאה של דירקטוריון והנהלת החברה, והיא מלווה בפיתוח תכניות ונהלים ייחודיים המותאמים לחברה ככל שידרשו, הדרכות שנתיות לעובדים רלוונטיים והסברה בקרב המנהלים והעובדים, הקמת מערכות ביקורת, פיקוח ודיווח, ונקיטת אמצעים משמעתיים כנגד עובדים במידת הצורך. כמו כן, מתבצע דיווח שנתי לדירקטוריון בנושא.

במהלך התקופה המדווחת, לא ננקטו נגד החברה צעדים משפטיים או קנסות בנושא התנהגות לא תחרותית.

שקיפות ושיתוף מחזיקי עניין

החברה לשירותי איכות הסביבה, כזרוע ביצוע של המדינה לניהול פרויקט שיקום קרקעות המדינה, מקיימת, לעיתים, לפני תחילת פרויקטי שיקום קרקעות מזוהמות ו/או מטמנות ותוך כדי ביצוע פרויקטי השיקום, תהליכי שיתוף הציבור ומחזיקי עניין (לרבות תושבים, פעילים סביבתיים וארגונים סטטוטוריים שונים המעורבים בפרויקט).

האינטרס של החברה לשירותי איכות הסביבה הוא קיום פרויקטים עם מינימום הפרעה למחזיקי עניין רלוונטיים ומינימום פגיעה בסביבה. בכל הפרויקטים של החברה יש דגש רב על שקיפות ומתחילתו נוצרת מערכת יחסים אפקטיבית של שיתוף הציבור באופן מתמשך.

החל משנת 2019 קיים נוהל להליכי שיתוף הציבור ומחזיקי העניין. הנוהל פועל לפי ההגדרות הבאות:

- "ציבור" – תושבים המתגוררים בקרבת מקום לאתר שיקום קרקעות מזוהמות ו/או מטמנות.
- "מחזיקי עניין" – ציבור, גופים ירוקים, רמ"י, המשרד להגנ"ס, רשות מקומית, רשות המים, רשות הטבע והגנים, רשות עתיקות.
- "יועץ" – לעניין זה, יועץ לשיתוף ציבור ומחזיקי עניין אחרים.

עם תחילת פרויקט שיקום באתר מסוים, באחריות מנהל הפרויקט מטעם החברה בהתייעצות עם המשרד להגנ"ס, לבחון האם נחוץ לבצע שיתוף מחזיקי עניין. תהליך הבחינה כולל את השלבים הבאים:

1. זיהוי מחזיקי עניין הרלוונטיים לאתר.
2. זיהוי הבעיות האפשריות העלולות לגרום לאי הסכמת התושבים ו/או רשות מקומית לתוכניות השיקום.
3. זיהוי ההשלכות הסביבתיות ואחרות הנובעות משיקום באתרים בכלל או באתרים ארכיאולוגים ו/או בשמורות טבע בפרט.

באתרים בהם הוחלט על ביצוע שיתוף הציבור ולאחר בחירת המומחה לשיתוף הציבור (בשיתוף עם המשרד להגנת הסביבה), באחריות מנהל הפרויקט להפעיל את המומחה מוקדם ככל הניתן. מקצועיות ושקיפות המרבית הינן בין הקריטריונים המשמעותיים והמנחים בפעילות זו.

טיפול בפניות מחזיקי העניין

פניות ותלונות של מחזיקי עניין מגיעות לחברה במספר דרכים: אתר האינטרנט של פרויקט שיקום קרקעות, פניה ישירה למנהל הפרויקט ו/או סמנכ"ל השיקום ו/או ליועץ החברה לעניין שיתוף ציבור ומחזיקי עניין. באחריות מנהל הפרויקט הרלוונטי לתת מענה לפונה בהקדם האפשרי.

במידה וההפניה התקבלה ע"י היועץ (מומחה לשיתוף הציבור), באחריותו לערוך בדיקת הפניה ולהכין מענה לפונה. תוכן המענה, יגובש ע"י היועץ בשיתוף עם מנהל פרויקט שיקום הרלוונטי לאתר השיקום. באחריות מנהל הפרויקט הנ"ל לספק את המענה לפונה בהקדם האפשרי.

היבטים שונים לשקיפות

- **דיווחים בהיבט ניטור פליטות -** המידע לגבי ניטורי פליטות נגיש לציבור הרחב דרך אתר המשרד להגנ"ס. החברה לשירותי איכות הסביבה החלה בפרסום המידע הנ"ל באופן וולונטרי עוד לפני החלטת הרגולטור.
- **קליטת פסולת -** החברה לשירותי איכות הסביבה מדווחת על כל קליטה של פסולת שמגיעה לכל אחד ממתקני המפעל (כולל מידע על העברות פנימיות בין המתקנים). הדיווח כולל פירוט מתקן טיפול, משקל, מס' אריזות, מס' קטלוג אירופאי, קוד טיפול בפסולת ועוד. המידע מועבר למשרד להגנת הסביבה ולדירקטוריון החברה.
- **שיפור השקיפות מול העובדים -** החברה מפרסמת ידיעון פנימי אודות פעילויות ומהלכים שהיא מקיימת, וכן מתקיימות פגישות עם מנכ"ל החברה. המנכ"ל נפגש עם מנהלים מדרגים שונים, מציג להם את התוכנית האסטרטגית, נתונים כספיים, עבירות בטיחות, כמות פסולת נקלטות וכדומה.
- **ביקורים פיזיים באתרי החברה –** החברה בשיתוף פעולה הדוק מתקיים עם מועצת נאות חובב לצורך ארגון סיורים משותפים לחיילים, תלמידי בתי-ספר וכד', ומאפשרת לתאם סיורים באתריה, במידה ועולה בקשה לכך מצד מחזיקי עניין שונים.
- **שקיפות בפעילות זרוע הביצוע -** כיוון שלפעילות זו יש השפעה מהותית מאוד על הציבור, עקב כך שבפרויקטים רבים ישנה קרבה לאוכלוסייה, מתקיים תהליך לשיתוף הציבור בנעשה באתר - החברה גם מחויבת לכך כחלק מהמדיניות ולפי הנוהל שפורט לעיל. המידע על הפרויקטים זמין באתר האינטרנט של החברה. בנוסף, החברה נעזרת ב"מומחה לשיתוף הציבור" – חברה המאתרת ומבצעת את הקשר הנדרש לכל פרויקט עם מחזיקי עניין הרלוונטיים. תדירות ואופי המפגשים עם מחזיקי העניין משתנים בהתאם לצרכי הפרויקט (ישנם מפגשים הכוללים גם סיורי למידה בשטח). הציבור יכול לפנות בשתי דרכים עיקריות: באמצעות אתר האינטרנט של החברה וכן, באמצעות אנשי הקשר המפורטים על השילוט בכניסה לכל אחד מהאתרים, כאשר בכולם יש שילוט המפרט מידע רלוונטי על האתר, זהות הקבלן המבצע ופרטי התקשרות.
- החברה פעילה ברשתות חברתיות ומשקפת באמצעותן את עיקרי פעילותה. לחברה דפים פעילים בלינקדין, אינסטגרם ופייסבוק.

תדירות ואופי המפגשים עם מחזיקי העניין משתנים בהתאם לצרכי הפרויקט (ישנם מפגשים הכוללים גם סיורי למידה בשטח). הציבור יכול לפנות בשתי דרכים עיקריות: באמצעות אתר האינטרנט של החברה וכן, באמצעות אנשי הקשר המפורטים על השילוט בכניסה לכל אחד מהאתרים

ניהול סיכונים

כחלק מפעילותה השוטפת, החברה חשופה לסיכונים שונים ופועלת באופן מתמיד לזיהוי וניהול הסיכונים, תוך הסתמכות על מערך ניהול סיכונים המסייע בידי ההנהלה והדירקטוריון לזהות את הסיכונים ולנהל אותם בהתאם ליעדי החברה, פעילותה ומטרותיה.

מערך ניהול הסיכונים הכולל בחברה מנוהל ע"י מנהלת הסיכונים הראשית, המובילה את תהליך ניהול סיכונים בראייה משולבת וכלל תאגידית, כחלק מחיזוק הממשל התאגידי וכאמצעי לפיתוח כלים אפקטיביים ליישומו. מערך ניהול הסיכונים מותאם למאפייני החברה, לתרבותה, למבנה הארגוני שלה וכן לסביבה בה היא פועלת, ומטרתו העיקרית היא להפחית סיכונים ולצמצם נזקים בחברה באמצעות זיהוי ומיפוי סיכונים וקביעת בקרות ופעולות נדרשות לטיפול בסיכונים שזוהו.

בשנת 2022 בוצע עדכון למדיניות ניהול הסיכונים של החברה. במסגרת כך, סקר סיכונים הממפה ומדרג את סיכוני החברה, מבוצע אחת ל-5 שנים, מתוקף מדי שנה ומאושר באופן שנתי ע"י הנהלת החברה והדירקטוריון.

בשנת 2021 הוקמה ועדת ניהול סיכונים כחלק מהטמעת מדיניות ניהול הסיכונים. הוועדה בראשות מנהלת הסיכונים, מורכבת מהנהלת החברה ומנהלי תחומים. הוועדה המתכנסת אחת לחציון, מתקפת את הסיכונים שזוהו ומוצגים בה צעדי רידוד שבוצעו לניהול והפחתת הסיכונים השונים, עדכון דירוגי הסיכון ומתן התייחסות לסיכונים חדשים שנוספו. כמו כן, אחת לחצי שנה מנהלת הסיכונים הראשית מציגה בדירקטוריון סטטוס מעודכן של הסיכונים שזוהו.

אחת לרבעון תכנית ההפחתה מתוקפת מול הנהלת החברה ומנהלי תחומים.

סקר הסיכונים האחרון בוצע בשנת 2020 ותוקף בשנים 2021 ו-2022. עבור עשרת הסיכונים בעלי החשיפה הגבוהה ביותר הוגדרה תכנית עבודה לצמצום החשיפה. הסיכונים זוהו, בין היתר, בתחומים הבאים: הכנסות, פיננסיים, משאבי אנוש, רכש, מערכות מידע, בטיחות, אסטרטגיה, סיכונים משפטיים ורגולטוריים ועוד.

החברה גיבשה ועדכנה את מערך הנהלים והבקרות הרלוונטיות להקטנת סיכונים וממשיכה בתהליכי שיפור מתמיד.

סיכונים חברתיים וסביבתיים נבחנים ומשוקללים בסקר הסיכונים הכולל ומתוקפים מדי שנה. בשל החשיבות הרבה שהחברה רואה בנושאי בטיחות וסביבה, ניתנת התייחסות מוגברת לסיכונים תפעוליים ובטיחותיים. הסיכונים התפעוליים, בעלי השלכות בטיחותיות וסביבתיות אפשריות, מוסדרים ומנוהלים בחברה ע"י מחלקת בטיחות, כחלק ממערך ניהול הסיכונים הכולל, במסגרת כך, ניתוח הסיכונים הבטיחותיים מבוצע בשוטף. סקר סיכונים סביבתיים ייעודי מבוצע ע"י גורם מוסמך, הסקר מוצג לדירקטוריון במסגרת ועדת בטיחות ואיכות הסביבה. כמו כן, בעת הקמת מתקן חדש או שינוי תהליך מהותי ולתהליכים קיימים, מבוצע HAZOP על-ידי מומחים.

לחברה ביטוח צד שלישי המכסה בין היתר אירועים אקולוגיים על בסיס CLAIMS MADE וכן ביטוח אקולוגי מתמשך, על בסיס GRADUAL. סכומי הכיסוי הביטוחי מושפעים מהסיכונים הנובעים מפעילות החברה.

במסגרת תהליך הערכת הסיכונים, זוהו גם הזדמנויות שונות, כגון בקידום כלכלה מעגלית.

בנוסף, סקר מעילות והונאות מבוצע אחת לשלוש שנים, בהתאם לתקן ISO 37001. בשנת 2021 בוצע תיקוף לסקר מעילות והונאות.

סקר הערכת סיכונים - מדיניות מרחקי הפרדה במקורות סיכון נייחים

בהתאם למדיניות המשרד להגנת הסביבה, בחודש אפריל 2020 קיבלה החברה לשירותי איכות הסביבה תנאים נוספים בהיתר רעלים בנושא מרחקי הפרדה, הכוללים דרישה לבדיקת עמידה בקריטריון קבילות. לפיכך התבקשה החברה לבצע את הערכות הסיכונים למצב קיים ולמצב תיכנוני בהתאם לתרחישים אפשריים בעלי השפעה על הסביבה הקרובה והרחוקה.

בחודש יוני 2020 בוצע על ידי החברה לשירותי איכות הסביבה סקר הסיכונים באמצעות גורם חיצוני.

הערכת הסיכונים בסקר כוללת התייחסות למתקני החברה לשירותי איכות הסביבה, לרבות מתקני טיפול בפסולת אנאורגאנית, אחסון פסולת אורגנית, טיפול בפסולת מעבדה וטיפול והטמנה של פסולת אנאורגאנית. מספר רב של תרחישי תאונה נבחנו ונבדקו בהערכת הסיכונים ועבורם חושבו טווחי הסיכון. תוצאות האירוע מאופיינות על ידי הפיזור של חומר רעיל, חישוב התוצאה של שחרור החומר וקביעת הנזק הפוטנציאלי הנגרם לאוכלוסייה. סקר הסיכונים הסביבתיים מובא באחריות מנהל הבטיחות או מי מטעמו לידיעת בעלי זיקה רלוונטית, לרבות: דירקטוריון והנהלת החברה (דו"ח מלא), עובדים (תמצית) וגורמים רגולטוריים בהתאם לבקשתם.

להלן הממצאים העיקריים:

1. רמת הסיכון היא ברמה הקבילה, תוך שימוש ויישום אמצעי ההגנה והבטיחות והפחתת הסבירות לאירוע תרחישים חריגים.
2. בתחום הסיכון אין בתי מגורים ואין צפיפות אוכלוסייה, מרחקי הבטיחות סביב המתקנים במפעל החברה בנאות-חובב הם באזור פתוח ובאזור תעשייה בו אין שימושי או ייעודי קרקע עם אוכלוסייה צפופה.
3. אין אוכלוסייה קבועה או ריכוזי ציבור בתחום מעגלי הסיכון – בטווח הסיכון מסביב לאתר.
4. מסקנות אלה מבוססות על תוצאות חישוב רדיוס מרחקי הפרדה בהתאם לשיטת הערכת הסיכונים וקריטריון קבילות הסיכון.
5. אין רצפטורים ציבוריים ולא מתוכננים כאלה ברדיוס 1,500 מטר ממרכז המפעל שם ממוקם מחסן החומרים האורגניים.
6. המרחק המקסימלי לנזק הוא 44 מטר. מכאן שבתרחיש כזה המפעל ועובדיו נמצאים בסכנה מידית לפגיעה. מערכת הכיבוי המותקנת במפעל אמורה לספק הגנה מספקת בעת אירוע חירום. התרחיש הנ"ל אינו מסכן שום רצפטור ציבורי קרוב.
7. מערכת ההגנה מורכבת גם ממערכת קצף המסוגלת לכבות שריפה של נוזלים דליקים.
8. במצב הקיים המפעל עומד בדרישת ההפרדה לכמות האחסון לעיל שהינה 50 מטר.
9. שמירה ושדרוג של אמצעי הבטיחות מבטיחים רמת בטיחות גבוהה במפעל החברה בנאות חובב.

בנוסף, בשנים 2020-2021 בוצע סקר סיכונים דטרמיניסטי ע"י גורם חוץ מוסמך. הסקר התבסס על המתודולוגיה המפורטת בפרק ניתוח תרחישים בטיוטה האחרונה שפורסמה להערות הציבור בנובמבר 2018 של "מדריך לניהול סיכונים במפעלים העושים שימוש בחומרים מסוכנים בנושא מניעת אירועי חומ"ס משמעותיים" במסגרת הסקר, נותחו תרחישים הנגרמים מתקלות שגרה ותרחישי "Worst-case" שבמסגרתם התקבלו טווחי השפעה וסיכון. לצורך ביצוע התרחישים נבחרו חומרים מייצגים עבור כלל החומרים המסוכנים אשר בשימוש במפעל.

צמצום סיכונים: עמידה בתקני איכות

החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ פועלת בהתאם לדרישות המפורטות בחוקים ותקנות החלים עליה ועומדת בדרישות התקנים שאימצה לרבות בתחומים הבאים: ISO 9001:2015 (מערכת ניהול איכות), ISO 14001:2015 (מערכת ניהול סביבתי), ISO 45001:2018 (מערכת הבטיחות והבריאות בתעסוקה), ת"י 24001 (מערכת ניהול חוסן תפקודי של ארגון) ותקן בינלאומי ISO 37001:2016 (מערכת ניהול מניעת שוחד). מעבדות החברה מוסמכות ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לתקן ISO/IEC 17025:2005.

מאחר והחברה מתחזקת מערכת ניהול איכות משולבת ל- 5 תקני ISO כאמור, הוענק לחברה "תו פלטינה" מטעם מכון התקנים הישראלי עבור שנת פעילות 2018. לפני כך הוענק לחברה "תו הזהב" במשך למעלה מ- 10 שנים רצופות.

מבדקים חיצוניים:

מבדקים חיצוניים נערכים בחברה ע"י גופים מסמיכים מאושרים וזאת בהתאם לדרישות התקנים שהחברה אימצה ומיישמת. מכון התקנים הישראלי בודק את עמידת החברה בתקני ISO 14001 :2015, ISO 45001 :2018, ISO 9001 :2015, ת"י 24001, ISO 37001 :2016. הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, בודקת את עמידת מעבדות החברה בדרישות התקן ISO/IEC 17025 :2017.

מבדקים פנימיים:

צוות הבטחת איכות מבצע מבדקים פנימיים, בתחומי איכות שונים: בטיחות ובריאות, איכות הסביבה וחוסן תפקודי של ארגון. בנוסף לכך, במעבדות החברה מבוצעים גם מבדקים פנימיים מקצועיים ע"י עובדי המעבדה שהוכשרו והוסמכו לביצוע מבדקים פנימיים מקצועיים. מבדקים פנימיים לתחום ניהול מניעת שוחד בחברה, מבוצעים בשת"פ עם האחראים על מניעת השוחד בחברה. ממצאי המבדקים, הפנימיים והחיצוניים, בכל התחומים, מתועדים ומופצים לכל הגורמים הרלוונטיים ומטופלים באמצעות פעילות מתקנת ו/או מונעת, כולל ניתוח שורש הבעיות שגרמו לאי התאמות.

במעבדות החברה מבוצעים גם מבדקים פנימיים מקצועיים ע"י עובדי המעבדה שהוכשרו והוסמכו לביצוע מבדקים פנימיים מקצועיים

מבדקי לקוחות:

מבדקים הנערכים מספר פעמים במהלך השנה ובהתאם לבקשת הלקוחות. מטרת המבדקים היא לוודא את אופן היישום והעמידה בתקני איכות שהחברה אימצה ומיישמת, בדגש על קשרי וממשקי לקוחות.

סקרי הנהלה:

סקרי הנהלה נערכים אחת לשנה בהשתתפות הנהלת החברה וגורמים רלוונטיים אחרים עפ"י הצורך. פעילות החברה נסקרת בהתאם למדדי איכות, איכות הסביבה, בטיחות ובריאות בתעסוקה, מדדי החוסן התפקודי של הארגון ומדדי מניעת שוחד, אשר נקבעו ע"י הנהלת החברה בנוהל ייעודי. במסגרת סקר ההנהלה מוצגים ניתוחים סטטיסטיים המכסים תחומי פעילות השונים, כגון: תפעול, מעבדה, רכש, בטיחות, אקולוגיה, עמידה בדרישות על פי דין, מידוד ביצועים סביבתיים, שימוש במשאבים מתכלים, פניות, תלונות ומסרים מלקוחות ומחזיקי עניין ועוד. כמו כן, נסקרת עמידת החברה ביעדים ומטרות שנקבעו לתחומי איכות, איכות הסביבה ובטיחות תעסוקתית. מצגות סקרי ההנהלה פתוחות לצפיית עובדי החברה בעלי הרשאה מתאימה. בנוסף לסקרי ההנהלה של החברה, נערך סקר הנהלה של מעבדות החברה המתקיים פעם בשנה ועונה לדרישות התקן ISO/IEC 17025.

המבקר הפנימי

החברה אימצה ומיישמת את חוזר רשות החברות בנושא, ומינתה בשנת 2020 מבקר פנימי שהינו עובד חברה וחבר הנהלה.

למבקר הפנימי ניתנת גישה מלאה לכל המידע והמסמכים בהתאם לבקשתו וכן גישה מלאה ובלתי אמצעית למערכות המידע של החברה, לרבות לנתונים כספיים. הביקורת הפנימית מתבצעת בהתאם לחוק הביקורת הפנימית התשנ"ב-1992 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות. המבקר הפנימי כפוף ליו"ר הדירקטוריון ולמנהל הכללי ומגיש את דוחותיו והצעותיו לוועדת הביקורת ולדירקטוריון. המבקר הפנימי מועסק ב-75% משרה והוא משמש גם כממונה על תלונות הציבור והעובדים.

אחת לרבעון מוגש לדירקטוריון, דו"ח מעקב אחר ביצוע החלטות הדירקטוריון וועדותיו. בנוסף לכך, המבקר הפנימי מבצע מדי חצי שנה, בדיקת עומק לבחינת ביצוע החלטות ועדת הביקורת והדירקטוריון למחצית השנה הקודמת – ממצאיו והמלצותיו של מבקר הפנים עולים לדיון ואישור ועדת הביקורת והדירקטוריון. כמו כן, ממצאים הרלוונטיים לחברה הנכללים בדוחות ביקורת המבוצעים על ידי משרד מבקר המדינה, נידונים בוועדת הביקורת של הדירקטוריון.

תכניות הביקורת הפנימית השנתית והרב שנתית מתבססות, בין השאר, על ממצאים שעלו בסקר הסיכונים ונגזרות ממנו בהתאם. תכנית הביקורת לשנים 2021-2022 יושמה במלואה, ונערכו בהן ביקורות בנושאים שונים, בהם: בטיחות ובטחון, עמידה בהוראות היתר פליטה, תהליך חיוב לקוחות ופעילות זרוע הביצוע.

אבטחת מידע וסייבר

החברה לשירותי איכות הסביבה פועלת למנוע ככל הניתן פגיעה במידע, במאגריו ובמערכות התקשוב בחברה, ומתוך כך לצמצם את סיכוני הסייבר והפגיעה בתפעול הסדיר. לחברה נוהל אבטחת מידע וצמצום סיכוני סייבר המגדיר את מדיניותה של החברה בכל הקשור לאבטחת המידע ושימוש נאות במשאבי המחשוב השייכים לחברה (תוכנה, חומרה ומידע). הנוהל משלים בין היתר את הדרישות בהיתר הרעלים של המשרד להגנת הסביבה לעניין ניהול סיכוני סייבר, וחל על כל אתריה של החברה ועובדיה, לרבות קבלנים הפועלים באתרי החברה ועובדי קבלן. בנוסף לכך, בחברה קיים נוהל לניהול משברי סייבר ואבטחת מידע, הכולל תרחיש התאוששות במקרי חירום.

נושא אבטחת המידע וצמצום סיכוני סייבר, הינו באחריות מנהל מערכות המידע בחברה, אשר מדווח לדירקטוריון אחת לרבעון דוח אבטחת מידע תקופתי, באמצעות וועדת בטיחות, ביטחון, סייבר ואיכות הסביבה - המפקחת על הנושא. כמו כן, באחריות ההנהלה לקדם את נושא אבטחת המידע בחברה בכל אתריה. חברי ההנהלה הממונים על אגפים ותחומים שונים, נושאים באחריות כוללת ליישם את נוהלי אבטחת המידע בתחומי סמכותם.

סקר סיכוני אבטחת מידע וסייבר מתקיים לפחות פעם בשנתיים ומבוצע בהתאם לנוהל על-ידי גורם חיצוני, הסקר מתבצע בהתאם להנחיות מדריך הסייבר לתעשייה של המשרד להגנת הסביבה. ממצאי הסקר מועברים להנהלת החברה ועל-פיהם מגובשות המלצות לניהול וצמצום הסיכונים. בנוסף לכך החברה מבצע בקרות שוטפות אודות תחום אבטחת המידע והסייבר. כמו כן, יחידת הסייבר במשרד להגנת הסביבה תבצע החל משנת 2023 סקר חוסן סייבר, המנתח את סיכוני הסייבר של החברה.

הדרכות בנושא אבטחת מידע וסייבר מבוצעת לכל העובדים, לרבות עובדי קבלן לפחות אחת לשנה, כמו כן, כל עובד חדש עובר הדרכה בנושא עם כניסתו לתפקיד וחותם על מסמך סודיות. בכל רבעון מתבצע תרגיל "פישינג" לכלל העובדים, ובמקרה הצורך מתבצעת הדרכה ייעודית לעובדים. על כלל העובדים חלה חובת דיווח על אירועים חריגים. ספקי החברה נדרשים לעמוד במדיניות החברה בתחום אבטחת מידע וסייבר, כמו כן, בתחומים רלוונטיים ובהתאם לצורך, הם עשויים להידרש לעבור הערכת ספקים על-פי הגדרות מטה הסייבר הלאומי (שאלון יוב"ל) ו/או לעמוד בתקן אבטחת מידע ISO: 27001.

בשנים 2021-2022 לא התקיימו אירועים חריגים בחברה בתחום אבטחת המידע והסייבר.

נושא אבטחת המידע וצמצום סיכוני סייבר, הינו באחריות מנהל מערכות המידע בחברה, אשר מדווח לדירקטוריון אחת לרבעון דוח אבטחת מידע תקופתי, באמצעות וועדת בטיחות, ביטחון, סייבר ואיכות הסביבה - המפקחת על הנושא. כמו כן, באחריות ההנהלה לקדם את נושא אבטחת המידע בחברה בכל אתריה

רכש בר-קיימא

החברה פועלת על-פי החוקים והתקנות הרלוונטיים, תוך שמירה על זכויות אדם ודרישה מספקיה לשמור על זכויות אלו, לרבות מניעת העסקה בכפייה והעסקת קטינים, הגנה על פרטיות העובדים, מניעת אפליה והבטחת סביבת עבודה נקייה מהתעמרות והטרדה. ספקיה יעמדו בכל החוקים, והדינים, ובעת הצורך בתקינה המתאימה במדינות בהם הם פועלים, תוך שמירה על סביבת עבודה בטוחה ובריאה וצמצום הסיכונים בסביבת העבודה.

לצד אימוץ התקן למניעת שוחד ISO 37001, בשנות הדיווח הוסיפה החברה דרישות ודגשים במכרזיה בתחומי הסביבה והקיימות בהתאם לאופי השירות, כגון דרישה לתקן סביבתי - מהלך זה נעשה בהמשך לצעדים שונים שהוגדרו עם כניסת החברה לדירוג EcoVadis. החברה בוחרת בקפידה את ספקיה ומפעילה מנגנוני בקרה ומעקב אחר ביצועים ושביעות רצון. בשנת 2022 השיקה החברה פורטל ספקים לעידוד השקיפות והגברת הקשר באמצעותו, הכולל יתרונות רבים ובהם מעבר למסמכים דיגיטליים וצמצום נייר. החברה שואפת כי יחסיה עם הספקים יהיו הוגנים ומקצועיים ומאמינה כי יחסים אלה יאפשרו לשני הצדדים לפעול ולשגשג, וכן שינתה את הליך הערכת ספקים, כך שהוא מתבצע על בסיס כל הספקה של טובין או שירות ומשוקף במערכת ה-BI של הארגון לצורך הפקת לקחים. בעקבות תהליכי ההערכה, החברה מקבלת החלטות בדבר מימוש אפשרויות הארכה הקיימות בהסכמים מול הספקים ובמידת הצורך גם סיומם טרם המועד.

החברה שואפת כי יחסיה עם הספקים יהיו הוגנים ומקצועיים ומאמינה כי יחסים אלה יאפשרו לשני הצדדים לפעול ולשגשג

עיקר פעילות החברה ברכש והתקשרויות מתבצעת על בסיס תוצאות מכרז, הליך תחרותי או בעקבות מנגנון פניות פרטניות הקיים במכרזי המסגרת. פרסום מכרזי החברה מתבצע בעיתון נפוץ, בעיתון בשפה הערבית ובאתר האינטרנט של החברה. פניות פרטניות ובקשות להצעות מחיר מנוהלות בפורטל הספקים כצעד להגברת השוויון ודימוי תהליך של "מכרז תיבה" בו נסגרת התיבה להגשה במועד ובשעה מוגדרים, ורק לאחר סגירתה תכולתה נחשפת למרכז הקרנות (גורם הרכש) האחראי.

החברה מפרסמת את מכרזיה ללא עלות באתר החברה, ומייצרת שקיפות מלאה בהתמודדות תוך ציון שמות הזוכים במכרזים השונים. הספקים יכולים לגשת ולבדוק בכל זמן נתון בפורטל הספקים את מצב הגשתם ולהתעדכן בהזמנות שהופקו אליהם, חשבוניות שהגישו וסטטוס תשלומים.

החברה לשירותי איכות הסביבה היא חברה פורצת דרך בארץ בטיפול בפסולת חומרים מסוכנים ממגוון סוגים ובתחומים שונים באמצעות טכנולוגיות טיפול מתקדמות, המצריכות יישום תהליכי רכש מתקדמים ברמת איכות גבוהה, בין היתר גם ביצוע רכש בין-לאומי. החברה רוכשת בין היתר מכשירים/חלפים בעלי עמידות למגוון רחב של סוגי פסולת ובנוסף חומרי גלם שונים החיוניים לתהליכי הטיפול בפסולות השונות. החברה פועלת ללא לאות לייעול תהליכים וצמצום השפעה עקיפה על הסביבה, כך שבשנת 2022 נבחנו ריכוזי חומרי הגלם באופן שסייע לצמצום כמות הובלות/הספקות. באמצעות שימוש במודלים שונים מתחום שרשרת האספקה מתקבלות החלטות אודות ביצוע רכש בהתאם לפרמטרים שונים, ובאופן מתמיד נשמרת היכולת לטיפול בפסולות השונות.

כל ספקיה של החברה מחויבים בעמידה בדרישות הדין, רישוי לפי סוג העבודה וכן במקרים של פעילות הקשורה בחומרים מסוכנים גם הסמכות פרטניות. בשנת 2021 ביצעה החברה התקשרות עם 514 ספקים ובשנת 2022 עם 506 ספקים. קבוצות הרכש העיקריות של החברה כוללות את קבוצות הרכש הבאות[9]:

קבוצות רכש עיקריות - החברה לשירותי איכות הסביבה

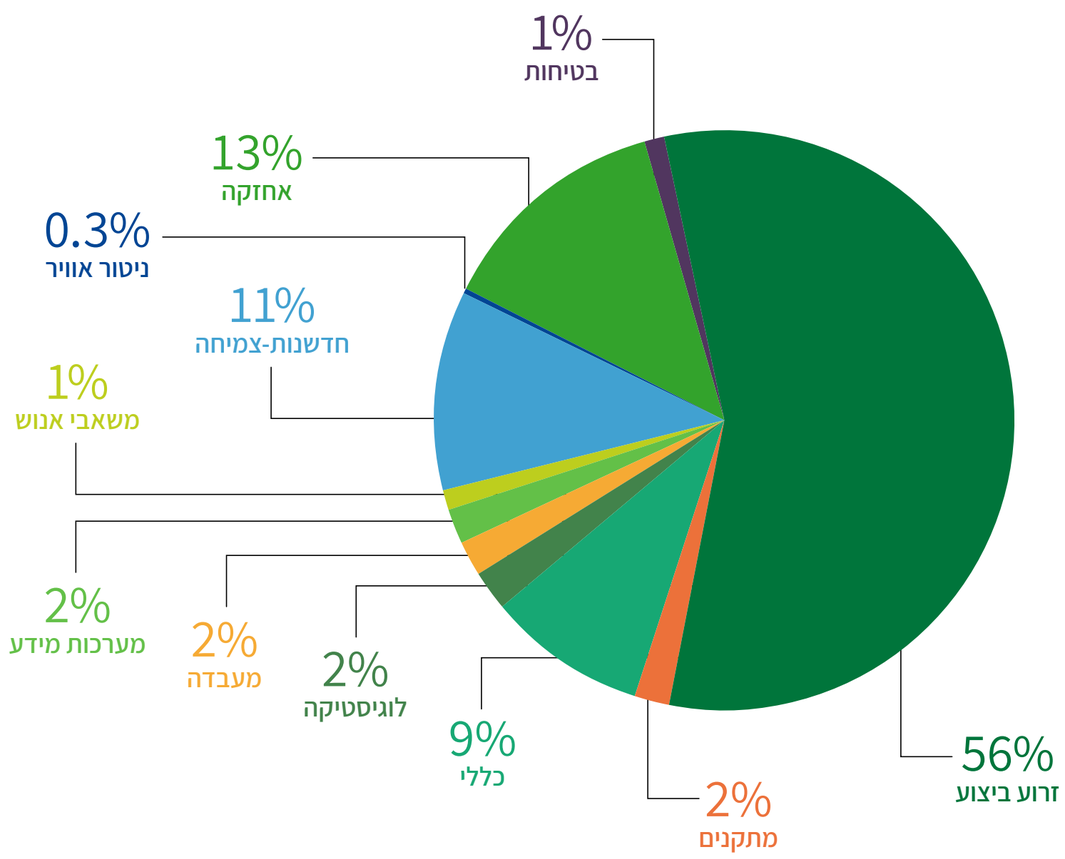

9 הקטגוריה כללי – כוללת בתוכה אדמיניסטרציה וכספים כגון ליסינג רכבים, ארנונה, תשלומים ורכש שלא סיווג.

שילוב היבטי אחריות תאגידית בשרשרת האספקה

שיקולי הרכש הינם על בסיס מחיר, אמות מידה איכותיות, התמחויות הספקים ושיקולים חברתיים וסביבתיים בהתאם למגבלות ולרלוונטיות של דרישות אלו לפי חוק חובת המכרזים ותקנותיו.

בניהול הרכש של החברה קיימת העדפה לרכש "כחול לבן", לאור יתרונות של זמינות, חלקי חילוף, עזרה טכנית וכד'. במסגרת זאת, סך הרכש המקומי של החברה בשנת 2021-2022 הסתכם בכ- 99.7% מתוך כלל ההיקף הכספי של הרכש שלה. במידה ומתאפשר, ישנה העדפה לספקים בעלי מערכת ניהול איכות הסביבה ISO 14001 או פעילות מחזור והשבה. כמו כן, חלקי ציוד ופריטים ידידותיים לסביבה מקבלים תיעדוף ברכש על פני פריטים שאינם ידידותיים/מתכלים. הפרות של חוקים או תקנות בין היתר הקשורים לאיכות הסביבה מהוות הפרות יסודיות אשר עלולות להביא לסיום של התקשרות מול ספק. בשנים 2021-2022 לא היו מקרים בהם הופסקה עבודת ספקים בשל השפעות על איכות הסביבה.

פילוח רכש באחוזים

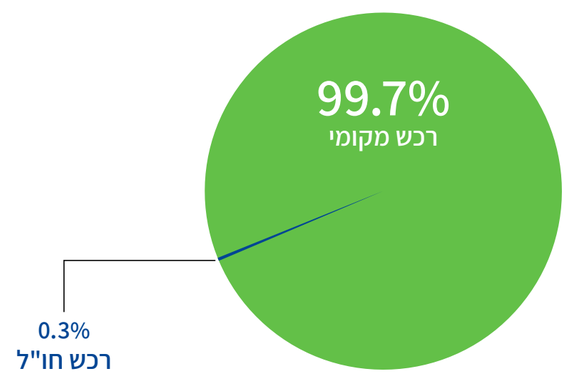

הסכמי השירות עם ספקי שירות וקבלני משנה כוללים דרישות בתחום זכויות עובדים וזכויות אדם וקיום דיני עבודה לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים. בין היתר, נדרש נותן שירות כמעביד כלפי עובדיו לשאת בכל התשלומים, ההוצאות והמיסים ביניהם שכר עבודה, מס הכנסה, ביטוח לאומי, מס בריאות וכל מס ו/או היטל ו/או תשלום סוציאלי אחר. כמו כן, בכל מכרז או הסכם שירות החברה מקפידה להוסיף דרישה ביחס חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח – 1998, חוק העסקת קטינים בהתאם לחוק עבודת נוער - 1953. החברה מקפידה למפות את כלל הספקים השונים העובדים מולה ולהציב להם דרישות ספציפיות לתנאים סוציאליים.

החברה מנהלת תהליך ניהול סיכונים שנתי בחיתוך רבעוני בו מתבצע ניתוח והערכת סיכונים, הסיכוי להתממשותם בתחום הרכש ודרכים לצמצום הסיכון/הסיכוי להתממשות. כחלק מתוצאותיו צומצמה התלות בספקים יחידים, התבצע מעקב על פיגור בהספקה והוכנסו מנגנוני חסימה והתראה למניעת מעילות והונאות במערכת ה-ERP הארגונית.

במטרה להבטיח הגנה על זכויות העובדים המועסקים על ידי החברה ועל ידי קבלני משנה לרבות נותני שירותי הסעדה, שמירה, אבטחה וניקיון, קיים נוהל בנושא תלונות עובדים אשר עודכן בשנת 2021. הנוהל מפרט את המנגנון לטיפול בתלונות העובדים כולל שלבי דיווח בגין תהליך לא תקין, עריכת תחקיר, ניתוח ממצאים, הסקת מסקנות, קבלת ההחלטות לטיפול במקרה וכן למניעת הישנותו. מנהלי המחלקות נדרשו להדריך את כלל העובדים, עובדי החברה ועובדי כוח אדם כאחד, בתוכן הנוהל.

בכל מכרז או הסכם עם קבלני משנה, החברה מקפידה להוסיף דרישה להתחייבותם של קבלני משנה למניעת שוחד וכן דרישה להיעדר ניגוד עניינים בין המציע הפוטנציאלי לבין החברה או עובדיה. בשנת 2022 פרסמה החברה קוד אתי לספקיה המבוסס על עקרונות הקוד האתי של החברה ומחייבת את הספק, ביו היתר לאחריות סביבתית וחברתית, הכוללת התחייבות להקטין את ההשפעה הסביבתית של פעילותה, הימנעות מפגיעה במגוון הביולוגי, תנאי העסקה הוגנים לעובדים, גיוון ואי אפליה, הקפדה על בטיחות ובריאות העובדים, היבטי אתיקה ועוד. הקוד האתי לספקים נכלל כיום בהסכמי העבודה עם הספקים ובכל הזמנת רכש. החברה לשירותי איכות הסביבה מקיימת בקרה אודות העמידה של ספקיה בהיבטי ESG על-ידי גורמים שונים בארגון, ומבצעת, בין היתר, בקרות בטיחות במפעלים ובקרות על תחום האתיקה והשוחד.

יעדים וחזון לעתיד

החברה לשירותי איכות הסביבה רואה עצמה כנדבך חשוב בתשתיות הלאומיות של מדינת ישראל. בהתאם לכך, החברה פועלת באופן שיטתי ומתמשך לקידום יעדיה בהתאם לחזון החברה. זאת, במטרה שיהיו לה הכלים, האמצעים והידע המקצועי על מנת לתת מענה לצורכי המדינה והתעשייה במדינת ישראל, לעודד, ליזום ולפתח טכנולוגיות חדישות ומתקדמות ולהבטיח בכך כי הטיפול בפסולת מסוכנת וקרקעות מזוהמות במדינת ישראל יהיה ברמה גבוהה כמתקיים במדינות מפותחות. היעדים והמטרות העיקריות של החברה, הוגדרו בתכנית לפיתוח בר קיימא ובתכנית האסטרטגית של החברה ואושרו ע"י דירקטוריון החברה.

להלן היעדים שהחברה הציבה בפניה ליישום בשנים 2021-2022:

יעדים שהוגדרו לשנים 2021-2022	סטטוס ביצוע
המשך ביצוע פרויקט שיקום קרקעות מזוהמות של המדינה תוך עמידה בזמנים, התייעלות, ניהול וצמצום ההשפעות הסביבתיות	בביצוע
הקמת מתקן פל"א לפסולת מוניציפלית	בביצוע
יצירת עתודות הטמנה לפסולת מסוכנת במדינת ישראל באמצעות קידום פרויקט הסבת בריכות אידוי ישנות למטמנות חומ"ס עתידיות	בביצוע
הטמעת מערכת BI במטרה לנהל פסולות ומשאבים באופן חסכוני וסביבתי	בוצע
בנייה ויישום תכנית אסטרטגית רב שנתית הכוללת בניית תקציב רב שנתי	בוצע
ביצוע תהליך ניהול סיכונים בהתאם לדרישות חוזרי רשות החברות הממשלתיות וה-SOX	בוצע
עמידה ביעד של אפס תאונות קשות	בוצע
הרחבת מידע על נתוני תאונות לגבי עובדי קבלן והוספת פילוח לפי נשים-גברים	בוצע
טיפול בפסולת פתוגנית	בוצע
צמצום שימוש בכלים חד פעמיים מפלסטיק	בוצע
הגדלת הקפי כלכלה מעגלית	בוצע
מעבדת הניטור - להרחבת הסמכה ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות עבור פעילות דיגום חלקיקים באוויר ע"פ תקן EN 12341	בוצע
השקת פורטל ספקים	בוצע
ביצוע סקר שביעות רצון לקוח	בוצע
עדכון קוד אתי	בוצע

החברה לשירותי איכות הסביבה רואה עצמה כנדבך חשוב בתשתיות הלאומיות של מדינת ישראל

יעדים לשנת 2023-2024

1. הרחבת הסמכת ICP ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות.
2. המשך ביצוע פרויקט שיקום קרקעות מזוהמות של המדינה תוך עמידה בזמנים, התייעלות, ניהול וצמצום ההשפעות הסביבתיות. צפי שחרור של כ-4000 דונם.
3. המשך פיתוח תהליכים חדשים הכוללים מחזור והשבת אנרגיה, טכנולוגיות לטיפול בפסולת חומ"ס, הגדלת כלכלה מעגלית, צמצום נפח הטמנה ועוד.
4. צמצום צריכת נייר ב-50% בשנה בהשוואה יחסית לרבעון הרביעי בשנת 2022.
5. הסדרת צירי תנועה בשטח המפעל לצמצום מטרדי אבק.
6. שתילת יערה יפנית בשטח המפעל – כ-3/4 דונם.
7. יצירת עתודות הטמנה לפסולת מסוכנת במדינת ישראל באמצעות קידום פרויקט הסבת בריכות אידוי ישנות למטמנות חומ"ס עתידיות.
8. פינוי וטיפול ב-35,000 טון פסולת היסטורית בשטח המפעל.
9. קיום כנס סביבה 2050 .
10. עמידה ביעד של אפס תאונות קשות.
11. המשך הרחבת פעילות ייעוץ באתרי הלקוח, לצורך שיפור והתייעלות בכל הנוגע לפסולת חומ"ס, כולל מתן שרותי צוות חירום וייעוץ לגורמים פרטיים וממשלתיים.
12. ביצוע סקר שביעות רצון לקוח, ובנוסף פניה יזומה ללקוחות לצורך סקר שביעות רצון, שלא במסגרת סקר מקיף במהלך שנת 2023.
13. המשך תהליכים לשיפור פורטל הלקוחות ובסיס התקשורת כחלק משיפור מתמיד בשירות ובמקצועיות, כולל שרשרת קליטה.
14. הגברת ישימות ויעילות פורטל הספקים לשימוש בפעילות הרכש וקליטת החשבוניות באופן מלא (למעט גופים רגולטורים שאינם מחויבים בשימוש).

אינדקס GRI

GRI Content Index[10]

The Environmental Services Company Ltd. (ESC) has reported in accordance with the GRI Standards for the period of 1/1/2021-31/12/2022

CONTENT INDEX ESSENTIALS SERVICE 2023

GRI 1: Foundation 2021			
תקן GRI	מדד	תיאור המדד	מיקום בדוח ESG - לפי עמוד
GRI 2: General Disclosures 2021	2-1	פרטים אודות הארגון	14
	2-2	ישויות שנכללות בדוח הקיימות ובדוח הכספי	14, 19
	2-3	תקופת הדיווח, תדירות ואיש קשר	8
	2-4	הצגה מחודשת של מידע	8
	2-5	בקרה חיצונית	לא התקיימה
	2-6	אופי הפעילות, תיאור שרשרת הערך והקשרים העסקיים	8
	2-7	תיאור מצבת העובדים	44-45
	2-8	מידע על עובדים שאינם מועסקים ישירות ע"י הארגון	44
	2-9	הרכב ומבנה הדירקטוריון	62-65
	2-10	מינוי ובחירה של חברי הדירקטוריון	62
	2-11	יו"ר הדירקטוריון	16, 63
	2-12	תפקיד הגורם הבכיר במעקב אחר ביצועים והשפעה	64
	2-13	האצלת סמכויות	62
	2-14	תפקיד הדירקטוריון בדוח האחריות התאגידית	62-63
	2-15	מניעת ניגוד עניינים	62
	2-16	תקשור חששות ונושאים מהותיים לדירקטוריון	62-63, 67
	2-17	קידום הידע של הדירקטוריון בעולמות התוכן של קיימות ואחריות תאגידית	66

10 For the Content Index - Essentials Service, GRI Services reviewed that the GRI content index is clearly presented, in a manner consistent with the Standards, and that the references for disclosures 2-1 to 2-5, 3-1 and 3-2 are aligned with the appropriate sections in the body of the report. The service was performed on the Hebrew version of the report.

תקן GRI	מדד	תיאור המדד	מיקום בדוח ESG - לפי עמוד
GRI 2: General Disclosures 2021	2-18	הערכת ביצועי הדירקטוריון	62
	2-19	מדיניות תגמול	62 ,55
	2-20	תהליך לקביעת התגמול ומעורבות מחזיקי עניין בקביעת תגמול	55
	2-21	יחס השכר השנתי	62
	2-22	הצהרה של מקבל ההחלטות הבכיר בארגון	3-4
	2-23	מדיניות מחייבת בנושא התנהלות אחראית	44
	2-24	הטמעת מדיניות מחייבת	76-77 ,54
	2-25	תהליכים המסייעים לטיפול בהשפעות שליליות	75-76 ,78 ,67 ,69
	2-26	מנגנוני פניה בהיבטים אתיים	10-11
	2-27	ציות לחוקים ותקנות	40
	2-28	חברויות בארגונים	71-73
	2-29	גישת הארגון לדיאלוג עם מחזיקי עניין	57-59
	2-30	הסכמים קיבוציים	53
GRI 3: Material Topics 2021		**הנושאים המהותיים**	
	3-1	תהליך לקביעת נושאים מהותיים	11, 9
	3-2	רשימת הנושאים המהותיים	10-11
		ניהול סיכונים	
	3-3	ניהול הנושא המהותי	71 ,19
GRI 201: Economic Performance 2016	201-1	ערך כלכלי ישיר שיצרה החברה	19
	201-2	ההשלכות הפיננסיות, הזדמנויות, סיכונים כתוצאה משינוי האקלים	3-4 ,34 ,80
	201-3	התחייבויות החברה בגין תוכניות פרישה או תגמול עובדים	47
	201-4	התמיכה, המענקים ו/או הסיוע הממשלתי שהתקבלו	19

תקן GRI	מדד	תיאור המדד	מיקום בדוח ESG - לפי עמוד
		טביעת רגל פחמנית	
GRI 3: Material Topics 2021	3-3	ניהול הנושא המהותי	31-33
GRI 302: Energy 2016	302-1	צריכת אנרגיה בתוך הארגון	31-33
	302-2	צריכת אנרגיה מחוץ לארגון	31-33
	302-3	עצימות אנרגטית	31-33
	302-4	צמצום צריכת האנרגיה בארגון	31-33
	302-5	צמצום בצריכת האנרגיה באמצעות המוצרים או השירותים של הארגון	31-33
		פליטות לאוויר ושפכים	
GRI 3: Material Topics 2021	3-3	ניהול הנושא המהותי	37 ,24-25
GRI 303: Water and Effluents 2018	303-1	מים כמשאב משותף	25-27 ,11
	303-2	ניהול השפעות הנובעות משפכים של הארגון	24-25
	303-3	מים המועברים לשימוש (Water Withdrawal)	37
	303-4	היקף מי שפכים	24-25
	303-5	צריכת מים בתהליך הייצור, תפעול, כד'	37
GRI 3: Material Topics 2021	3-3	ניהול הנושא המהותי	34 ,38
GRI 305: Emissions 2016	305-1	פליטות ישירות של גזי חממה - מכלול 1	34-35
	305-2	פליטות עקיפות של גזי חממה - מכלול 2	34-35
	305-3	פליטות עקיפות אחרות (מכלול 3) של גזי חממה	לא נמדד
	305-4	עצימות פליטת גזי חממה	35
	305-5	צמצום פליטת גזי חממה	38 ,34-35 ,31
	305-6	פליטה של חומרים הפוגעים באוזון - ODS	38
	305-7	NOx SOx ופליטות משמעותיות אחרות לאוויר (בחלוקה למשקל וסוג) בפילוח לפי אתר	38

תקן GRI	מדד	תיאור המדד	מיקום בדוח ESG - לפי עמוד
GRI 3: Material Topics 2021		**טיפול בפסולת מסוכנת**	
	3-3	ניהול הנושא המהותי	21-24
GRI 306: Waste 2020	306-1	ייצור פסולת והשפעות משמעותיות של הארגון בנושא פסולת	21-22
	306-2	ניהול השפעות משמעותיות של הארגון בנושא פסולת	22-23
	306-3	ייצור פסולת	22
	306-4	פסולת שהוסטה מהטמנה	22
	306-5	פסולת שהופנתה להטמנה	22
GRI 3: Material Topics 2021		**שרשרת אספקה אחראית**	
	3-3	ניהול הנושא המהותי	76-78
GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016	308-1	ספקים חדשים שסוננו ע"פ קריטריונים סביבתיים	76-78
	308-2	השפעות סביבתיות שליליות בשרשרת האספקה והפעולות שננקטו	76-78
GRI 3: Material Topics 2021	3-3	ניהול הנושא המהותי	76-78
GRI 414: Supplier Social Assessment 2016	414-1	ספקים חדשים אשר סוננו על פי קריטריונים חברתיים - קהילה	76-78
	414-2	השפעות שליליות בשרשרת האספקה ופעולות שננקטו	76-78
GRI 3: Material Topics 2021		**סביבת עבודה נאותה**	
	3-3	ניהול הנושא המהותי	44, 52-53, 55
GRI 401: Employment 2016	401-1	קליטת עובדים חדשים ושיעור תחלופת עובדים	44-45
	401-2	הטבות הניתנות לעובדים במשרה מלאה, שאינן מוענקות לעובדים במשרה חלקית או זמנית	47
	401-3	חופשת לידה	54

תקן GRI	מדד	תיאור המדד	מיקום בדוח ESG - לפי עמוד
		בטיחות ובריאות עובדים	
GRI 3: Material Topics 2021	3-3	ניהול הנושא המהותי	47-51
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-1	מערכת לניהול בריאות ובטיחות תעסוקתית	48
	403-2	זיהוי מפגעים, הערכת סיכונים וחקירת אירוע	47-48
	403-3	שירותי בריאות תעסוקתיים	48
	403-4	שיתוף עובדים, ייעוץ ותקשורת בנושאי בריאות ובטיחות תעסוקתית	48
	403-5	הכשרת עובדים בנושא בריאות ובטיחות תעסוקתית	48
	403-6	קידום בריאות העובדים	51
	403-7	מניעה והפחתה של השפעות בנושא בריאות ובטיחות תעסוקתיות	47-48
	403-8	עובדים הנכללים במערכת ניהול בריאות ובטיחות תעסוקתית	48
	403-9	תאונות עבודה	49-50
	403-10	בריאות תעסוקתית	51
		הכשרה ופיתוח עובדים	
GRI 3: Material Topics 2021	3-3	ניהול הנושא המהותי	52-53
GRI 404: Training and Education 2016	404-1	ממוצע שעות הדרכה לעובד לשנה	52
	404-2	תוכניות לשיפור כישורי העובד ותוכניות לסיוע בתקופות מעבר	52-53
	404-3	שיעור העובדים אשר מקבלים משוב על ביצועיהם ועל פיתוח קריירה על בסיס קבוע	53
		ציות סביבתי ועמידה בדרישות החוק	
GRI 3: Material Topics 2021	3-3	ניהול הנושא המהותי	40 ,10
GRI 2: General Disclosures 2021	2-27	ציות לחוקים ותקנות	40
		ממשל תאגידי, אתיקה עסקית ומניעת שחיתות	
GRI 3: Material Topics 2021	3-3	ניהול הנושא המהותי	71 ,66 ,62
		קשרי לקוחות	
	3-3	ניהול הנושא המהותי	57-60 ,10

דעתכם חשובה לנו,

נשמח לקבל משוב והצעות לשיפור: info@escil.co.il

נאות חובב

פארק אקו-תעשייתי בנגב, נאות חובב, ת.ד 5743, באר שבע 8415701, טלפון: 08-6503700

תל-אביב

יצחק שדה 40, תל-אביב 6721210, טלפון: 03-5374850